Digitaliseret af | Digitised by

DET KGL. BIBLIOTEK
Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):	Etlar, Carit.; Carit Etlar [i.e.: Carl Brosbøll]
Titel | Title:	Mine kæreste danske Fortællinger.
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kjøbenhavn : Det Nordiske Forlag, Bogforlaget Ernst Bojesen, 1899
Fysiske størrelse | Physical extent:	210 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

MINE-KÆRESTE DANSKE FORTÆLLINGER

AF

CARIT ETLAR

ANDEN SAMLING

DET NORDISKE FORLAG (BOGFORLAGET) ERNST BOJESEN

CARIT ETLAR MINE KÆRESTE

DANSKE FORTÆLLINGER

ANDEN SAMLING

450

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
130021271919

MINE KÆRESTE

DANSKE FORTÆLLINGER

(2den SAMLING)

AF

CARIT ETLAR

DET NORDISKE FORLAG
BOGFORLAGET
ERNST BOJESEN
1899

Oplag: 2000 Eksplr.

MILO'SKE BOGTRYKKERI. — ODENSE.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Med dette trodin Bind af mine
Hjerne-Forelesninger, som det nu blev
mig muligt at samle af mine elever
Arbeider ved Forlagsboghandler
Fru Gyldendal, foreligger nu
det meste Udkast færdigt, som det nu
vil gaa mange Aar, inden Bogfylderne
i Rom kunne afsluttes. Med
mine bedste Ønsker for Eders
Vel baade Hjem og Eder.

Deres Ergt Ellar.

ET KONGELIGT EVENTYR

Saa drog Kong Christian den Fjerde til Tinge paa Viborg, som han plejede, naar Tid og Lejlighed gaves. Dennegang tog han over Bæltet til Fyen, skjøndt det var silde om Efteraaret. Han vilde først til Middelfart og tale med Billedskærer Ole Hænge, hos hvem han skulde gjøre en Bestilling. Dernæst havde Middelfarts Borgere sendt ham et Bønskrift om at faae deres Kirke gjort istand, den var bleven saa brøstfældig i Tidens Løb, og Degnen vovede næsten ikke mere at lade Klokkerne lyde, fordi Stilladset rystede, hvergang han drog i Rebet. Da Kongen kom, havde de rejst en Æreport af grønne Grene, som han skulde ride igjennem, indenfor Porten blæste de i Trompeter, og oppe fra Bakken blev der affyret tre Kanonskud, da han naaede Byens Grund. Borgermesteren og Byraadet stode og ventede udenfor det Huus, hvor han skulde stige af, og Folket havde stillet sig i Rækker paa begge Sider af Gaden og tilraabte ham velkommen.

„Gudsfred og Goddag, I gode Borgermænd!“ sagde den gamle Konge. „Min Tid er knap, jeg har lovet at være i Kolding, før Aften falder paa. Faae mig derfor snarest fat paa en dygtig Tømmermand og en Muurmester, og lad dem tage deres Retskee og Tommestok med, saa gaa vi op og se

paa hvad der er at gjøre ved Eders Kirke. Jeg har nu bygget saameget i mine Dage, at jeg forstaaer mig lidt derpaa."

Der gik da Bud til Tømrer og Murer, som strax indfandt sig i deres bedste Dragt, med Kaarde ved Siden, en Blomst i Knaphullet og et nyt gult Hjortelæders Skjødskind fæstet op i den ene Side, udenpaa Koften. Saa fulgte de med til Kirken.

Kong Christian saae paa alt, undersøgte alt og gav dernæst Raad, hvorledes han meente det brøstfældige burde udbedres. Borgermesteren sagde ja, men Haandværksmændene sagde ingenting, de syntes det stred mod Respecten, de stode blot og hørte til, og bukkede naar Kongen havde talet. Dernæst fik de Løfte paa det Forskud, de behøvede.

„Nuomstunder staa vi ikke til at trænge," sagde Kongen og smilede. „Vore gode Venner, Hamborgerne, have sluttet Fred med os for bedstmuligt Kjøb. Forgangen skikkede de til vor Kasse den Sum 180,000 møntede Sølvdalere, som Tegn paa, at de meente det for Alvor."

Fra Kirken gik Kongen op i Gyden til Ole Hænge. Det stod heller ikke længe paa.

Da Borgermesteren og de to Haandværksmænd vandrede tilbage, vare de enige om at lovprise den gamle Konges Kløgt og Indsigt i hvad der var blevet forhandlet. Han dømte som en Kyndig i Sagen. Det han foreslog var det bedste og det billigste tillige, der faldt megen Tale derom mellem dem indbyrdes.

„Men Majestæten tog dog fejl i noget," bemærkede Mads Terkelsen, den gamle Murer. „Han sagde, vi skulde sætte en ny Pille til den søndre Side af Choret, og saa laske den sammen med den gamle Muur. Hvad skal det sige? Man kan laske en Bjælke sammen med en anden Bjælke, Endetræ til Endetræ, det maa I forstaa som Tømmer-

mand, men man kan min Sjæl ikke laske en Muur sammen med en anden. Det er der ingen Mening i."

„Jeg maa dog give Majestæten Ret," sagde Borgermesteren. „I dette som i alt andet."

„Jeg holder ogsaa paa Majestætens Ord, ligesom Hr. Borgermester," ytrede Tømmermanden.

„Ja, men jeg siger, at Majestæten har Uret," sagde Mads Terkelsen, „og jeg er den Mands Søn, der ikke snakker Borgermester efter Munden for at faae Arbejdet. — Godaften!"

Saaledes endtes denne vigtige Sag. En Time efter sejlede Kongen med Færgen over til Snoghøi og kom til Kolding endnu samme Aften, lidt før Klokken ringede syv.

I Kolding havde de forberedt hans Modtagelse med større Pomp. Der sang de og sloge paa Tromme for ham, alle Gader vare fyldte af Mennesker, som strøede Sand og Blomster paa den Vej, Toget skulde ride, og op ad Slotsbanken havde Lehnsmanden tændt Fakler, som røg og sprutte de og spejlede deres flagrende Glands nede i den dybe Sø. Det kunde ikke være højtideligere.

Da Larmen var størst, sad en gammel Kone i et lille Huus oppe i Laasbygade og spandt paa sin Rok. Ligeoverfor, hos den rige Gørtler, havde de stillet Lys i Vinduerne, det samme gjorde Smeden og Snedkeren længer nede i Gaden, men de havde ogsaa nylig havt Arbejdet oppe paa Slottet, da Kong Christian lod det store Taarn udbedre. Dorthe Villumsen satte ingen Lys i sine Vinduer, tvertimod, hun lukkede Skodderne, saa at al det Skin, der faldt ud paa Gaden, kom fra de to smaa Huller, der vare skaarne ud i Form af to Hjerter øverst oppe i hver Skodde.

Dorthe var meget fattig, men godt omtalt i Kolding. Tavs var hun og indesluttet, hun forstod den Kunst at høre og tie. Ingen vidste andet om hendes Fortid, end at hun

var kommen nordfra, og havde bragt to Børn med sig. Det ene blev siden en dygtig Krigsmand og faldt paa en Valplads nede i Tyskland, da Kongen krigede der, det andet blev som lille Pige taget i Huset af Lehnsmanden Hr. Ernst Normand, for at hun skulde være hans Datter til Selskab og Legekammerat. Hos ham var hun blevet siden og havde faaet sin Opdragelse og Lærdom paa Slottet.

Dorthe Villumsen sad altsaa og spandt den Aften, og Kjedlen med hendes Nadver kogte henne paa Skorstenen, og den gamle Kat laa i Kurven sammen med det ukartede Uld og sov en tryg Søvn, hvoraf den pludselig vaagnede op og gav sig til at snurre.

„Nu kommer her bestemt Fremmede til Huset," sagde Dorthe og trak Vægen længere frem i Lampen. „Det skal aldrig slaa feil, hvergang Mikke giver sig til at snurre, ligesom hun vaagner op, saa kommer der Nogen. Bare det var godt, saa kan det være det samme, men det suste saadan for mit høire Øre før, da jeg stod i Skorstenen, det er intet heldigt Tegn."

Hendes Spaadom slog til dennegang. Lidt efter bankede det heftigt paa Døren; da hun aabnede den, traadte en ung Herre ind, klædt i en Adelsmands Dragt med Kaarde ved Siden, kort Kappe og vaiende hvide Fjær i Hatten. Loven forbød dengang Adelsmændene at bære Guldsnore og Fryndser paa Kaabe og Kjortel; efter dette Forbud valgte de kostbarere Klæder, finere Fløiel og sjeldnere Pelsværk, for dog at skjelne sig fra Borgerfolket, som bestandig søgte at efterligne dem. Den unge Herre viste sig i en saadan straalende Dragt, en paafaldende Modsætning til de tarvelige Omgivelser, han for Øjeblikket befandt sig i. Han havde et mildt, godmodigt Ansigt, en blød, jomfruelig Stemme, kastede sin Hat paa Bordet og strakte Dorthe Villumsen begge sine Hænder imøde.

„Men, Junker Jakob!“ udbrød hun forbavset. „Hvad vil I hos mig iaften, da Hans Naade Kongen er kommen som Gjæst til Slottet deroppe?“

„Ak, Dorthe! Dorthe!“ klagede han. „Jeg er det ulykkeligste Menneske i den vide Verden.“

„Ja, det har jeg hørt før,“ svarede Dorthe. „Hvad er der nu paafærde?“

„Jeg kommer for at hente Raad hos Jer, har I intet, saa veed jeg ikke hvad jeg skal gjøre. — Jeg holder af Eders Datter, — aa! lad nu være at trække paa Skuldrene. Det bliver dog ikke anderledes. Jeg har holdt af hende fra jeg var en lille Dreng, det veed I, jeg har sagt Jer det tyve Gange, hun er den yndigste Jomfru der er til, og saa mild og saa blid tillige. Bede de Andre mig om noget, saa gjør jeg det kun, naar jeg selv har Lyst, forlanger hun noget af mig, det være hvadsomhelst, har jeg ingen Rist eller Ro, før hendes Villie er fuldkommet. Der er ikke den rige Mand her i Verden, uden at jo større Lykke kom ind i Huset, naar hun gik over hans Dørtrin, der kommer ikke den fattige Stodder for hendes Øine, uden at han jo læser Velsignelse over hende. Hvorfor ryster I paa Hovedet? Er hun ikke kjøn nok? Nævn mig da hendes Lige paa den grønne Jord. Er hun ikke godt nok oplært? Hun har levet i min Faders Huus, fra hun var et lille Barn, og hos Lehnsmanden lærer man Tugt og gode Sæder. Finder I maaske, at hun ikke er from nok, god nok, eller er det mig, I har noget at udsætte paa? — O, Moder, Moder! Jeg vil være hende en trofast og kjærlig Husbond. Det lide I paa. Jeg skal aldrig forlange bedre, og blive ved at holde af hende, til Gud lukker mine Øjne.“

„Ja, ja! I har sagt mig alt dette før, Junker! og jeg troer paa, hvad I siger. Der staaer en Skrift at læse i Eders blaa Øjne og en til omkring Eders Mund, som ikke

kan lyve. Men galt er det alligevel, og bedre kan det ikke blive, siden I er en Adelsmands Søn, og Christine en ringe Borgerkones Datter."

„Ja, men i Eftermiddag i Mørkningen har jeg sagt det altsammen til min Fader," ytrede Junkeren trodsigt.

„Det skulde I ikke have gjort. Hvad nytter det saaledes at storme frem? Der er dog de Bomme, vi maa blive staaende for."

„Jeg var vel nødt til at sige det," vedblev Junkeren. „Hør blot! Christine sad ved Vinduet i Haven, udenfor legede Skyttens to Børn, dem kastede hun Æbler ned til og sad og smilede og lo over deres Glæde. I skulde have seet hendes Ansigt! Saa faldt jeg ned paa begge mine Knæ foran hende og sagde: Christine, Christine! jeg vil give Alverdens Skatte til at dine Øjne maa blive ved at lyse ligesaa kjærligt ned paa mig, som de ere straalende for alle Andre. — Men da Du nu ikke ejer Alverdens Skatte, sagde hun og lagde sin Haand paa mit Hoved. Hvad saa? — Saa vil jeg give mit Liv hen for at det kan blive saa, svarede jeg. — I det samme aabner Fader Døren og træder ind. Da fattede jeg Mod, tog Christine ved Haanden og fortalte ham alt."

„Naa, og han?"

„Ja, han tog det med stor Koldsindighed, det var ligesom han anede det."

„Aa Herre Gud! Alverden veed det jo," sagde den gamle Kone.

„Han foer slet ikke op som han plejede, men trak blot paa Skuldren og sagde: Det er nu godt nok med den Snak, men der bliver ingenting af det alligevel, min Dreng! jeg har bestemt andet for Dig. Først tænkte jeg paa Frøkenen til Tirsbæk, men nu synes jeg bedre om hende paa Gammel-Estrup, der faaer Du Gaarden med. Og siden Du nu bringer

mig en Nyhed, skal Du faae en til Gjengjæld: Iaften kommer Kongen, men imorgen kommer Herremanden og hans Datter fra Gammel-Estrup, saa fejre vi Trolovelsesgildet mellem Dig og hende, medens Majestæten er tilstede. — Da han havde sagt dette, gik han sin Vej og lod os staa."

„Ja, derved er der jo intet at gjøre," svarede Dorthe Villumsen, „det maa da blive som Lehnsmanden har bestemt."

„Naa, saa det mener I, men nu skal jeg sige Jer noget. Maa jeg ikke faae Christine, vil jeg endnu mindre have Frøkenen fra Estrup, lad være der er kun godt og ærbart om hende at sige; saa sætter jeg mig inat paa min brune Hest og rider min Vei, ned ad Tyskland til, i Krigen, og kommer aldrig mere tilbage."

„Det lader I være med," sagde Dorlhe. „I betænker Jer nok, Junker Jakob."

„Nej, jeg betænker mig ikke, for Hesten er allerede sadlet, den staaer og stamper i Steenbroen herudenfor; mens Kongen før drog ind ad den ene Port, drog jeg ud ad den anden. Jeg har faaet Reisepenge af Jøden paa Hjørnet, mod god Forskrivning, og nu rider jeg i fremmede Lande, hvis ikke I vil give mig Raad og hjælpe os to ulyksalige Mennesker."

„Er det saadan fat?" sagde Dorthe og skød Rokken tilside, „skal alt dette være Alvor?"

Junkeren sad paa Bænken foran Bordet og skjulte Ansigtet i sine Hænder, han nikkede blot med Hovedet.

„Idetmindste er det bedst, I tøver med den Reise, til jeg faaer talt med Lehnsmanden," sagde hun. „Det haster vel ikke saa stærkt, enten I drager bort fra Landet idag eller imorgen."

„Jo, for imorgen skal jeg troloves med Frøkenen til Estrup, og naar det først er bragt dertil, maa jeg holde mit Ord, som det skikker sig for en adelig Junker og Herre."

„Saa maa jeg se at faae Eders Fader itale iaften," sagde hun, „lad være Tiden er daarlig valgt dertil, nu da han har saa fornemme Gjæster at huse."

„Ja, tal med ham, lille, kjære Dorthe! fortæl ham alt hvad I veed. Naar han rynker sine Bryn og seer paa mig, tier jeg stille og kan ikke sige noget. I forstaaer langt bedre at belægge Eders Ord. Fortæl ham, at vi holde saa inderligt af hinanden, at det vil blive vor Død, hvis vi skilles, det føler jeg tydeligt."

Dorthe rystede paa Hovedet og smilede til Junkerens Forsikring, medens hun gik hen til en stor Kiste og tog et hvidt Korsklæde og et nyt Hovedtøi frem.

„Kom! skal jeg holde Lampen,« sagde Jakob. „Det er Ret, at I pynter Jer lidt, det sætter Fader Pris paa. Troer I ikke nok, han giver efter, naar han hører, det er Liv og Død om at gjøre?"

„Det ved jeg ikke," svarede hun, medens hun tog en høirød, ulden Kaabe frem fra Skabet. „Der er kun ringe Haab; men jeg vil gjøre mit bedste."

„Vil I have den Kaabe paa?" sagde Jakob. „Den seer saa gammeldags ud."

„Jeg har ingen bedre," sagde hun. „Iaften tænker jeg ogsaa, det kommer an paa noget, der er vigtigere end min røde Kaabe."

„Jeg bliver siddende her og venter, til I kommer igjen," sagde Jakob, „om det saa skal vare til den lyse Morgen. Vorherre lægge sin Velsignelse i Eders Gang! — Siig ham, jeg skal blive hans Alderdoms Lyst og Glæde, naar jeg bare maa faae Christine. Siig, jeg kommer aldrig mere igjen, hvis han svarer nei. I maa ikke forlade ham, før I har faaet hans Samtykke, og kom saa strax tilbage. Gaa ind ad Træbroen, langs Staldene i Haven, der staaer Døren aaben efter

mig, saa kan I komme lige ind til dem i Dagligstuen. I Guds Navn! farvel Dorthe! bring god Tidende tilbage.“

Dorthe svarede intet til alle disse Udbrud, hun svøbte sig ind i sin røde Kaabe og gik op til Slottet.

Veien var hende velbekjendt, den lille Træbro over Graven ogsaa. Det var den hun valgte, hvergang hun skulde op og besøge sin Datter. Hun var en jevnlig Gjest paa Slottet og kunde komme, naar hun vilde.

Som Jakob havde sagt, stod Døren aaben. Alt var stille og mørkt paa denne Side, men omme paa den modsatte Fløi var Slottet festligt oplyst, og derfra lød Støi og høirøstet Tale. Dorthe mødte Ingen, før hun stod inde i Lehnsmandens Stue.

Christine sad ved et lille Bord og syede flittigt, hendes Ansigt var blegt, sørgmodigt, men smukt og fint og friskt; gjennem disse lyseblaa og straalende Øine syntes kun Hengivenhed og Kjærlighed at finde deres Udtryk. Der hvilede en Uskyld over hendes hele Væsen, som Ingen kunde tage feil af.

„Hvad er det, jeg hører om Dig?“ sagde Dorthe barsk. „Du har kun daarligt fulgt mine Raad, Du! — Det er ikke som det bør være.“

„Har Du talt med ham?“ spurgte Christine, uden at slaa sine Øine iveiret, men Dorthe saae Taarerne løbe ned ad hendes Kinder.

„Ja vist har jeg talt med ham. Han sidder hjemme og klynker og klager som et lille Barn. Hvad skal det blive til? — Jeg bad Dig dog saa mangen Gang komme ihu, hvem Du var, og hvem han var. For Vorherre kan det maaske være, at I ere lige, — naa! græd ikke, hvad hjælper det? — men hernede staa I for en anden Domstol. Du er kun en fattig Kones Barn, Christine, de toge Dig til sig, de fornemme Folk, af lutter Naade. De droge Dig op i Tugt og Ærbarhed, sligt tænker man paa, det søger man at gjen-

gjælde, og bringer ikke Sorg ind imellem dem, og skiller ikke Fader fra Søn, som Du har gjort."

„Jeg har kæmpet saagodt jeg kunde," svarede hun. „Jeg har dulgt, hvad jeg tænkte og følte, længere end Du troer; men da jeg saae hos ham den samme Sorg, den samme Lidelse, jeg selv gik og stred med, saa blev det tilsidst min Mester, saa lyttede jeg til hans Ord; og hvad han talede, hvad han sagde, — Moder! naar man bliver saa glad, saa lykkelig som jeg, kan der ikke være nogen Synd deri. Da svandt min Frygt og al min Nød, det var for mig, som om jeg kunde rumme den hele Verden i mit Hjerte, hvorfor da ikke ham, den Eneste, som bad om en Plads deri? — Man kan ikke heller holde ud at kæmpe bestandig."

„Aa! hvad veed Du derom, stakkels Tosse!" sagde Dorthe heftig. „Der er dem, som maa kæmpe deres hele Liv igjennem, og som dog ikke faae kæmpet ud, før deres Ligkiste bankes til. Skjule sin Sorg og sine Taarer, det kan man altid, glemme dem, der er en hel Del sværere. — Du har Uret, siger jeg, stor Uret, og jeg ventede mig noget bedre af Dig."

„Ja, jeg veed det nok, jeg har Uret, det maa vel være som Du siger, men skjænd nu ikke mere, Moder!"

„Hvad er det for en Snak, I her kommer med?" raabte pludselig en grov og mægtig Stemme henne i den aabne Dør. „Christine har min Sjæl ingenting at angre, for hun har ingen Synd begaaet."

Da Dorthe vendte sig, saae hun Lehnsmanden, Hr. Ernst Normand, klædt i en pyntelig Dragt og med et godmodigt Udtryk i det blussende og fede Ansigt. Han nikkede og smilte, idet han gik ind i Stuen og vedblev: „Kommer I herop for at skjænde paa min lille Christine, maa I ligesaa gjerne blive borte. Hvad kan hun for, at den tossede Junker holder af hende? Jeg har staaet og lyttet og luret mangen god

Gang, naar de To mindst tænkte derpaa: altid var det ham, der begyndte med den Snak, altid var det hende, som skød fra og sagde: lad mig være. Hun har heller ingen Sorg bragt ind i vort Huus, endskjøndt I siger saa, tværtimod, men derfor kan jeg alligevel ønske den Knægt en anden Hustru, En med Midler og stor Formue; og han skal tage Den, jeg vælger ham, det skal vi nok faae at se."

„Ja, med mindre han ikke tager hende, for det kan I maaske ogsaa faae at se," svarede Dorthe.

„Hvad skal det sige?"

„Veed I, hvor han nu er?"

„Nei! men det bryder jeg mig heller ikke om. Iaften har jeg ingen Brug for ham. Jeg veed, hvor han vil være imorgen, naar hans Frøken kommer."

„Imorgen vil han være nede i Holsten, iaften er han paa Veien dertil."

„Fanden heller! han har jo ingen Hest til at ride paa."

„Jeg har hørt hans Hest stampe ude paa Stenbroen."

„Han har heller ingen Midler til at reise for. Jeg veed bedst selv, hvor knapt jeg har holdt ham."

„Jøden paa Hjørnet har givet ham Midler mod god Forskrivning. Det er om alt dette jeg kom op for at tale med Jer, naadige Herre! men jeg troer det er bedst, at Barnet her gaaer sin Vei først, eller vi træde et lille Øieblik ind i Stuen næstved."

„Ja, kom med, og lad os faae lidt meer af den Historie," sagde Lehnsmanden og gik ind i det næste Værelse.

Dorthe fulgte ham. Christine blev ene tilbage, hun sad og stirrede efter dem med taareblændede Øine og begge Hænder foldede i Skjødet.

Da Dorthe blev ene med Lehnsmanden, fortalte hun ham Indholdet af hvad Junkeren havde sagt hende. Hendes Røst var bleven mere blød og bedende, nu da Christine ikke

længer var tilstede, som om hun ønskede og haabede at bevæge Adelsmanden; men det lykkedes ikke, skjøndt han vedblev at tage Sagen med stor Koldblodighed.

„Sikken en Satans Knægt!“ udbrød han og gned sine Hænder, da hun havde fortalt alt. „Han vil rende fra mig, drage til fremmede Lande, og udstede Forskrivninger, som jeg skal løse; ja, nu seer jeg da tydeligere end før, at vi maa skynde os med at faae ham trolovet og gift, for at han kan blive tøiret.“

„Er der ingen Haab for dem?“ spurgte Dorthe. „Slet ingen Naade at vente?“

„Ikke saa Gud den mindste!“ forsikrede Lehnsmanden. „Han har rigtignok ikke skikket mig Bud forvist, at han kom, den Herremand oppe fra Gammel-Estrup, men Jakob skal have hende alligevel, hende og den rige Gaard.“

„Det nytter da ikke, at jeg beder for dem?“ vedblev hun.

„Det nytter ikke, om saa Moder Marie kom spadserende herned og bad for dem, ikke om Hans Majestæt Kongen kom ind og bad for dem.“

„Ja, hvem veed,“ svarede hun. „Det kan dog være, naadige Herre, at I gav efter for Hans Majestæts Bøn.“

„Maaske, Dorthe! men Hans Majestæt har vigtigere Ting i sit Hoved, end som saa. Jeg kan hilse Jer og sige, han kommer ikke.“

„Jo, han gjør,“ svarede hun rolig og bestemt.

„Hvad for noget?“

„Kongen kommer og beder om Eders Samtykke.“

„Det vil vi se paa,“ svarede Normand. Derefter tilføjede han spottende: „I saa Fald var det bedst, om det kunde ske endnu iaften. Imorgen er jeg bange for, at det allerede vil være forsilde.“

„Det vil ske iaften.“

„Men er I da bleven forrykt, lille Dorthe Villumsen?“

„Kongen kommer iaften og frier for Christine,“ gjentog den gamle Kone med et forunderligt Alvor, og uden at lade sig forstyrre af Adelsmandens Spot. Derpaa forlod hun Værelset. Ernst Nordmands Latter lød ud efter hende.

Da Dorthe var kommen ned igjennem Gangen, standsede hun, som om hun betænkte sig; imidlertid syntes hendes Ansigt at antage et endnu barskere Udtryk end sædvanligt. Rynkerne laa dybere i hendes Pande. Pludselig hævede hun sit Hoved, svøbte Kaaben tættere om sig og gik over i den modsatte Fløi, hvor Kong Christian var taget ind. Alle Gange straalede i et stærkt Lysskær, Hoffolk, Adelsmænd og de fornemste af Byens Embedsmænd skrede igjennem Salene. Ingen lagde Mærke til Dorthe, hun gav ikke heller Agt paa Nogen, men vedblev sin Gang ind i en stor Sal, foran hvis modsatte Døre to Skildvagter vare opstillede.

„Hvor vil I hen, gamle Kone!“ spurgte de og krydsede deres Partisaner foran hende.

„Jeg har et Ærinde til Hans Naade Kongen, det taaler ingen Opsættelse,“ svarede hun.

„Det maa I om,“ sagde den ene Skildvagt. „Gjennem denne Dør kan I gaa, men det vil holde hart for Jer at komme igjennem den næste.“

„Jeg faaer at prøve paa det,“ svarede Dorthe trøstigt, og saa gik hun.

Salen indenfor var festlig belyst og opfyldt med Herrer af den høje Adel, som bleve stædte for Kongen. Da Dorthe kom ind, blev hun staaende ved Døren og saae sig om. Hun støttede sig op til Væggen, trak sit Veir med Møie og lod til at være fængslet til Stedet. Lidt efter kom en af Herrerne hen til hende og spurgte, hvad hun ønskede.

„Jeg har et Ærinde til Hans høje Naade,“ gjentog hun.

„Et Bønskrift? — I saa Fald kan Hun fly mig det, det skal da blive overgivet til Hans Majestæt.“

„Mit Ærinde er intet Bønskrift, naadige Herre! det jeg mindeligt beder om, er alene at faae Hans Naade itale. Jeg skal ikke tage lang Tid op for de Andre.“

„Hans Majestæt er beskæftiget og kan for Øjeblikket ikke tale med Eder,“ sagde Hofmanden.

„Saa maa jeg vente, til han faaer Stunder,“ svarede den gamle Kone.

Hofmanden smilte ad denne Frimodighed. „I gjør bedre i at komme igjen imorgen,“ sagde han.

„Imorgen er det forsilde,“ svarede Dorthe, „jeg maa endelig tale med Kongen iaften; hvis der ikke var Nød paafærde, kan I stole paa, at jeg ikke var kommen.“

Medens hun sagde dette, var Døren til Værelset indenfor blevet aabnet. Kongen havde hørt Dorthes Ord. Han kom ind i Salen, klædt i en kort Vams og støttende sig til en Stok.

„For hvem er det, der er Nød paafærde?“ spurgte Kong Christian godmodig.

„Det skal jeg sige Eders Majestæt, hvis jeg faaer Lov at komme ind til Eder,“ svarede den gamle Kone, og hendes Læber skjælvede, medens hun talede; men hun slog dog ikke sine Øine ned for det alvorlige og gjennemtrængende Blik, som hvilede paa hende.

„Saa kom med mig,“ sagde Kongen. Dorthe fulgte ham ind i Sideværelset.

„Hvad er det saa, I har at sige mig, min gode Kone!“ spurgte Kong Christian, idet han satte sig ned og skød Lysene foran sig. „Tal kun uden Frygt, I skal ikke være bange; men fat Jer i Korthed.“

Dorthe stod foran Kongen, tavs og bleg, hendes Hænder vare foldede over Kaaben, hun havde bøiet sig frem som for desbedre at betragte ham. Det varede en Stund, før hun talede.

„Naa, saadan seer I ud!“ ytrede hun endelig, med en Røst, som i Begyndelsen lød dæmpet og skjælvende. „Hvor er I dog bleven gammel og bøjet og graa. Ja, I har jo ogsaa prøvet, hvad de mørke Dage give, efter hvad de fortalte. Højt stod I oppe, men Sorgen kunde naae Jer alligevel. Herre Gud! er det virkelig Jer?“

Med disse Ord skjulte hun Ansigtet i sine Hænder og brast i Graad.

„Fat Jer,“ sagde Kongen, „siig mig, hvad I mener.“

Hun tog Hænderne bort fra Ansigtet, traadte Kongen et Skridt nærmere, hævede sit sænkede Hoved og udbrød kort og bestemt:

„Kjender I mig ikke?“

Kongen tav, en dunkel Anelse syntes at paatrænge sig ham, et Minde, en længst forsvunden Erindring vendte tilbage.

Dorthe rystede paa Hovedet. „Nei! I kjender mig ikke,“ vedblev hun med et sørgmodigt Smil. „Jeg er ogsaa bleven gammel og graa. I har glemt mig og min Nød, men det skal være tilgivet. Jeres Hjerte var altid lukket op for Andre, I har havt en aaben Haand for Mange, hvad gjør saa det, at I glemte En. I kjender mig ikke. Hvordan skulde det ogsaa være muligt? Men jeg skal fortælle Jer en Historie, maaske i saa vil komme mig ihu, min naadige Herre og Konge! — Der var engang en lille Pige med et glad Sind og et uskyldigt Hjerte. Til hende kom en Mand, en mægtig, fornem Herre. Gik hun i Skoven, fulgte han efter, sad hun og sang foran Skotrokken i sit Kammer, stod han udenfor hendes Vindue, helst var han der, naar Aftenen og Skyggen faldt paa; han talte til hende, milde kjærlige Ord, som spirede og sloge Rod i hendes Hjerte, og som aldrig lode sig rydde ud af det siden. Bøi dit Øre til min Mund, sagde han, for at Ingen skal høre, at jeg kun tænker paa Dig, længes efter Dig. Var Du en Fyrstes fornemme Datter, vilde jeg række

Dig min Haand og bære Dig op paa min Trone, men Du er kun en fattig Borgers Datter, nu kan jeg blot give Dig Plads i mit Hjerte, der skal Du bo og bygge alene. — Han talede og hun lyttede, han svoer og hun troede, saa fulgtes de ad, fra nu af var den Enes Vei ogsaa bleven den Andens. Nattergalen sang oppe i Elmetræerne over deres Hoved, og det den sang og fløitede, lød ikke mere mildt og lifligt, end det han talede. Han havde Ord, der altid naaede derhen, hvor han sendte dem, han havde Magt, Rigdom, Høihed, den samme Herre! hun havde kun sit Hjerte, og det var allerede hans, længe før han bad derom."

„Dorthe Villumsen!" udbrød Kongen i den dybeste Forbavselse, og med en Stemme, saa blød, at den naaede til hende som et Suk. — „Er det Eder?"

„Ja, det er mig, den stakkels Tosse, som engang troede paa alt. Hvor kunde jeg vel tænke eller vide, at det, der blev sagt mig, blev gjentaget til saa mange Andre siden? Hvorfor var han, jeg taler om, saa rig paa Ord og Løfter? Jeg forlangte jo ingenting af ham."

„Sid ned, Dorthe Villumsen!" sagde Kongen.

„Nei, det vilde slet sig skikke. Lad mig kun blive staaende og se paa Jer, og ret indprente mig Eders Ansigt. Det Billede, jeg hidtil gjemte, var en Elskers, det som følger med mig hjem iaften, skal være en Herres og en Faders."

„Hvordan gik det siden?" spurgte Kongen med dæmpet Stemme.

„Hvordan det gik er snart fortalt. Min Fader sagde: Jeg troer der er knap Plads til Dig og mig i een Stue, gaa Du heller hen og søg efter din Beiler i Lunden. Min Moder sagde ingenting, men lukkede sine Øine derover. Saa gik jeg ud i Verden og græd underveis. Tilsidst blev vi flere om at græde."

„Saa hadede Du vel ham, som voldte din Ulykke?"

„Hadede!“ gjentog hun og rystede paa Hovedet. „Aa nei, endda! der har aldrig været Plads til Had i mit Hjerte. Jeg sad i lange Dage og i Nætter, der endnu vare længere, og tænkte paa ham, og spurgte mig selv: hvor er han nu henne. Hvem bringer han nu Kjærlighed og Sorg til? Jeg lyttede, gjorde jeg, og naar de talte noget godt om ham, hvordan han gik og virkede og tænkte paa den Ringe og dømte lige mellem alle, saa var det som om de sang for mig og roste mig, men naar de fortalte, hvordan han selv blev trykket og trængt, at der ogsaa kom Kummer og bankede paa hans Dør, saa var det, som om jeg frøs og pintes mere. Jeg bar paa min Sorg og min Erindring, og det var endda ikke det værste, men bestandig at lide alene, uden at have Lov eller Ret til at beklage sig, deri stikker det. Ja, det forstaaer I maaske ikke?“ Hun sagde dette med en dæmpet Røst, det var næsten som om hun kun for sig selv aflagde dette Skriftemaal om en dulgt Smerte, det lød som et Suk fra en længe pint Sjæl, der endelig havde faaet Luft.

Kongen svarede hende ikke.

„Jeg fik siden en Søn og en Datter,“ tilføiede hun, „Sønnen blev Krigsmand, han fulgte med Jer, da I drog ud og krigedes i Tyskland. Det veed I heller intet om, jeg maa jo fortælle alt. En Dag sloges I ved Lutter og tabte Slaget, fordi der var Tre eller Fire mod En. I var selv med, hvor det gik haardest til, jeg veed det nok, det er jo saa Eders Vane. Fem Ryttere vilde hugge sig ud af Fjendens Kreds, de fire slap igjennem, I var den Ene, Venzel Rothkirk den Anden; men det var nok især den brave Malthe Sehesteds Heltemod og Manddom, som dengang reddede Kongen. Den Femtemand blev der, han maatte lade sit Liv. Det var min Dreng, men han havde, før han reiste, faaet min Formaning om, hvad han havde at gjøre, og den fulgte han. Han blev kun skikket bort for at tage vare paa Eder.“

„Det gjorde Du?“ sagde Kongen.

Dorthe saae lidt paa ham, hævede sig høiere, rankere, smilede og sagde:

„Jeg og mit Huus vil tjene Herren.“

Kongen saae ikke op til hende, han havde bøiet sit Hoved og sad og skrev med en Pen paa Bordet.

„Hvad kan jeg gjøre for Dig, Dorthe?“ spurgte han endelig efter en lang Tavshed.

„For mig!“ gjentog hun. „Ingenting. Det er lovligt silde taget. Men jeg har en Datter. — Christine hedder hun, kan I gjette, hvem hun har faaet det Navn efter, Herre Konge!“

„Hvor er din Datter?“

Hun fortalte i faa Ord Indholdet af hvad der var hændet hos Lehnsmanden.

„Tal med ham,“ bad hun, „I har en Røst, der baade forstaar at bede og befale, jeg veed det. Siig ham et Ord, saa vil han give efter.“

„Jeg skal tale med Lehnsmanden,“ sagde Kongen.

„Naar?“

„Imorgen.“

„Imorgen er det forsilde.“

„Jeg skal tale med ham iaften.“

„Saa er det godt, I vil jo nok sørge for, at Barnet ikke faaer sin Moders Skjæbne. — — Farvel! farvel! Gud være med Eder, min naadige Herre og Konge! — Maa jeg kysse Eders Haand?“

Kongen havde reist sig, inden han fik Tid til Svar, greb Dorthe hans Haand, og trykkede den heftig til sine Læber. Han tilføiede nogle Ord, vilde standse hende, hun hørte dem ikke, vendte sig hurtig og forlod Salen.

I Hofmændenes Værelse var hun Gjenstand for Alles Iagttagelser, man betragtede forundret den fattige Kone, ind-

hyllet i den gammeldags røde Kaabe. Ingen, som kjendte Kongen, kunde begribe, hvorledes det havde været hende muligt at fængsle hans Opmærksomhed saalænge.

Da Dorthe kom hjem, fandt hun Junker Jakob endnu i Stuen. Lampen var gaaet ud, men han holdt sig standhaftig og sad og sov i Dorthes Lænestol. Paa den Strøm af Spørgsmaal, han rettede til hende, svarede hun kort og undvigende.

„Hvad der er skeet, har jeg ingen Lyst til at fortælle nu. I vil nok faae det at vide altsammen. Haab har jeg, ja vist, jeg siger Jer det jo, derfor troer jeg ogsaa, Junkeren gjør bedst i at ride tilbage, hvor I kom fra, og opsætte den Tysklands Reise til en anden Gang."

Dermed lod hun ham gaa, og Jakob fulgte hendes Raad og red tilbage til Slottet.

Noget senere kom en af Hofmændene over til Hr. Normand, for at underrette ham om, at Kongen om lidt ønskede at hilse paa Lehnsmandens Familie. Ernst Normand blev yderst forbavset. For ikke to Timer siden havde Kongen taget Afsked med ham for denne Aften og sagt, at han ønskede at se hans Familie næste Morgen. „Der maa stikke noget andet under," sagde han til sig selv. „Det er vist for at komme til at tale om Arbejdet med den nye Brønd. Majestæten faaer jo aldrig Rist eller Ro for det Byggeri, eller ogsaa er det det lange Stakit nede ved Aaen. — Stakitet! der har vi det, han kunde ikke komme ud af Regnskabet før, men det er mig ligemeget, mine Papirer ere i Orden."

Samtalen med Dorthe Villumsen og hendes Ord faldt ham ikke et Øjeblik ind.

Altsaa satte Hr. Normand sin Fjederhat paa Hovedet, og gik over i den anden Fløi, efter at have ladet røge med Lavendler og Enebær, alle Lys tænde og Familien samle sig i Salen.

Lidt efter vendte han tilbage, slog Døren op, og den

gamle Konge traadte ind, klædt i den sædvanlige mørke Kofte, som man altid saae ham bære i de senere Aar, en Filthat paa Hovedet, støttende sig til en lang, sølvbeslagen Stok. Kongen havde aldrig forekommet Lehnsmanden mildere eller mere tilfreds end iaften.

„Det er dog vist ikke Stakittet," sagde han til sig selv. „Der er heller ingen Ting iveien. Jeg maa have taget feil."

„Det er altsaa Eders Familie?" sagde Kongen, efter at have hilst paa de Tilstedeværende. „Og denne unge Pige der?" vedblev han henvendt mod Christine, som holdt sig tilbage i Vinduesfordybningen. — „Kom til mig, mit Barn! og tillad mig at blive siddende. Jeg er en gammel Mand, som Du seer, ellers vilde jeg komme til Dig."

Da Christine stod foran Kongen, greb han hendes Haand. Der foer et Glimt som af Sollys over hans alvorlige og barske Ansigt, idet han betragtede hende.

„Hvad Du har for nogle fromme og uskyldige blaa Øine," sagde han ubeskriveligt blidt. „Vorherre holde sin Haand over dem, men hvorfor seer Du saa alvorlig og bedrøvet ud?"

„Lille Christine har ikke været rigtig vel i de sidste Par Dage," skyndte Normand sig at sige.

„Ak nei! Hr. Lehnsmand! I tale ikke saa," svarede Kongen. — „Det er da ikke mig, Du er bange for, vel? Det er vist noget andet end daarlig Helbred, som fattes Dig. Kom! sæt Dig ned hos mig. Er det ikke Christine, Du hedder? — Jeg vil se, om jeg kan læse i dit Ansigt, hvad der er iveien. — Der er En, Du bærer i dit Hjerte, mit Barn! En, Du synes om, ja, og han maa da være sær utaknemmelig, hvis han ikke ogsaa synes om Dig. — Spaar jeg rigtigt?"

Christine svarede ikke. Hun trykkede den Haand, som Kongen holdt om hendes, op til sine Øine.

„Men det er jo ikke noget at sørge over," vedblev Kongen. „Skal vi To nu slaa os sammen, Du og jeg, og fremme din Sag? Skal vi? — Allerførst maa jeg da vide, hvem det er Du synes om."

Christine smilede, hun vedblev at holde fast paa Kongens Haand, og han drog den ikke tilbage.

„Eders Majestæt har dog et vidunderligt klartseende Blik," bemærkede Lehnsmanden. „I læser i Menneskets Tanke som i den trykte Bog!"

„Det er ikke saa svært som I troer, Lehnsmand! naar vi To skal tale alvorligt. Der kom en gammel Kone til mig iaften og fortalte mig alt."

„Dorthe Villumsen!" raabte Hr. Normand, for hvem der nu gik et Lys op.

„Ja, jeg troer nok, hun hed saadan. Hun sagde — ja, hvad sagde hun, at I havde taget dette Barn til Jer, plejet det, oplært det, givet det al en Faders Kjærlighed, kortsagt hun holdt kun Lovtaler over Jer. Det er mig forresten ikke nyt at høre Eder roses, Hr. Ernst Normand! I al den Gjerning jeg har kjendt Eder, har I viist Jer som en brav, paalidelig, hæderlig Mand, hvad kan jeg gjøre for at paaskjønne det? — Ikke stort! I har Magt, Anseelse og Rigdom. Men I har ogsaa en Søn, som staaer derhenne, ham kan jeg maaske gjengjælde, hvad jeg skylder Faderen. Hvad om jeg nu gav ham Christine, saa det Barn her kom til at takke Jer for hele sin Livsens Lykke, saa har jeg en god Gaard nede i Rørkjær, en anden i Dronninglund, og saa Esbjerg derovre, I kan selv vælge, hvilken I synes bedst om. Lad dem bo der. Blive de kjede af Landet og faae Lyst at komme til Hove, finder jeg vel ogsaa en Plads for dem der."

Christine og Jakob laa for Kongens Fødder, Lehnsmanden stod opreist foran ham, smilende og grublende lidt, før han svarede:

„Siden Eders Majestæt giver mig Valget, saa synes jeg rigtignok bedst om Dronninglund, for det er saadan en smuk Egn.“

„Der er ogsaa saadan et kjønt Bøndergods til,“ bemærkede Kongen.

„Ja, det var netop det jeg tænkte paa,“ svarede Lehnsmanden ufortrødent.

„Er det ogsaa muligt?“ udbrød Christine og strakte begge Hænder bedende op imod Hr. Normand. „I tillader det?“

„Ja, saa min Tro er det tilladt,“ svarede Lehnsmanden og lagde sin Haand paa hendes Hoved; „men har Du ikke nok forstaaet, mit Barn! det er jo Hans Majestæt og ikke mig, der gjør det utrolige muligt.“

Næste Formiddag, da Kongen drog bort fra Koldinghuus, faldt hans Øine paa en gammel Kone, indsvøbt i en rød Kaabe. Hun stod nede ved Ledet, lidt afsides fra de Øvrige. Det var Dorthe Villumsen, som endnu engang vilde se Kongen. Kong Christian red ud fra det anseelige Følge, som omgav ham, og holdt stille foran Dorthe.

„Nu er det fuldbyrdet, hvad I bad mig om iaftes,“ sagde han. „Eders Datter skal ægte Junker Normand og bo med ham paa Dronninggaard. Bring hende denne Ring fra mig, og husk saa selv paa, at Den har ikke levet sit Liv forgæves, som levede for en Anden. — Farvel, Dorthe Villumsen!“

Derpaa red Kongen tilbage til sit Følge.

Da Dorthe kom op paa Slottet, fandt hun Lehnsmanden og hans Familie i den store Sal. Jakob stod med Christines Haand i sin, og smilede til hende.

„Saa maa de da faae hinanden?“ sagde Dorthe med Øine, der straalede af Henrykkelse.

„Ja saa min Sjæl maa de faae hinanden,“ svarede Lehns-

manden, „om jeg saa selv skal være Præst og vie dem sammen.“

„Denne Ring gav Kongen mig til Christine,“ udbrød Dorthe, og satte Ringen paa hendes Finger.

„I har talt med ham idag?“ spurgte Lehnsmanden. „Hvad sagde Majestæten om mig?“

„Han sagde, — han sagde,“ gjentog Dorthe, fordi hun kæmpede med en Stemme, der skjælvede af Graad, — „at Den har ikke levet sit Liv forgæves, som levede for en Anden.“

Christine slap Jakobs Haand, hun slyngede begge sine Arme om den gamle Kones Hals, lagde sit Hoved op til hendes Skulder og hviskede:

„Ikke sandt, Moder! det er dog ikke altid, at man kan dølge sine Taarer.“

„Ti stille, Du tossede Pige!“ svarede Dorthe. „Igaar talede jeg om Sorgen, — de Taarer, man græder af Glæde, behøver man ikke at dølge.“

DEN STÆRKESTE

Gyldenstjernerne høre til en af de ældste og hæderligste Slægter i Danmark. Folkevisen har besunget dem, Historien optegnet deres Bedrifter; i Rigets Raad, paa Bispestolen, paa Valpladsen, overalt hvor Kløgt og Høisind og Mod hører hjemme, kan man gjenfinde deres Navne, selv Shakespeare laante det, da han vilde betegne en trofast og hæderlig dansk Adelsmand. Deres Herresæde var det gamle Thim, en Gaard ikke langt fra Ringkjøbing, hvortil der maaske knytter sig flere Sagn end til noget andet Sted i Jylland. Flere af disse Sagn leve endnu i Folkemunde; det er saaledes en bekjendt Historie, at Peder Gyldenstjerne beilede til en Adelsdame, der lovede ham sin Haand paa den Betingelse, at han skulde bygge en Herregaard midt i den store Mose, hun pegede paa. Hun kastede sin Ring ud i Vandet med de Ord: „Saa umuligt som jeg kan faae min Ring igjen, kan I bygge Gaarden.“ Ringen blev funden i en fangen Fisk, og Hr. Peder byggede Gaarden. Man fortæller, at han lod Stenene til Bygningen tage fra Vestervig Kloster; der anføres dette Riim herom:

Thimgaard den røde
lagde Vestervig øde.

Det samme Riim er iøvrigt blevet anvendt om Kalø og flere Steder. Syv Aar varede det at lægge Grunden. Da

Bygmesteren havde faaet sin Betaling og drog bort, lod Gyldenstjerne en af sine Folk ride efter ham og raabe: „Grunden synker!“ Hvis nu Bygmesteren vendte sig og saae tilbage, var det et Tegn paa, at han ikke var sikker i sin Sag; da skulde Svenden hugge Hovedet af ham; blev han derimod ved at fortsætte Rejsen, skulde han lade ham fare i Fred. Det skete saa. Svenden raabte: „Grunden synker!“ men Bygmesteren vendte sig ikke om, han lo ad Karlen og sagde: „Du og alle Dine vil faae Munden fuld af Jord, før Thim rokker sig.“

Sagnet om Kong Frederik, som lovede at være Peder Gyldenstjernes Gjæst, saalænge til han havde tømt det lille Anker Viin, der i Smug bestandig blev fyldt igjen fra et Fad i den næste Kjælder, er ogsaa bekjendt. Der er en anden Historie om en af Herrerne til Thim, som jeg nu vil fortælle:

Hans Navn var Knud Pedersen Gyldenstjerne, en navnkundig Mand paa den Tid han levede. Han havde taget virksom og hæderlig Deel i Svenskekrigen under Christian den Anden og stod længe i stor Anseelse ved Hoffet, indtil han omsider blev indviklet i Torben Oxes Sag mod Dyveke. Herfra slap han dog heldigere end Torben, kom atter paa fri Fod, men faldt i Unaade og blev forviist fra Hoffet. Dette skal have været Grunden til hans Uvillie mod Dyveke og til det bekjendte Sagn om Stenen med hendes Billed, som han lod lægge i sin Port og befalede sine Undergivne at haane, hvergang de gik det forbi.

Foruden sine andre Egenskaber: Kløgtens og Modets, besad Knud Gyldenstjerne en uhyre legemlig Styrke, og det havde mere at betyde paa hin Tid end nu. Man sagde, at han kunde bære fire Tønder Hvede op paa det høieste Taarnloft i Thim, skjøndt een Tønde vilde være en svær Byrde for alle Andre. Han kunde ogsaa bøie et fingertykt Sex-

tommespir sammen og rette det lige igjen. Dette Kunststykke udførte han engang for Kong Christian den Anden og vandt derved en stor Sølvpokal. I Porten til Thim havde han ladet lægge en tyk Tværbjælke. Naar han red ud eller ind, morede han sig undertiden med at gribe fat om denne Bjælke med begge Hænder, derefter slyngede han Benene sammen under Bugen af Hesten og hævede den da op fra Jorden, hængende i Bjælken.

En Sommerdag red Knud Gyldenstjerne hjem fra Madum Moser, hvor han havde været paa Andejagt med nogle andre gode Adelsmænd. Der var Hans Krag fra Søgaard og Herremændene fra Aaberg og Søndervang og gamle Hr. Iver Skram fra Voldberg, allesammen hans Naboer og kjære Venner, med hvem han nu vilde spise til Middag hjemme og drikke lidt om Eftermiddagen, naar Jagten var vel tilende. Maaltidet fandt Sted i den største Sal paa Thim, og hvis Nogen lyster at vide, hvorledes en saadan Sal saae ud i Knud Gyldenstjernes Tid, skal jeg derom meddele følgende:

Loftsbjælkerne vare af Egetræ, lidt knudrede og slet afhøvlede, over dem laa et Lag Planker, hvis Fuger dækkedes af smaa Lister. Efterhaanden som Bjælker og Planker bleve sorte, havde man kalket dem og hist og her ovenpaa Kalkfarven anbragt nogle krogede Striber og Snirkler af Mørkokker og Brunrødt, som endte i en stor, unaturlig Blomst. Væggene bestode af en ujævn Muur, overkalket og bemalet med Vandfarve i gule, blaa og brunrøde Striber, hist og her en Tulipan eller en Pintselilie imellem Striberne og øverst oppe ved Loftet nogle malede Streger, der tilnød kunde forestille smaa Gardiner med røde Fryndser om. Paa den ene Væg saaes en plump Kamin, hvis nærmeste Omkreds var dygtig sværtet af Røg og Sod; Kaminen trak ikke alletider lige godt, og det var ikke fri for at ryge lidt i Salen, men det tog man sig ikke nær paa de Tider. Paa den anden

Væg var der to smalle Vinduer med aflange Ruder, indfattede i Bly, grønlige, solbrændte og ganske smaa; Glasset var saa dyrt, det maatte hentes nede fra Bøhmen. Et af disse Vinduer var forsynet med Hængsler og kunde aabnes, de øvrige vare spigrede fast til Karmen, men der kom Luft nok ind endda. Paa den tredie Væg i Salen var der to Døre af Egetræ i to Fyldinger, tykke, klodsede og forsynede med et vældigt Hængselbeslag, fastnaglet udenpaa Døren. Et Uhyre af en Laas kom tilsyne paa den indvendige Side. Der var intet Haandgreb paa denne Laas, men istedetfor sad der en kunstig smedet Nøgle i den af halvandet Kvarters Længde. Nøglen og Laasen var blankpoleret. Paa den fjerde Væg havde den ubekjendte Kunstner malet en stor Fugl med udbredte Vinger og noget i Næbet; hvad Fuglen egenlig skulde betyde, var en Hemmelighed for alle Andre end Mesteren, men en Fugl er en Fugl, og omkring den saaes tre Syvstjerner, det var Herremandens bekjendte Mærke. Op til denne Væg stod en stor og bred Lænestol af Egetræ, udpolstret med to Puder. Det var den eneste Stol der fandtes, men den gjorde ogsaa Nytte for to. Deri sad Hr. Gyldenstjerne, naar han holdt Ret eller skulde dømme Godsets Bønder imellem; naar der var Fest, sad den naadige Frue ved hans Side, og der var rigelig Plads til dem Begge. De øvrige Sæder i Salen bestode af lange Bænke, belagte med Hynder af brunt Læder. Gulvet var af tykke Egeplanker, lidt ujævnt, lidt flosset, lidt mørkladent, lidt forbrændt i Omegnen af Kaminen, men forresten upaaklageligt. Der var ogsaa lidt mørkt i denne Sal, især i Graaveir og naar det lakkede henad Jul, men det var ikke Gardinernes Skyld, thi der fandtes ingen, og hvad gjorde vel Mørket? Baalet i Kaminen lyste fortræffeligt, og til Høitid eller Helligaften blev der fæstet Voxlys i smaa Stager omkring paa Væggene, til Hverdagsbrug hjalp man sig derimod med nogle gode Tællelys

paa Bordet. For dem, der foretrække Virkelighedens Lys for Romantikens, har jeg her fremstillet en Riddersal fra Aaret 1502.

Da Knud Gyldenstjerne og hans Venner havde spist til Middag, begyndte de at drikke, det var Kronen paa Lystigheden. Hans Krag laa under Bordet og smaasnakkede med sig selv og tegnede Billeder i Enebærnaalene, som vare strøede paa Gulvet, af og til udstødte han et høit Brøl, som for at minde de Andre om sin Nærværelse. Knud Gyldenstjerne laa paa Bænken og sang en Spotvise om Dyveke, gamle Ivar Skram sad i den aabne Vindueskarm, med Benene hængende ned over Muren og en stor Viinkande for sig, han sang og jublede af alle Livsens Kræfter og pustede lidt og drak igjen for at faae Kræfter til at synge paany. Inde i Salen skinnede Sommersolen i sin fulde Glands; naar man traadte hen til Vinduerne, mødte Øjet en langstrakt og flad Egn, hvis Forgrund dannedes af Madum Moser, længer nede en lille Lund, hvorover Taget af Aaberg viste sig, endnu længer tilbage Ringkjøbing By med sin hvide Kirke, de smaa Huse og en blaagraa Røg fra alle Skorstene. Klokken var tolv, og Borgerne lavede deres Middagsmad. Allerlængst borte i Horizonten viste sig en blaa Stribe, der blev lysere i godt Vejr og undertiden skinnede som flydende Sølv; derudefra larmede det og dundrede, som naar Vogne kjøre over en Bro. Det var Vesterhavet, den evig vaagende, syngende Sø, Vidnet om vore Fædres Bedrifter.

Gamle Ivar Skram sad i Vinduet og slog Takt med sine tykke Been ude paa Muren, han havde just begyndt en ny Vise, der lød halvt som en Messe, halvt som en Opsang, og hvortil han selv forfattede Melodien, til stor Morskab for Folkene, som havde samlet sig nede i Gaarden. Pludselig blev Portlaagen lukket op, der kom en Mand ind ad den. Han var klædt som en Bonde, havde en rød, strikket Hue

paa Hovedet, hvorfra en Skov af tykt, sort krøllet Haar hang ned over Kinderne, Faareskinds Kofte med Ulden indad, nøgne Fødder i et Par nye Træsko. Det paafaldende hos denne Mand var hans Høide og overordentlig brede Skuldre, der tydede paa ualmindelig Legemskraft.

Da han fik Øje paa den gamle Herremand, standsede han midt i Gaarden, tog sin røde Hue af og blev ved at bukke op til Vinduet. Det varede noget, inden Hr. Ivar fik Øie paa ham, han var formeget beskæftiget med sin ny Vise, til hvilken han nu ogsaa begyndte selv at digte Ordene. Da den Fremmede vedblev at staa og hilse, raabte Ivar Skram ned til ham:

„Hvad staaer Du der og neier for? er det ad min Musik, Du gjør Fagter, saa skal Du times Allandsens Ulykke."

„Jeg vilde gjerne tale et Ord med Naadigherren," svarede Manden.

„Saa kom op," sagde Gyldenstjerne, som var gaaet hen til Vinduet.

Bonden kom nu op i Salen, tog sine Træsko af udenfor og blev staaende ved Døren, dreiende paa sin Hue, til Gyldenstjerne sagde, han skulde træde frem og sige, hvad han ønskede. Da gik han nærmere, kyssede paa sin Haand og lagde den derefter paa Gyldenstjernes Arm. Han fortalte nu, at han var en Tømmermand fra Horsens og havde bosat sig nede ved Madum Aa, paa et lille Stykke Hede. Denne Hede laa lige i Grændseskjællet mellem Thimgaard og Aaberg. For at benytte Jorden maatte han altsaa have begge Herremændenes Tilladelse. Derfor kom han.

„Vi maa se paa det Stykke Jord imorgen," sagde Gyldenstjerne. „Er Du en flink og ædruelig Mand, har den Sag kun føie at sige, der skal ske Dig, som Du begjærer. Hvad min Nabo til Aaberg angaaer, som Du ogsaa maa have Forlov af, saa befinder han sig vist ikke ganske vel

idag, Du gjør bedst i at tale med ham imorgen. Gaa nu din Vej."

Tømmermanden gjorde atter sin Hilsen og gik. Gyldenstjerne lod hente en ny Kande Viin og skjænkede i Bægrene.

„Du skal ikke lade den Mand gaa," sagde En af Gjæsterne, „vi kunde have havt vore Løier med at se nogle Prøver paa hans Styrke."

„Er han saa stærk?" spurgte Gyldenstjerne spottende.

„Jeg troer ikke hans Lige findes i det hele Lehn," svarede Herremanden. „Det er sært, Du ikke har hørt tale derom. Den sidste Prøve gav han forgangen til Holstebro Marked, da greb han fat i Hjulet paa en Karre og holdt saa fast, at Hesten ikke mægtede at rokke den, lad være de snærtede den med Svøbe, og den drog fremad af al Formue. Du er ogsaa stærk, det Hvermand maa bekjende, men i Tøger Tømmermand vilde Du dog finde din Mester."

„Det skal først bevises," svarede Knud Gyldenstjerne.

„Det kan let bevises," mente den Anden.

„Jeg vil se det, før jeg troer det!" sagde Gyldenstjerne.

„Det vil være svært at bevise," sagde Herremanden fra Aaberg. „For det første slaaes en Adelsmand ikke med en Borgerlig. Dernæst vil Du heller ikke kunne faae det at se, thi om I kom til at prøve Kræfter, Du og Tøger, saa bøiede han Dig sammen som en Foldekniv og puttede Dig i sin Koftelomme."

Hans Krag laa og skraalede og trillede sig om paa Gulvet; hvergang Gyldenstjerne blev modsagt, brast han i Latter, sprællede ivejret med Benene og raabte: „Det er vist nok! det er rigtigt! Du vilde times en Ufærd, om I kom sammen."

Saasnart Hans Krag havde drukket formeget, blev han drillende og stridbar. Gyldenstjerne var blodrød i Ansigtet, han sad og fløjtede og klaprede med Laaget paa Viinkanden,

men svarede ikke til den Andens Spot. Der blev dengang ikke talt mere om Tøger Tømmermand.

Næste Eftermiddag red Gyldenstjerne over til Herremanden paa Aaberg og sagde til ham:

„Du har handlet ilde igaar og krænket mig haardt, ved det Du talte om mig og Tøger Tømmermand."

„Har jeg det?" sagde Herremanden, „i saa Fald beder jeg Dig, ikke at regne mig det til Last, jeg maa vist have drukket lovlig meget. Den, der har den Ære at være Ven med Knud Gyldenstjerne, vil ikke krænke ham med Forsæt og Villie."

„Ja, det er godt nok," sagde Gyldenstjerne med et godmodigt Smil, „men jeg kan dog ikke lade den Tort blive siddende paa mig. Igaar var jeg Vært, derfor tav jeg stille, idag maa Du sadle din Hest og ride med ned til den Tømmermand i Madum."

„Hvad skal vi der? Du vil da aldrig give Dig ikast med ham?"

„Jeg vil kun se, om han kan bøie mig sammen som en Foldekniv og putte mig i sin Koftelomme," svarede Knud Gyldenstjerne. „Jeg faaer ingen Ro, før det er skeet og har ligget og tænkt paa det den hele Nat tilende."

„Først maa vi da have os en lille Taar at drikke," sagde Herremanden og førte Knud Gyldenstjerne ind i Borgstuen. Her bankede han med Skaftet af sin Kniv paa Bordet og raabte til Kjældersvenden: „Tag os snarest en Kande Viin af det bedste Anker i Kjælderen, det jeg har skrevet en Krusedulle til Mærke paa." Han tog derefter to Sølvbægere ud af Skabet, tørrede dem af i sin Kofte, skjænkede og sagde: „Dette Bæger drikker jeg til Bunds for ædle Knud Pedersen Gyldenstjern, at han ikke regner mig en tosset Spøg ilde, men bliver ved at være min kjæreste Ven som tilforn."

Gyldenstjerne tog det andet Bæger, reiste sig op og sagde: „Knud Gyldenstjerne har mistet saamange Venner i sine Dage, at han har lært at sætte Pris paa dem, der bleve ham tro tilbage.“ Dermed satte de Bægerne, omfavnede og kyssede hinanden.

„Nu er den Sag afgjort,“ sagde Herremanden fra Aaberg. „Jeg vil bare lette mit Hjerte og sige Dig et Ord endnu: Du er alligevel ikke saa stærk som Tøger Tømmermand!“

„Gid Du ske en Ulykke!“ raabte Gyldenstjerne. „Tilhest og afsted med Dig!“ Derpaa rede de over til Madum.

Tømmermanden havde bygget sit Huus paa en lille Holm i Mosen mellem Aabergs og Thimgaards Jorder. En Arm af Aaen dannede en bred og dyb Grøft omkring det paa tre Sider, paa den fjerde var der en smal Strimmel Hede, derigjennem gik Skjællet mellem de to Herremænds Jorder. Da Gyldenstjerne og hans Ven kom ned til Stedet, sad Tøger udenfor Døren og bandt Limer eller Revlingkoste. Ved Siden af ham sad en gammel Mand med hvide Haar, indhyllet i en Faarepels og med Benene halvskjulte i en Bunke Hø. Solen skinnede, Tøger sang, den Gamle var blind, han sad og følte sig for, medens han ordnede Revlingrisene, som Sønnen bandt til Koste.

De to Herremænd rede hen til Huset, og Gyldenstjerne sagde: „Vi komme herned til Dig, Tøger, for at se, hvad det er for et Stykke Jord, Du bad om Lov til at dyrke. Følg med og viis os det.“ Tømmermanden sad og saae lidt paa de to Herremænd; han var forbavset over den Opmærksomhed, de viste ham.

„Det skal jeg,“ svarede han, „hvis Naadigherrerne blot tilstede, at jeg først hjælper min Fader til Ro; han er blind og lider af Kolden.“

„Hvem er det Du taler med?“ spurgte den Gamle.

„Det er Herskabet fra Thim og fra Aaberg," svarede Tøger.

„Naadigherren fra Thim skal være saa stærk," sagde den Gamle.

„Tøger Tømmermand gjælder jo ogsaa for at være stærk," sagde Gyldenstjerne.

„Ja, blandt dem han har truffet paa til idag, er han den Første," svarede den Gamle.

„Det er lidt at rose sig af," sagde Tøger. „Kom og lad mig hjælpe Dig iseng." Med disse Ord tog han den gamle Mand i sine Arme og bar ham, som man bærer et Barn. Inde i Stuen hjalp han ham af Klæderne og lagde ham i Sengen. Idet han dækkede ham til, reiste Oldingen sig og hviskede nogle Ord til Sønnen.

„Skal jeg nu sove?" sagde han derpaa høit.

„Ja, nu skal Du sove, mens jeg gaaer med Naadigherrerne."

„Glem ikke hvad jeg sagde," udbrød den Gamle.

„Flyt din Faders Seng længer frem i Stuen, saa Solen kan skinne paa ham," sagde Gyldenstjerne. Tøger tog i den ene Ende af Sengen for at trække den frem.

„Hvad skal det blive til," sagde Gyldenstjerne. „Tag Sengen og bær den, siden Du er saa stærk."

Tøger forsøgte det, men slap igjen og rystede paa Hovedet. „Den er lovlig svær for mig," svarede han.

„Saa kommer jeg vel til at hjælpe Dig," sagde Gyldenstjerne. Han slog sine Arme om Sengen og hævede den op fra Gulvet. Første Gang maatte han slippe igjen, Aarerne svulmede i hans brede Pande, anden Gang hævede han atter Sengen og bar den uden synlig Anstrængelse midt ud paa Gulvet i Solskinnet. „Bære Byrder med mig kan Du ikke," sagde han.

De gik nu ud i Heden og lode Hestene blive staaende

ved Huset. Tøger tog sine nye Træsko paa. Underveis spurgte Gyldenstjerne, hvad det var den Gamle hviskede, da Tøger hjalp ham iseng.

„Det var noget som angik mig selv," svarede Tøger. „Videre kan jeg ikke fortælle."

„Nu skal jeg sige Dig noget, Du Tømmermand!" vedblev Gyldenstjerne, „der gaaer saamegen Snak om dine Kræfter, at vi ere komne herned for at se Prøver paa dem. Jeg gjør mig ogsaa til af nogen Styrke og gad nu vide, hvem af os der er den Stærkeste."

„Om Naadigherren var min Lige, vilde jeg tro, at jeg var det," svarede Tøger, „nu derimod holder jeg Jer for min Mester i dette som i alt andet."

„Dermed slipper Du ikke," svarede Gyldenstjerne. „Nu sætter jeg min Stok med Guldknappen paa at jeg kan magte Dig; vinder Du over mig, saa skal den være din."

„Hvad skal han da sætte imod din Guldstok?" spurgte Herremanden fra Aaberg.

„Sine nye Træsko," svarede Gyldenstjerne.

„Saa vil jeg ogsaa sige et Ord," sagde Herremanden. „Vinder Du Knud Gyldenstjernes Guldstok, saa skal det Stykke Jord, Du har Lyst til paa min Grund, tilhøre Dig, kvit og frit."

„Og vinder jeg dine nye Træsko, saa skal det Stykke Jord paa min Grund ogsaa være dit," sagde Gyldenstjerne.

„Hvordan skal jeg stakkels Mand rede mig ud af dette?" sagde Tøger. „Vinder jeg paa den ene Maade, saa taber jeg paa den anden. Jeg skal ikke blot være den Stærkeste af os To, men ogsaa den Snildeste. Det sidste er endnu sværere end det første."

De gik nu lidt længere ud i Marken. „Der fandt jeg en Hestesko," sagde Gyldenstjerne, „kan Du rette den lige ud? Det skal være din første Prøve."

„I saa Fald har jeg tabt," svarede Tøger og prøvede forgæves paa at rette Jernet lige. Gyldenstjerne tog Skoen fra ham, greb om den med begge Hænder og bøiede den krumme Sko ud i en lige Linie. „I Haandkraft er Du ikke min Lige," sagde han.

Da de vare komne over Aaen, stod Tømmermanden stille foran to store Graasteen og sagde: „Jeg glemte at lukke Døren. Grisen kan løbe ind og gjøre Fortræd. Om nu Naadigherren vil tage den ene Steen her, mens jeg tager den anden, saa gaa vi det lille Stykke Vei tilbage og lægge dem for Døren."

Gyldenstjerne tog den ene af Stenene, Tøger maatte hjælpe ham med at rokke den løs af Jorden, og Herremanden tilstod siden, at det var den sværeste Byrde, han nogensinde havde baaret; Tømmermanden tog nu ogsaa sin Steen, tabte den først, fik fat igjen, og saa gik de tilbage til Hytten.

„Det er et langt Stykke Vej at slæbe paa den Steen," sagde Gyldenstjerne, „men den som først slipper, har tabt."

„Det skal være som I siger," sagde Tøger, „og vi kan gjøre Veien kortere ved at springe over Aaen." Dermed tog han Tilløb og sprang over paa den anden Side; over kom han, men tabte Stenen midt i Vandet.

„Nu skal jeg se, om jeg kan gjøre det bedre," sagde Gyldenstjerne. Han sprang, men naaede ikke Bredden, dog beholdt han sin Steen i Favnen. Da tog Tømmermanden sine Træsko af, puttede dem hver i sin Koftelomme, han gik ud i Aaen til Gyldenstjerne, hævede ham i sine Arme og bar ham og hans Steen op af Aaen. Bredden var steil, han maatte gaa et Stykke, før han fandt en Opgang. Underveis hviskede han:

„Naadige Herre! Dengang I krigedes ovre i Sverrig, bar I Lov og Hæder hjem for Mod og Manddom, det Alle fortalte; da I kom i Kongens Raad, sad de Andre og lyttede til hvad I sagde; det spurgtes herovre. Hvorfor trænger I da til at vinde over en saa ringe Mand som mig? Taber jeg idag, jager Eders Foged mig bort, saa veed jeg ikke, hvor jeg skal bjerge Føden til mig og min gamle Fader. Lad os To derfor ikke prøve Kræfter mere.“

Gyldenstjerne smilte; han sad paa Tøgers Arm med sin Steen i Favnen, og Herremanden fra Aaberg stod ovre paa den anden Side og saae efter dem og lyttede, men kunde ikke høre, hvad de sagde.

„Hvad var det, din Fader hviskede til Dig, da Du hjalp ham tilsengs?“ spurgte Gyldenstjerne.

„Det tør jeg ikke sige,“ svarede Tøger.

„Hvad var det, han hviskede?“ gjentog Herremanden.

„Han sagde: Bøi Dig for Blæsten.“

„Derfor var det vist, Du lod, som Du ikke kunde løfte Sengen?“

„Jeg tænkte paa hans Ord,“ svarede Tøger.

„Derfor var det vist ogsaa, Du tabte din Steen i Vandet?“

„Jeg fulgte hans Raad. I regne mig det ikke ilde. I har Magt og Lykke og alt hvad et Menneske kan forlange. Jeg har kun de Kræfter, jeg bruger til at tjene min Føde med. Maa jeg saa ikke nok være fri for at vove mig mere mod Eder?“

„Du er en listig Ræv,“ sagde Gyldenstjerne. „Du veed at bruge dine Ord og dine Kræfter lige godt. Jeg skal se, hvad jeg kan gjøre.“

„Dengang tabte Gyldenstjerne,“ sagde Herremanden fra Aaberg, som nu kom til dem ovre fra Broen.

„Naadigherren har dog sin Steen endnu i Favnen, mens min faldt i Vandet," sagde Tømmermanden.

Da Gyldenstjerne havde lagt Stenen foran Hyttens Dør, sagde han: „Hvad skal vi saa finde paa?"

„Nu er jeg træt og kan ikke mere," svarede Tøger og saae med et bønligt Blik op til Herremanden.

„Er Du træt," sagde Gyldenstjerne, „saa kommer jeg vel til at laane Dig min Stok og støtte Dig ved."

„Tak!" sagde Tøger. „Men Naadigherren fik nok ellers vaade Fødder i Aaen. Vil I ikke tage mine nye Træsko paa til Gjengjæld?"

„Paa den Maade har I Begge vundet," sagde Herremanden fra Aaberg.

„Nei!" svarede Gyldenstjerne, „det er kun den listige Tømmermand, der har vundet, thi siden han gaaer med min Stok, tilhører Jorden paa Aaberg Grund ham, og siden jeg fik hans Træsko, maa jeg ogsaa give ham det Stykke Jord fra Thimgaard."

„Er det afgjort?" spurgte Tøger sjæleglad.

„Du kan hente Lov og Skrift derfor hjemme hos min Foged imorgen," svarede Gyldenstjerne. „Men dit Huus er lille og brøstfældigt, se hjem til mig en af Dagene, saa skal jeg finde Raad til at skaffe Dig et bedre."

Tøger kyssede Gyldenstjernes Haand. Derefter stege Herremændene tilhest.

„Jeg var dog den Stærkeste," sagde Gyldenstjerne. „Ikke sandt?"

„Jo!" svarede Tøger med straalende Øine, „det skal jeg og min Fader bekjende alle vore Levedage."

„Min Hestesko kunde Du dog ikke bøie."

„Nei! det kunde jeg ikke, men Naadigherren glemte ellers at faae den tilbage. Her er den."

Da Gyldenstjerne fik Skoen, havde Tøger dreiet den fra

Ende til anden, som man snoer en Traad; dernæst havde han vundet den sammen i en Krølle, saa ethvert Spor af Skoens tidligere Form var forsvundet.

Gyldenstjerne saae paa ham med den dybeste Forbavselse og kastede Jernet saalangt han kunde ind i Heden.

Derefter rede de to Herremænd deres Vei. Tømmermanden stod oppe paa Diget og saae efter dem.

TO BEILERE

Der ligger et Huus mellem Himmelbjerg og Silkeborg, omgivet af Skove og høie, takkede Bakker, som om Aftenen, naar Taagen indhyller dem, ligne Bjergene i et Schweitzerlandskab, og om Dagen, naar Solen skinner, eller naar Luften er klar, vise et uendeligt mørkebrunt Tæppe af Lyng, hvori Enebær og Birkebuske fremstille sig som sørgelige Levninger af de mægtige Skove, der engang skjulte disse Bakker.

I det omtalte Huus boede Skovfogden for et District af Silkeborg Skove, en gammel, bredskuldret Mand, der havde tilbragt en Deel af sit Liv i Krigsstanden. Til Erindring herom bar han endnu et stort Overskæg, som med Tiden var blevet graat, og et lille Messingkors paa Brystet. Han var Enkemand og havde en voxen Datter, som boede hos ham og tog vare paa Husets Gjerning. Annas Barndom var gaaet bort paa dette Sted i den dybe og uforstyrrede Eensomhed, som hvilede over Skovene. Fader og Datter havde begge modtaget deres Indtryk heraf, kun paa en forskjellig Maade.

En Sommereftermiddag sad Gunder Skovfoged i Skyggen af et ophængt Lagen, med Benene udstrakte paa en fældet Bøgestamme indenfor sin Gaarddør og røg af en Pibe. Solen skinnede ned i Gaarden og speilede sig i en stor, blankskuret Messingkjedle, som stod opstillet til Brøndtruget;

det varme Lys gav Mosset og Huusløgen paa Taget et rigt og pragtfuldt Farveskær. Over den ene Side af Muren faldt en mørk Skygge, i denne laa Lænkehunden udstrakt, medens en listig And stjal dens Mad, med det ene Øie paa Truget og det andet henvendt paa den Sovende. Svalerne kvidrede, en stor Gris laa gryntende i Søvne under et Sengelad, hvorpaa Anna havde Dyner ude at soles. Indenfor Porten laa en Mængde Lyngknipper, fra hvilke der udstrømmede en stærk og krydret Duft. Paa det øverste Knippe stod Gaardhanen, med Hovedet hældet mod den ene Side og udstødte en svag og varslende Kurren, idet den stirrede op i Luften efter en Muusvaage.

Stilheden blev pludselig afbrudt ved et vældigt Raab fra Gunder, hvorefter et ungt Menneske stak Hovedet ud af en Dør og blev staaende i denne, uden at komme videre.

„Mads Stephen!“ gjentog Gunder med en endnu mere gjennemtrængende Stemme.

„Her er jeg, Husbond!“

„Aa, Mads Stephen! spring ud til Porten, og se hvem det er Tullefas ligger og knurrer efter, jeg sidder her saa godt og gider ikke reist mig.“

„Der var Ingen,“ sagde Mads Stephen, da han kom tilbage.

„Saa maa Tullefas nok have drømt. — Veed Du hvad, Mads Stephen! jeg skal sige Dig noget. Du kan gaa ind og stoppe min lange Pibe, og lad saa Anna tappe mig et Krus Øl, man kommer saadan til at tørste i denne Hede.“

Karlen gik.

„Det er da en farlig Varme idag,“ sagde han, da han kom igjen.

„Javist, min Søn! det er ret en deilig Sommer iaar.“

„Deilig Sommer?“ gjentog Mads Stephen. „Kornet ligger svedet henad Marken, Fæet styrter, og Boghveden visner inden den faaer sat Bloster.“

„Hvad Fanden kommer Kornet og Fæet og Boghveden mig ved?“ svarede Gunder. „Jeg har ingenting af det. Det er en deilig Sommer alligevel. I saadan en Hede bliver der mange Ræve. Haren kan ogsaa nok lide Varme, hun yngler intet i Regn og Kuld. Vi faae en god Jagt, naar Skudtiden kommer. Forrige Efteraar, da jeg førte Klapperne an, mens de høie Herskaber vare i Besøg herovre, slog Majestæten mig paa min Axel og sagde: Fanden fare i Dig, min kjære Gunder Skovfoged, jeg troer, Du fabrikerer os dine Ræve selv, for aldrig har jeg jaget paa noget Gistrict, hvor der var en saadan Mængde, som hos Dig.“

„Bander Majestæten?“ spurgte Mads Stephen.

„Ja, naar han er blandt Skytter og andre af sine Ligemænd. Iaar skal han tro, jeg ogsaa kan lave Harer.“

„I har Lykken med Jer, Husbond! I sidder i et kostbart Embede. Forstraaden drikker med Jer, og Majestæten regner Jer blandt sine Venner.“

Skovfogden strakte sig tilbage mod Muren og nikkede.

„Det er sandt, Du siger, Mads Stephen! jeg er en lykkelig Mand; men jeg har ogsaa maattet lide meget, inden det kom saavidt. Jeg har døiet Hede og Kuld, ovre i Vestindien har jeg eengang tilbragt to stive Døgn, næsten uden at faae en Mundfuld at spise, en anden Gang var jeg nær ved at dø af en meget gul Feber, kortsagt, jeg har prøvet alle mulige menneskelige Ulykker i mine Dage. Men nu knurrer Tullefas jo igjen, hvem kommer da der?“

„Det er Møllerens Tvillinger nede fra Ry,“ sagde Karlen. „Hvor mon de skal hen, de se saa pyntede ud paa en Hverdag?“

„Det har saa sine Grunde,“ svarede Skovfogden. „Nu kan Du ellers gjerne gaa din Vei, lille Mads Stephen! lad mig se, Du faaer os den gamle Bøsse gjort godt reen, Forstraadens skikkede Bud efter et Dyr, som skulde sendes bort

iaften, Du kommer til at prøve din Lykke idag, jeg gider ikke selv tage afsted i denne Varme." Karlen gik; da han var kommen hen til Døren, kaldte Gunder ham tilbage. „Aa Mads Stephen! stil mig det Krus Øl nærmere herhen, Du har sat det saa langt bort, at jeg ikke kan naae det. — Saa, det var rart! — naa, skynd Dig nu og tag Benene med Dig, Du gaaer mig saa dovent idag."

Idet Mads Stephen forsvandt, kom to nye Personer tilsyne, som i Dragt og Holdning, i Ansigtets Træk og Udtryk havde en paafaldende Lighed med hinanden. Det var de omtalte Møllerens Tvillinger. Da de saae Skovfogden sidde i Skyggen af det ophængte Lagen, standsede Begge i Porten, som om de betænkte sig paa at gaa videre, men Gunder udbrød:

„Gudsfred og Goddag, I to Tvillinger! træd kun nærmere. I maa vist have et Ærinde til mig, siden det nu er tredie Gang, jeg seer Jer liste forbi min Port idag. Kom og sid ned, Salmon, men gaa sagtens ind først og riv lidt Hø ned til Hesten, han staaer og skronner af Sult, og Du, lille Jakob, træk det Lagen længere frem paa Snoren, Solen skinner lige ned paa mig. Der kommer min Datter, hils først paa hende, siden kan vi snakkes ved om Jeres Ærinde."

Medens han talte, viste Anna sig i Døren med et Udtryk af Glæde i hendes friske og rødmende Ansigt. Hun gik hen imod de to Fremmede og rakte enhver af dem Haanden.

„Goddag, Salmon! Goddag, Jakob! velkommen her. Det er længe siden, I besøgte os sidst."

„Vi maatte hjælpe dem hjemme med at faae Høet ind," sagde Salmon.

„Men vi tænkte paa Dig imedens," føiede Jakob til.

Gunder iagttog denne Hilsen med et polisk Smil. Han sagde til Anna:

„Det er nok ellers bedst, Du nu gaaer ind i din Gjerning igjen, lille Ane! jeg og Tvillingerne have noget at snakkes ved om.“

Jakob holdt endnu hendes Haand i sin, han slap den ikke, medens han saae over til Broderen, som om han søgte Bistand hos ham.

„Jeg tænker, at Ane gjerne kan blive herude,“ sagde Salomon, uden at slaa Øinene iveiret. „Vort Ærinde angaaer hende ligesaa fuldt som Eder.“

„Som I vil,“ svarede Gunder. „Sæt Jer ned, saa falder Talen bedre.“

„Vi ere komne herover idag for at fri til Eders Datter,“ sagde Salomon med en dæmpet og noget skjælvende Stemme. „I kjender vore Vilkaar og veed, at vi holde af Ane i Tugt og Ære.“

„Haa, haa!“ sagde Gunder, „har I endelig bekvemmet Jer til at tale derom. Ja, det værste Bjerg for en Frier at komme over, er hans eget Dørtrin, som de sige. Jeg har jo længe vidst, hvordan I to Knægte vare farne, der er heller ingen Ting at udsætte paa Jer, Tvillinger; Mølleren sidder jo i en god Gaard og har svære Penge paa Rente, Jeres Moster skulle I jo ogsaa arve, I kunne nok gjøre en Pige lykkelig. Jeg forstaaer mig lidt paa at bedømme Folk og har seet mig om i Verden i mine Dage.“

„Ja, det har I nok.“

„Om jeg har. Jeg har levet blandt alle Jordklodens Mennesker, ligefra de fineste Hvide til de allersorteste Idioter. — Hvem af Jer er det saa, der vil være min Svigersøn?“

„Vi holde begge To ligemeget af Ane,“ svarede Salomon, „saadan har det været alt fra vi vare smaa, jeg tænker ikke det bliver anderledes nogensinde.“

„Ja, men Pigen kan da ikke godt gifte sig med Jer Begge, veed jeg.“

„Vi lade hende selv dømme os imellem," sagde Salomon. „Den hun bestemmer sig for, han tager imod sin Lykke; saaledes ere vi komne overeens indbyrdes."

„Naa, hvad siger Du dertil, lille Ane! hvem af dem skal det saa være?" spurgte Gunder.

„Ingen af dem," gjentog hun bestemt og hævede sit Ansigt, medens Taarerne randt ned ad hendes Kinder; „jeg har al min Levetid holdt af Jer Begge. I stode mit Hjerte lige nær, hvorfor vil I da gjøre mig til Dommer, og hvorledes skal jeg kunne vælge, da jeg forud veed, at mit Valg bestandig vil gjøre En ulykkelig."

„Han vil finde sig i det, lille Ane!" sagde Salomon.

„Saa godt han kan," føiede Jakob til.

„Ane har Ret," bemærkede Gunder med en dybsindig Mine, „det er ikke hende, der skal vælge her, for det har hun ingen Forstand paa. Det er mig. Siden jeg, som sagt, anseer Jer for at være lige gode, saa ville vi trække Lod om det. Her tager jeg nu to Halmstraa, Den som faaer det længste, — —"

„Trække Lod om Ane?" udbrød Jakob.

„Nei, Skovfoged! det synes vi ikke om," svarede Salomon.

„Vist, saa Gud skal I trække Lod, naar jeg engang har bestemt en Ting — naa! hvem kommer nu der og forstyrrer os?"

Mads Stephen stak i dette Øieblik sit Hoved ud af Døren og sagde:

„Forstraadens Jens holder omme ved Havegjærdet, og spørger om det Dyr, hans Husbond forlangte til i Middags."

„Jeg troer Djævelen rider Forstraaden," sagde Gunder, men i en noget dæmpet Tone, „hils Du ham fra mig og siig, at jeg har andet at tage vare paa, end at løbe omkring efter

hans Dyr.“ Mads blev staaende. — „Naa, hvad tøver Du efter? vil Du se Du kommer afsted.“

Idet Mads vendte sig for at gaa, hviskede Gunder til Tvillingerne:

„Den Kujon! han er bange for at sige Karlen Besked. Veed Du hvad, Mads Stephen!“ tilføiede han med en lydeligere Røst, „Du kan sige, det skal blive bragt Forstraaden inden Aften, jeg skal selv komme ned med det. — Nu har jeg faaet en Ide!“ vedblev han, da Karlen var gaaet. „Enhver af Jer gaaer ind og tager en af mine Bøsser og saa tilskovs, Tvillinger! jeg veed, at I ere to flinke Skytter af Eders Stand at være. Den som først bringer mig et Dyr hjem, skal have Ane. Saadan skal det være, ind efter Bøsserne, ingen Betænkning! afsted med Jer!“

Salomon og Jakob adlød. Anna blev staaende hos Gunder. Da de kom tilbage, rakte hun dem Haanden til Afsked, idet de forlode Gaarden.

Et Stykke nedenfor Skovfogedhuset deelte Veien sig i modsatte Retninger; ved at følge den ene kom man over mod Ry og Himmelbjerget, den anden førte ind i Silkeborgs Skove. Her standsede Tvillingerne, medens de ladede deres Bøsser.

„I Guds Navn!“ sagde Jakob, „det maa da være saaledes, men jeg holder ikke af at vinde Anna paa den Maade, jeg er bange for, at det vil gaa feil med den Jagt idag. Hvad siger Du, Salomon? — Hvorfor tier Du stille, tal lidt til mig.“

„Vi maa friste vor Skjæbne,“ svarede Salomon, „mens den Ene leer, vil den Anden komme til at sørge, men det kan ikke være anderledes.“

„Det er da en underlig Tone, Du siger det i; ræk mig din Haand, Broder! hvordan det end gaaer os idag, tænker jeg dog, at vi To ville bevare et godt og venligt Sindelag mod hinanden.“

Salomon nikkede idet han rakte Jakob Haanden og sagde: „Her skilles vore Veie. Gud være med Dig, lille Jakob.“

Han kastede Bøssen over Skuldren og gik ned mod Himmelbjerget. Jakob blev staaende og saae efter ham.

„Det er længe siden, jeg har seet ham saa bevæget som idag,“ tænkte han, „skjøndt han vilde dølge det for mig. Han ligner sig dog altid selv, nu vælger han Veien ned mod Sveibæk og Bøgedal, for at jeg skal drage ind ad Silkeborg til, hvor de fleste Dyr findes.“

Med disse Tanker gik Jakob ind i Skoven. Han forlod Veien og fulgte de mange bugtende Hulninger, som en Strøms Vande eller en Jordrevolutions Sænkninger har frembragt overalt i denne Egn, og hvis skarpe, kantede Sider Tiden forlængst afbrød, idet den bedækkede dem med et høit Lag Lyng eller Blaabærbuske. Efterhaanden som han skred frem tiltog Skyggen og den fugtige Friskhed inde i Skoven, en dyb og uafbrudt Fred hvilede omkring ham. Gjennem denne høie og langstrakte Hvælving, hvis friske og glindsende Løv syntes ubevægelige som Metalblade, formaaede kun en enkelt Solstraale at trænge sig. Idet Lyset naaede Jorden, kastede det et bestemt og farverigt Skær hen over Bregnerne eller det gulrøde Okkersand, gjennem hvilket Trærødderne paa flere Steder stode frem, som Benene af et sletbegravet Skelet. Myggene summede, en Solsort sad og kvidrede mellem Grenene af en udgaaet Bøg, det mægtige Træ med dets knudrede Bark og bøiede Grene, fra hvilke lange Trevler hvidt Mos hang ned mod Jorden, tog sig ud paa dette Sted som en gammel Kæmpe, der lytter til et Børneeventyr. Alle disse Billeder glede forbi Skytten, uden at fremkalde noget Indtryk paa ham, han glemte Tiden og hensank i Tanker, medens lyse og venlige Billeder opstege i hans Sjæl. Da han omsider vaagnede, var Solen sunken et godt Stykke paa Himlen, han lyttede, speidede, søgte at opfange enhver Lyd med den

Sikkerhed i Blik og Hørelse, der er Jægeren egen, derefter ilede han hurtig fremad for at indhente det forsømte. Foran ham dannede Skoven en Lavning mellem to Skrænter, gjennemstrømmet af en lille Bæk, der i utallige Bugtninger havde tilkæmpet sig et Løb igjennem Dalen, uden anden Løn end den tilsidst sporløs at forsvinde i Juulsøen. Paa flere Steder skjultes Strømmen under Grønsværet og røbede alene sin Tilværelse ved de friske og saftige Farver den gav Lyngen og Græsset paa dens Bredder. Midt i Dalen laa en gammel Kæmpehøi, ikke større eller bredere end hundrede andre, som Øiet møder overalt i Egnen, men her, paa dette Sted, i denne mørke Skov, beskygget af hundredeaarige Ege og Bøgetræer, gave Omgivelserne: Ødet, Eensomheden, Skumringen, denne Grav et særegent Physiognomi, Eensomheden, der tvinger Aanden til Eftertanke og fremmaner sine Billeder af de henfarne Skygger, med den ophøiede Ynde, som Erindringen stundom giver det Forsvundne. Paa den anden Side Kæmpegraven saae Jakob Røgen af en Kulmile stige op imellem Træerne. En gammel Mand sad paa en Steen med Ryggen mod Solen og bandt Lyngkoste, medens han bevogtede Milen. Jakob gik hen til ham.

„Gudsfred, Søren Taisen! har Du seet noget til Hjorten idag?“

„Jeg har seet det, som var værre end en Hjort,“ svarede Søren uden at se op fra sit Arbeide.

„Hvad mener Du?“

„Jeg har seet den gamle Palle Springbuk gaa over Veien hernede i Lavningen, lidt før Du kom.“

„Palle Springbuk?“ gjentog Jakob.

„Ja vist! ham fra Them, som blev begravet mens jeg var en lille En, men som endnu ikke har faaet Fred i sin Grav.“

„Naa, og ham har Du seet idag?“ spurgte Jakob.

„Ja!“ svarede den Anden med et Hovednik. „Ham har jeg seet, lige saa tydeligt, som jeg nu seer Dig. Han gik tværs over Veien, bøiet og langsom, og man holder for, at den Dag sjelden ender godt, hvori man spørger nyt fra Palle. Men hvad gjør Du herude saa pyntet og med Bøssen under Armen? — Hvis Skovfogden fik Dig at se, Jakob —“

„Aa, det har gode Veie, det er i hans Ærinde jeg gaaer.“

„Det er en anden Sag, saa er det vel afgjort mellem Dig og Ane? Jeg troede ellers, at det var din Broder Salmon, der skulde have hende. Nede i Ry fortalte Folk, at det var ham, hun holdt meest af, og at hun kun tøvede saa længe for ikke at gjøre Dig imod.“

„Har de fortalt det?“ spurgte Jakob. „Det kan gjerne være, at det er sandt.“

„Ja, hvad veed jeg vel derom?“ tilføiede Søren i en ligegyldig Tone. „Jeg sidder her og passer min Mile og lader Andre skøtte sig selv. Men de sagde det rigtignok.“

„Der er endnu intet afgjort om den Sag,“ sagde Jakob, idet han vendte sig og gik ind i Skoven.

Da han havde fortsat sin Gang i nogen Tid, standsede han pludseligt; der faldt et Skud i den Retning, Salomon var gaaet. Echoet mellem Bakkerne gjentog Knaldet. Det var umuligt at tvivle. Jakob blev ligbleg.

„Det var Salmon, som skød,“ hviskede han, foroverbøiet og lyttende. „Jeg har altsaa tabt. Salmon skyder ikke feil, mindst idag, og Anna! — Herre Gud! jeg holdt saa inderlig af hende, — men det gjør han da ogsaa, og Folk sige jo, at det er ham hun gjør af. Han vil gjøre hende lykkelig, hun vil nok faae det godt hos ham. — Jeg vil ikke gaa længer; inden jeg kommer tilbage, vil han være hjemme hos Gunder. De sidde sammen, hun holder sin Haand i hans, de ere glade de To, Ingen tænker paa mig. Jeg vil dog liste mig ned til Skovfogdens Huus, uden at Nogen faaer

mig at se.“ Han satte Hanen i Ro, kastede Bøssen over Skuldren og begav sig paa Hjemveien, langsomt og grundende, fordybet i sin Smerte. „Hvorfor modtog hun mig da altid saa venligt?“ sagde han undervejs til sig selv. „Det havde været bedre, om de havde lukket Porten for mig og jaget mig bort; men hun lyttede til mine Ord, hun hørte mig med sit Hjerte. Det troede jeg idetmindste.“

Der var gaaet flere Timer bort siden de to Brødres Jagt begyndte. Idet Jakob vedblev at følge Stien til Skovfogedhuset, saae han mellem Træerne Juulsøen komme tilsyne med dens smaa, skovbevoxede Øer, hvis Træer vædedes af Vandet og afspeilede sig i det. Paa den modsatte Side af Søen skraanede Landet op i langstrakte, lyngklædte Bakker, hvor fordum Flyvesandet og Stormen regerede og som nu tabte sig i en Baggrund af Skov og afbrødes af et Mosaik af forskjelligfarvede Kornmarker. En Kirke og en Veirmølle rager i det Fjerne op over Skoven. Aftensolen kastede sit rødgule Lys hen over Bakkerne, Vindens svageste Aande bragte Juulsøen i bølgende Bevægelse. Alle disse Omgivelser: Søen, Skoven, Bakkerne, Kirken, forenede sig til et Billede, som en Digter eller Maler forgæves vilde opbyde hele sin Indbildningskraft for at forskjønne, et Billede, som dog i dette Øieblik gled sporløst og uden ringeste Indtryk forbi Jakobs Blik.

I Nærheden af Skovfogedhuset var alt stille og ligesom uddøet. En lyseblaa Røg steg op af Skorstenen, nede fra Dalen Mads Stephens dæmpede Sang, idet han drev Køerne hjem. Jakob listede sig nærmere, standsede og lyttede. Han hørte kun sit eget Hjertes Slag og gispende Aande. Da han kom ned bag Gjærdet, bøiede han Hyldetræets Grene tilbage og dannede derved en Aabning, hvorigjennem han kunde se ind ad Vinduet. Anna sad ved Bordenden, støttende Hovedet i begge sine Hænder. Længere tilbage laa

Gunder udstrakt paa en Bænk, hensunken i Betragtninger, medens han blæste en fiin Røgstraale ud af Næsen. Ingen af dem talede til hinanden. Paa engang forandredes dette Billede. Gaardhunden gøede. Jakob vilde drage sig tilbage, i det samme hævede Skovfogden sit Hoved og fik Øie paa ham. Han udstødte et Forundringsraab.

„Naa! der har vi endelig vor Skytte," sagde han.

„Hvem af dem?" spurgte Anna blegnende, idet hun stod op fra Bænken og saae hen i den betegnede Retning.

„Gjæt!" sagde Gunder.

„Jakob?" hviskede hun.

Jakob udstødte et Skrig, sprang over Gjærdet og styrtede ind i Huset. Anna traadte tilbage, forbavset over hans forstyrrede Udseende, funklende Øine og gispende Aande.

„Salmon! hvor er Salmon?" spurgte han.

„Hvad veed jeg det. Derom maa Du jo vide Besked," svarede Skovfogden.

„Har han ikke været her endnu?"

„Nei, Missen har han ikke nei, men jeg hørte Skudet, saa vidste jeg strax, at det var Dig, og at Du snart maatte komme."

„Ak nei!" svarede Jakob sørgmodig. „Det var ikke mig der skød, og jeg vendte først tilbage efterat jeg havde hørt Knaldet af hans Bøsse. Jeg troede, at han allerede var her, men han kommer vist strax."

Med disse Ord blæste han Krudtet fra Panden og hængte Bøssen op paa Væggen.

„Naa! det er altsaa Salmon, der skal være min Svigersøn," sagde Gunder, idet han lagde sig tilbage i sin forrige Stilling, „ja jeg tænkte det nok, jeg kunde se det paa ham. Aa, gaa sagtens hen og tag mig en Svovlstik, der ved Væggen."

Jakob adlød, derefter satte han sig i en Krog paa

Bænken, og den forrige, uhyggelige Stilhed indtraadte atter. Anna sad for Bordenden, hendes store og mørke Øine antoge et ubeskriveligt blidt og sørgmodigt Udtryk, hvergang hun rettede dem mod Jakob.

„Ja, vi maa vel snart tænke paa lidt Aftensmad til mig!“ udbrød Gunder endelig. „Tænd Lys, Barn! og lad mig faae noget at spise.“

I det samme kom Mads Stephen løbende ind i Gaarden. Hans usædvanlige Ilfærdighed tydede paa noget nyt. Gunder reiste sig og ventede ham ved Vinduet.

„Husbond!“ raabte Karlen, „Husbond! har I hørt det?“

„Naa, hvad er der paafærde?“

„Den ene af Tvillingerne har skudt et stort Dyr.“

„Ja, det veed jeg, dit Tossehoved! er det ikke andet, Du støier for?“

„Jo, der er noget endnu, for Dyret ligger herude paa Veien, foran det gamle Æbletræ, ved Jenses Boghvede, og Bøssen og Krudthornet ligger ovenpaa det.“

„Hvad siger Du! — Gaa strax ud og hent det ind, eller tøv lidt, jeg kommer vel til at hjælpe Dig. Jeg vidste jo nok, at Forstraadens skulde faae hans Dyr til Aften, jeg pleier ikke at være den Mand, der lover noget uden at holde det.“

Han gik. Jakob var bleven siddende i sin Krog, tavs og ubevægelig, som om intet af dette angik ham. Annas Blik hvilede ufravendt paa ham, han syntes ikke at lægge Mærke dertil.

„Nu forstaaer jeg først, hvad Salmon meente, da vi skiltes,“ hviskede han med en lav og skjælvende Stemme: „Imens den Ene leer, vil den Anden komme til at sørge.“

Anna gik hen til ham, hun slyngede sin Arm om hans Skulder, idet hun udbrød:

„Gudfader i Himmerig holde sin Haand over os Begge.“

Derpaa gik hun ud i Kjøkkenet for at tilberede Gunders Aftensmad.

„Du har altsaa slet intet seet til Salmon?“ spurgte Gunder, da han og Mads Stephen atter kom ind i Stuen, „jeg tænker, at han maa være bleven træt og har ladet en Anden bære Dyret herop, mens han selv er gaaet hjem for at faae en Mellemmad og hvile sig lidt efter Jagten. — Ja! nu kan Du gjerne gaa naar Du vil, lille Jakob, hils kun Salmon, at jeg staaer ved mit Ord, han maa komme, naar han har Lyst, Ane skal være færdig.“

Jakob reiste sig, han kastede sit Blik paa Anna, idet han bød Gunder Haanden til Afsked.

„Godnat Skovfoged!“ sagde han. „Godnat lille Ane. Sov vel!“ Med disse Ord forlod han Huset.

Næste Morgen var Jakob den Første, som viste sig hos Skovfogden.

„Jeg er bange for, at der er skeet noget galt med Salmon,“ sagde han, „han har ikke været hjemme siden igaar Middags, og Ingen veed, hvor han er bleven af. Vi troede, at han var gaaet ned til Fasters i Ry, og skikkede Bud til hende iaftes, men han var der ikke.“

„Aa ikke andet,“ svarede Gunder leende, „han kommer Missen nok, naar han bliver sulten.“

Men Gunder tog feil, Salmon kom ikke. Der blev søgt efter ham overalt, i Skoven, nede ved Søen, hos alle hans Bekjendte, hans Navn blev oplæst ved Kirkestævne, intet hjalp, Salomon kom ikke tilbage, han var sporløs forsvunden.

Der forløb lang Tid saaledes. Jakobs Forhold til Anna var uforandret, han kom daglig i hendes Huus, hendes Røst var en Sang for ham, hendes Blik en Solstraale, der oplivede hans Tilværelse. Men siden hiin Aften undgik Begge, som efter en stiltiende Overeenskomst, enhver Ytring af den Hengivenhed de nærede for hinanden; Tanken om den forsvundne

Broder havde ligesom udhulet en Kløft, der tilbagetrængte alt hvad de havde haabet og søgt i Fremtiden. Gunder havde desuden en Dag kaldt Anna til sig og sagt: „Saalænge til vi høre nyt fra Salmon, er Du hans forlovede Brud, jeg har givet ham mit Løfte, og det maa holdes, derfor vogte Du Dig i Ord og Handling at give Jakob noget Haab, han er din Ven, din Broder, intet andet.“

Anna adlød; den Trældom, hvori hun levede, havde efterhaanden ophørt at være en Byrde for hende, hun havde aldrig havt en egen Villie, bestandig maattet adlyde en Andens og omsider levet sig ind i denne Tilværelse, som Muslingen i sin Skal. Dagene i hendes Liv vare gaaede bort, som Skibet paa Havet, uden at efterlade noget Spor. Hun trængte desuden ikke til Faderens Formaning, hun og Jakob havde allerede længe forstaaet hinanden, uden at have nogen Ytring behov. Jakob vedblev at komme i Gunders Huus, om Foraaret pløiede han Marken, om Efteraaret fulgte han med Fogden paa Jagt og Skovhugst, Gunder modtog enhver Tjeneste som noget, der ikke kunde være anderledes.

„De have godt af at arbeide, de unge Knægte,“ sagde han, „for at vi Ældre kunne hvile os lidt. Da de vare smaa, arbeidede vi for dem.“

Omtrent et Aar efterat Salomon var forsvunden, kom en Bissekræmmer ned til Skovfogden. Han satte sin Varekiste ved Døren og hilste paa Anna, Jakob og Gunder, som gamle Bekjendte. Det var en lang og smalskuldret Mand med smaa, levende og poliske Øine, koparret, lyshaaret, høflig, smilende og opmærksom mod Alle.

„Sid ned, Mikkel Hollesen,“ sagde Gunder, „og fortæl os, hvordan I har det siden sidst?“

„Jeg har det, som man kan i disse strenge Tider,“ svarede Kræmmeren. „Ja, man behøver ikke at spørge, hvordan De har det, Lieutenant, for jeg synes, De seer yngre

ud for hver Gang vi mødes, og det gjør den lille Jomfru Ane rigtig ogsaa."

„Hvorfor Fanden kalder I mig Lieutenant?" spurgte Gunder med sit venligste Smil, „jeg har nok været Soldat, men bragte det ikke videre end til Sergeant."

„Ikke det? da har jeg dog talt med Controlleuren nede ved Skolborg, ham med den forkeerte Næse, han sagde, at han havde staaet i Tjenesten med Dem, og svor paa, at dengang De drog ud og krigedes, var der ikke saa modig en Karl i hele Regimentet som De."

„Det kan Missen nok være, at Controlleuren har Ret," forsikrede Gunder, „men sid ned Mikkel Hollesen, stop Jeres Pibe, medens Anna laver os en bitte Punsch, saa skal jeg fortælle Jer, hvordan jeg sloges i Krigen."

Bissekræmmeren tog Plads ved Bordet, men det var ikke hans Hensigt at lade Gunder faae Ordet, han drog sin Varekasse hen til sig, spændte Remmene af og begyndte at udbrede dens iøinefaldende Indhold foran de Tilstedeværende; imidlertid vedblev han med en uafbrudt Ordstrøm:

„Ja vist! det er strenge Tider, men hvad skal man sige til det? Lieutenanten sidder dog bedre i det end mangen Anden, og det er ikke mere end billigt, for naar en Mand har opført sig saa modig som De, og vovet Lemmer og Helsen, fortjener han idetmindste et godt Tilhold paa sine gamle Dage. — Det er da en deilig Tobak, De der ryger — aa! hvor den dufter! — Her er Kardus af samme Sort, den er maaske endnu lidt finere, for den lugter mere af Ambra. Vi kan sætte den tilside. Jeg sælger den for en Spotpris. — Ja, hvad siger lille Jomfru Ane om saadanne Silkebaand, det er nogle, der kan sætte Kulør paa Folk. Amtmandens Frue nede i Veile kjøbte en Tut af samme Slags, hun svor sig forbandet paa, at hun ikke havde seet kjønnere Baand i Lybæk. Vi skal lægge den Rulle tilside. — Det har da

været en morderlig Hede i disse Dage, ja Lieutenanten mærker vist ikke stort til det, De spadserer kun op og ned i Deres kjølige Skov, men vi andre Stakler, som maa trave hen ad den nøgne Landevei. — Naa! hvad siger Jakob om saadan en Uhrkjæde, sikken Fletning, saa fiin og trofast, at man kan hænge en Borgemester i den. Den er langt bedre end en Guldkjæde, for den er stærkere og koster ikke nær saameget. Den russiske Prindsesse i Horsens kjøbte to af dem forleden, en til sig selv og en til hendes Kjæreste, og saa klappede hun mig paa Skuldren og sagde: Jeg vil være et Skarn, om jeg nogensinde har kigget paa kjønnere Stads end det Mikkel Hollesen gjemmer i sin Kramkiste. Skal vi saa handle om Uhrkjæden, Jakob? Jeg kjender en lille Jomfru, som nok vilde kalde den en kjøn Foræring. Hvad? — Det er sandt! jeg kan vel gratulere, nu har da Jakob vist endelig gjort Alvor af det og forlovet sig med sin gamle Kjæreste."

„Jeg er ikke forlovet," svarede Jakob.

„Ikke det?" vedblev Kræmmeren med et Smil, idet han kastede sine Øine over til Anna, „jeg troede dog, at der var En, der —." Gunder afbrød ham og sagde:

„Hvis I mener min Datter, saa er hun lovet bort, som I maaske har hørt Tale om."

„Jeg har ikke hørt et Ord, Lieutenant! Hvem er lille Ane lovet bort til?"

„Til Jakobs Broder, Salmon; der tales ikke mere herom."

„Guds Død, Salmon!" raabte Kræmmeren og slog sine Hænder sammen, „hvor har jeg dog havt mine Tanker henne, jeg har jo en Hilsen til Jer fra Salmon."

„Fra Salmon?" udbrød Anna ligbleg og skjælvende.

„Fra min Broder? — Hvad siger I?" raabte Jakob.

„Ja, vist saa," vedblev Handelsmanden med et tilfreds Smil, „jeg har baade en Hilsen og et Brev fra ham."

„Men saa fortæl dog, Kræmmer, fortæl!“ raabte Gunder utaalmodig.

„Ja, det er snart fortalt, for jeg mødte ham forrige Sommer udenfor Vonsild Kirke. Gudbevares! hvor han dog saa bleg og afpillet ud. Saa siger han til mig: Gudsfred og Goddag, Mikkel Hollesen, hvorhen gaaer Reisen denne-gang? — Nør paa, svarer jeg, nør paa, Salmon Tvilling. — Kommer I om ad Silkeborg til? — Ja, det kan nok være, svarer jeg. — Saa kan I gjøre mig en Tjeneste og besørge et Brev for mig til Skovfogden, hvad jeg vilde sige, til Lieutenant Gunder. Kom med ind i Kroen og faae Jer noget at leve af, mens jeg skriver det. — Ja, Lieutenanten seer saa vist paa den Tingest der, det er en ægte engelsk Reisekniv, den bider værre end den slemme Syge, naar man puster i Skaftet, kan den gjøre Musik, den er god til at ringe Grise med, det er vist bedst, jeg lægger den hen til Kardusen? — Naa saa fulgtes vi da ad, jeg spiste medens han skrev, saa gav han mig Brevet, og en Daler ovenikjøbet, for han har aldrig været kneben af sig, det maa jeg tilstaa. — Hvorlangt skal I hen, Salmon? spurgte jeg. — Det staar i Brevet, svarede han. Gud i Vold, Mikkel! hils dem fra mig i min kjære Hjemstavn, saa kjøber de vist en hel Mængde af Jeres kjønne Varer. Dermed skiltes vi.“

Medens Kræmmeren talede, fremtog han en stor Lædertaske, hvis forskjellige Gjemmer han ransagede.

„Det var min Agt at gaa lige op til Silkeborg,“ vedblev han, „men saa fik jeg Forgift og Djævelskab i mit venstre Been, som I maaske har hørt Tale om, det svulmede og det svulmede, til det blev saa tyk som en Komave, og saa maatte jeg lægge mig ind til min Mosters i Frederits, hende som laver den rare Stanglakrits, hun læste over mig og kurerede mig. Det er sandt, naar jeg husker mig rigtig om, saa gav han mig intet Brev, nei han gjorde saamænd ikke, han sagde

blot — jo, her er det dog, Forseglingen er gaaet op i den lange Tid, jeg har gjemt paa det, men jeg tør gjøre min Saligheds Ed paa, at jeg ikke har kigget i det eller læst et Ord af hvad der staaer skrevet. Vorherre bevares! Værsgo, er det ikke rigtigt? Til Jomfru Anna Gundersen."

Anna syntes pludselig at være forandret. I Begyndelsen af Kræmmerens Fortælling antog hendes Ydre en feberagtig Spænding, en Ild, der saalænge havde været undertrykt, men vænnet til at beherske sig selv, kostede det hende ringe Anstrængelse, atter at fremkunstle den Ro, som bestandig havde hvilet over hende; hun sank strax efter tilbage og vedligeholdt en tavs og deeltagende Opmærksomhed for ethvert af Kræmmerens Ord. Idet denne rakte Brevet over til hende, greb Gunder det, og sagde:

„Hid med det, jeg vil læse det først."

„Men Fader!" hviskede Anna med sin dæmpede og bløde Stemme, „det er jo til mig."

„Ja, hvad gjør det, din Tosse? Jeg skulde da ikke tro, en Datter havde nogen Hemmelighed for sin Fader. Der kunde jo staa noget Upassende i det. Jeg vil læse først. — Find mig mine Briller. — Aa, hjælp hende med at søge efter dem, Jakob. — Tøv lidt! jeg har dem jo her i min Lomme."

Han reiste sig og holdt Brevet hen mod Lyset. Jakob og Anna betragtede ham i aandeløs Forventning. Kræmmeren gned sine Hænder og smilte.

„Det er ellers bleven silde, medens jeg har siddet her og forrettet mit Ærinde," udbrød han, sikker paa den Interesse, hans Fortælling i dette Øieblik gav ham. „Jeg er desuden træt af at marchere den lange Omvei herop. Jeg kan vel blive hos Dem inat, Hr. Lieutenant!"

Skovfogden nikkede uden at se iveiret, derpaa henvendte han sin Opmærksomhed paa Brevet. Salomon havde

ikke skrevet meget, imidlertid tilbragte Gunder lang Tid med dets Læsning, og syntes derefter at grunde over Indholdet.

„Nu har jeg seet det med!“ udbrød han endelig.

„Hvad staar der? — Læs dog, læs, min egen kjære Fader!“ bad Anna.

„Jeg troer, at Knægten er bleven forrykt,“ vedblev Gunder. „Der er ikke Mening skabt i alt hvad han skriver.“ Atter indtraadte en uhyggelig Pause. — „Saameget er vist!“ tilføiede han endelig med en høitidelig Værdighed og lagde Brevet sammen. „Salmon bliver aldrig min Svigerson. Nu er det afgjort. — Der Barn! se om Du kan finde ud af det.“

Anna tog Brevet, hendes Hænder rystede, medens hun holdt det op for Lyset og læste:

„Dengang Du sagde, at Du holdt af os Begge, skuffede Du Dig selv, thi det var ikke Tilfældet. Jeg anede det længe, men da jeg saae det Blik, hvormed Du betragtede min Broder, idet vi gik ud i Skoven, vidste jeg, at Du kun holdt af ham alene. Jeg reiser nu min Vei, ud i Verden, og vi sees vel ikke mere, men I skulle ikke være bedrøvede derfor, siden det er det Eneste, jeg kan gjøre for Eders Lykke. Hvis jeg havde gjort det tidligere, vilde jeg have sparet Dig megen Sorg. Farvel, lille Anna, tænk engang imellem paa mig. Gudfader holde sin Haand over Eder.“

Da Anna havde læst Brevet, brast hun i Graad og forlod Stuen.

„Det var et rigtigt dumt Indfald af Salmon,“ bemærkede Gunder. „Hvorfor Djævelen behøvede han at reise bort? jeg havde jo sagt ham, at Den der først skød et Dyr, skulde faae Ane; naar de vare gifte, vilde hun nok komme til at holde af ham. Hvad siger I, Mikkel Hollesen?“

„Ja, det feiler ikke, Hr. Lieutenant,“ svarede Kræmmeren.

Efter en urolig og søvnløs Nat kom Jakob den næste Morgen tidlig ned til Skovfogedhuset. Anna sad paa sin sædvanlige Plads i Stuen ved Uhret. Hun var meget bleg, og hilste Jakob ligefremt og fortroligt, som hun pleiede. Bissekræmmeren var endnu ikke taget bort, han fandt, at han først burde nyde alle de Fordele, det vigtige Budskab gav ham Ret til.

„Der er noget truende i Luften," ytrede han, „det er vist bedst vi se Veiret an lidt op ad Dagen."

Gunders Ansigt udtrykte en vis Høitidelighed, hans dybsindige Mine antydede, at han havde fattet en Plan. Han syntes at vente paa Jakob og bortfjernede sig strax efter med ham.

Et Stykke ovenfor Huset begyndte Skoven. Gunder gik derind og tog Plads paa en omkastet, mosbegroet Stamme, medens han stoppede og slog Ild til sin Pibe.

„Det har da været ret et herligt Veir iaar," udbrød han, „lutter Regn og Fugtighed, næsten intet Solskin."

„Kalder I det et godt Veir, Skovfoged?" spurgte Jakob forundret.

„Ja, naturligvis. Det har jo næsten ikke været muligt at grave i Tørvemoserne, og alle de Tørv, de fik skaarne, ere regnede sammen i Stumper og Stykker, det bringer Favntræet i Pris, min Dreng! og det er noget som jeg har godt af."

Jakob studsede, han begreb ikke ret denne Slutning, det forekom ham desuden besynderligt, at Gunder havde kaldt ham ud i Skoven for at tale med ham om Favntræ. Strax efter vedblev Fogden, uden nogen Indledning, saaledes:

„Hør nu, Jakob, jeg kunde nok have Lyst til at vide lidt Besked om hvordan det staaer sig med dine Sager hjemme. Du og Salomon ere jo eneste Børn, og I skulle altsaa arve alt efter Eders Fader, den gamle Vandmøller, ikkesandt?"

„Jo!“ svarede Jakob. „Min Fader tænkte allerede sidste Foraar paa at overdrage mig Gaard og Jord.“

„Ja, det veed jeg,“ sagde Gunder. „Lad blot være at afbryde mig. Hvis nu det Tossehoved Salmon gjør Alvor af det og virkelig bliver borte, eller hvis han sætter Lemmer og Liv til i fremmede Lande, saa arver Du jo ogsaa hans Part — jeg siger, saa arver Du jo ogsaa ham, Jakob, og din gamle Mosters Formue er Du da ogsaa sikker paa?“

„Ja, hun gjorde sit Testamente ved Kyndelmisse, og lod Procuratoren læse det op for os.“

„Ja, hvad kommer alt det, Du her fortæller, mig ved? Faaer Du Penge, er det godt for Dig, men Du maa ikke tro, at jeg agter en Mand høiere, for det han er rig. Jeg har givet Dig Tilladelse til at gaa os lidt tilhaande heroppe, for at se hvad Du duede til, og Du har været flink og paapasselig i din Gjerning, det er Hovedsagen, Jakob, og derfor har jeg inat betænkt at tage Dig til Svigersøn istedenfor Salmon. Nu kan Du gaa ind og tale med Ane derom, for hun skal have sin fri Villie til at bestemme sig for hvem hun vil. Vorherre bevares! jeg vil blot have Lov til at sige ja eller nei dertil. For mig kan I holde Bryllup naar I lyste. Jeg gaaer nu et Ærinde over til Forstraadens. Naar Du kommer herop efter Middag, kan Du sagtens hjælpe Mads Stephen med at grave den Smule Kartofler op i Toften. Farvel Jakob!“

Der var gaaet flere Aar bort efter denne Morgen. Jakob og Anna vare gifte og boede nedenfor Skovfogedhuset i en Gaard, som Jakob havde bygget sig tæt ved Foden af Himmelbjerget. Saavel det Ydre som det Indre af denne Bygning vidnede om Velstand og Smag. En Frugthave omgav Gaarden paa de to Sider, Træerne i denne begyndte allerede at blive store og skyggefulde. Annas Barndomshjem, Skovfogedhuset, stod uforandret ved Indgangen til Skoven. Det havde

blot skiftet Eier. Gunder var død, han kunde ikke ret finde sig i den Ensomhed, som fulgte efter at Anna havde forladt ham. „Jeg er en høist ulykkelig Mand," forsikrede han ofte, „min Datter er reist fra mig og lader mig sidde her og savne Pleie og Tilsyn paa mine gamle Dage; men det er min egen Skyld, jeg burde ikke have tilladt hende at gifte sig før efter min Død."

En Aften sad Jakob og Anna inde i Dagligstuen, begge iførte deres Høitidsdragter. Der havde været Fest i Huset samme Dag. Deres eneste, lille Søn var bleven døbt. Folkene gik nede i Dalen, beskæftigede med Høsten. Solen skinnede ind igjennem Vinduet, hen til det Sted, hvor Anna havde taget Plads, en lykkelig Moder, fortabt i Beskuelsen af sit Barn, som hvilede foran hende, sovende i sin Vugge. Jakob sad ved Bordet med foldede Hænder og læste høit i en Psalmebog. Den dybe Fred, som hvilede over dette Optrin, blev pludselig afbrudt ved Lænkehundens Gøen. Jakob lagde Mærke i Bogen, reiste sig og gik til Vinduet. Han saae en Rytter komme ind i Gaarden, stige af Hesten og derpaa standse, som om han ventede at Nogen af Beboerne skulde vise sig.

„Der kommer en Krigsmand ridende," sagde Jakob. „Hvad mon han vil os?"

Idet de kom ud i Gaarden, kastede Rytteren Hestens Tøile over Armen og gik dem imøde. Det var en høi og solbrændt Mand, med strenge, dybtliggende Øine og et stort Skæg, som næsten skjulte hele Underansigtet.

„Gudsfred og Goddag!" sagde han og strakte dem begge Hænder imøde. — „Kjende I mig ikke?"

Anna udstødte et Skrig. „Herre Gud!" raabte hun. „Salmon! Salmon! hvor har Du været saalænge?"

Det var Salomon, den forsvundne og gjenkomne Broder, han laa i Jakobs Arme og holdt ham trykket tæt op til sit

Bryst, medens han søgte at tilbagetrænge Ytringen af sin bevægede Stemning. Spørgsmaal og Svar vexlede i de første Gjensyns Øjeblikke, Anna græd, hun søgte forgæves at gjøre sin Stemme tydelig, medens hun vedblev at holde Salomons Haand i begge sine, og slog Øinene til Jorden for det dvælende og forskende Blik, hvormed han betragtede hende. Jakob tog Tøilen, for at føre Hesten ind i Stalden. „Du skal ikke tage Sadlen af ham," sagde Salomon, „min Tid er knap, og jeg maa afsted igjen iaften."

„Iaften?" gjentog Begge.

„Ja, det maa saa være," svarede han blidt. „Jeg tænkte paa Jer og længtes efter at se, hvordan I havde det, saa bad jeg om Lov til at drage herop."

„Og hvorfor vil Du reise fra os saa hurtig, lille Broder?" spurgte Jakob.

„Jeg har tænkt at ride ned og hilse paa vor gamle Moster endnu iaften. Imorgen maa jeg være i Horsens igjen, og derfra gaaer Reisen videre."

Da Salomon kom ind i Stuen og tog Soldaterhuen af Hovedet, lagde Anna først Mærke til de Forandringer, den svundne Tid havde frembragt i hans Ansigt. Dets Træk bar Præg af Alvor og Kulde og den Resignation, som følger efter Kampen for Livets Lykke, naar Aanden har modtaget sin Indvielse igjennem Lidelser: Martyrernes Resignation. Hun studsede over dette strenge og haarde Udtryk, som tilsyneladende ikke engang Gjensynet var istand til at mildne; saaledes havde hun ikke tænkt sig Salomon. Hun vidste ikke, eller hun erindrede maaske blot ikke mere, at der undertiden gives Saar, som kunne bløde længe efter at Overfladen har lukket sig.

Hos Jakob derimod fremkaldte Gjensynet en dyb og udeelt Lykke, ethvert af hans Træk vidnede herom. Hans Øine straalede, idet han lagde sin Haand paa Broderens Skulder

og ufravendt betragtede ham, hans Læber smilede, og hans Stemme besad en uendelig Blødhed, idet han talede.

„Ja vist!“ udbrød han som Svar paa en Ytring af Salomon. „Her er meget forandret. Annas Fader døde ifjor.“

„Gjorde han det.“

„Vor Fader er ogsaa død, Salmon!“

„Ja, jeg veed det nok.“

„Hvor han længtes efter Dig paa sin Sotteseng, og spurgte om Dig. — Ak, lille Broder! hvorfor kom Du ikke, hvorfor skrev Du dog aldrig et Ord til os?“

„Jeg var langt borte dengang,“ svarede Salomon. „Jeg drog til Vestindien strax efter at jeg var kommen i Krigsstanden. Der fik jeg meget at tage vare. Siden jeg ikke mere kunde gjøre noget for mig selv, hengav jeg mig til Andres Tjeneste.“

„Aa, fortæl os lidt om hvordan det er gaaet Dig,“ bad Jakob. „I hele Verden er der Ingen, som tager saamegen Deel i din Lod, som vi To.“

„Hvad skal jeg fortælle Dig, Jakob? Jeg har tumlet omkring, som jeg kunde bedst, altid paafærde, jeg har kæmpet, jeg har seiret og flygtet, men jeg kunde dog aldrig flygte for mig selv.“

„Hvad Du maa have lidt,“ hviskede Jakob, idet han bøiede sit Hoved over mod Salomons.

„Aa, ikke mere end Folk i Almindelighed. Sorgen kommer jo til os Alle, til Den som haaber, og til Den som forsager. Det er ikke gaaet mig værre end saamangen en Mand. Det er kun Livets Dagligdagshistorie, jeg her sidder og fortæller Jer.“

„Jeg troede nok, at det maatte være en lykkelig Dag denne,“ sagde Jakob lidt efter. „For Du maa vide, vi have en Fest her i Huset, vor lille Dreng er bleven døbt idag, og saa skulde Du just komme til os.“

„Naa, saa det er Jeres lille Dreng," sagde Salomon, idet han kastede et flygtigt Blik hen mod Vuggen og med en Stemme, hvori en svag Skjælven alene røbede den Kamp, som i dette Øieblik foregik i hans Indre. „Aa ja! det er jo et kjønt Barn. Hvad hedder han?"

„Han hedder Salomon."

„Salomon!" gjentog han. „Gud give Dig lige saa god en Lykke i Verden som hans, hvis Navn Du bærer, — lidt bedre, min lille Dreng! lidt bedre kan ikke skade. Hør Anna! gaa Du nu ud og skær mig et Stykke Mad, imens giver Jakob nok min Hest et Foder til. Solen synker, jeg maa drage videre."

„Vil Du virkelig gjøre os den Sorg, at tage bort igjen iaften?" sagde Jakob, „nu da vi have funden hinanden efter saa lang en Skilsmisse."

„Jeg maa afsted, Du!" sagde Salomon, „det kan ikke være anderledes. Nu har jeg jo seet, at I Begge have det godt, jeg længes ogsaa efter den Gamle nede i Ry."

Jakob og Anna forlode Stuen. Da Salomon blev alene, foregik der en paafaldende Forandring med ham. Hans Ansigt skjælvede, Taarerne trillede ned ad hans Kinder, han strakte begge sine Arme iveiret, som til en Bøn, eller snarere, som til en Klage. Alle disse forskjellige Følelser, han i dette Øieblik var et Bytte for, havde intet Ord, ingen Lyd til deres Udtryk, de kom og svandt i Tavshed, useete og ubegrebne, de syntes ogsaa efterhaanden at finde deres Forsoning, idet hans Blik faldt hen paa Vuggen, hvor den lille Dreng sov og i Drømme strakte ham sine Hænder imøde og smilede til ham, mild, fredelig og forklaret, som kun Børn kunne smile. Hans Ansigts Udtryk forandredes ved dette Syn, det kæmpede et Øieblik, mellem Lys og Skygge, derefter sank han ned foran Vuggen, bøiede sig over den og kyssede den Lilles Pande. Oproret i hans Sjæl

var tilende, han havde atter stridt og atter seiret. Medens han fast og ufravendt betragtede Barnet og søgte efter Træk, som han ikke kunde finde, gav denne dybe Smerte Plads for en blød og vemodig Stemning, under hvilken hans Sjæl syslede med Billeder og Tanker, der lode ham glemme Øieblikket og alt omkring sig. Da Lyden af Jakobs Skridt atter kaldte ham tilbage til Virkeligheden, saae han med et Suk og et Smil, hvor uhyre en Strækning hans Fantasi under denne Tavshed havde gjennemvandret.

En halv Time senere sad Salomon tilhest og red bort fra Gaarden. Idet de skiltes kastede Anna sig til hans Bryst, der var noget, hun vilde sige ham, et Ønske, en Bøn, en Tak, Gud alene veed det, thi hendes Stemme kvaltes, idet hun søgte efter Ord, hun skjulte sit Hoved ved hans Skulder og holdt ham grædende omslynget med begge sine Arme. Salomon smilede, i dette Øieblik var ethvert Udtryk af Kulde og Strenghed forsvundet af hans Aasyn, han lagde sin Haand paa hendes Hoved og sagde:

„Gud velsigne Jer begge To. Hvad Sorg jeg har lidt, er forglemt, og hvad godt jeg har gjort, har jeg faaet vel betalt. Jeg kom her for at se, om I ogsaa holdt rigtig af hinanden, og om Du gjorde hende lykkelig, lille Jakob; mere forlangte jeg ikke. Farvel!“

Han gav sin Hest af Sporen og red bort. Jakob og Anna tilraabte ham endnu en Hilsen, han syntes ikke at høre den. De bleve staaende udenfor Porten med hinanden i Haanden og saae efter ham, til de sidste Spor af ham forsvandt i Hulveien mellem Bakkerne og den blaagraa Aftentaage, som indhyllede Skoven. Han lagde ikke Mærke dertil, vendte sig ikke og vedblev blot at drive Hesten hurtigt fremad.

Efter den Aften saae man ikke Salomon oftere.

JEG!

Det var en Kjøretur den, nyttig til Lærdom og god til at faae Forstand af. Klokken tre skulde vi samles paa Postgaarden, og Enhver indfandt sig til bestemt Tid. Saa blæste Kusken, og Føreren opraabte vore Nummere, thi Postvognen ligner Straffeanstalten deri, at Personligheden begge Steder svinder ind til et Nummer. Saa var der en morsom Historie med to store Hindbærkrukker, som gik itu oppe mellem Reisegodset, og udbredte deres Indhold i røde og bugtende Floder ned ad Vognens gule Sider, saa vexlede man Haandtryk og Hilsener, sendte Ønsker og Længsler med paa Veien. Dernæst kjørte vi.

I Hovedvognen var der fire Personer; først en ung Dame, som let og behændig tog Plads ved Vinduet, nikkede ud tilhøire og tilvenstre og lod sig derefter glide tilbage i Hjørnet, da Vognen kjørte. Hendes blaastribede, knitrende Silkekjole og mørkebrune Fløielskofte syntes mere at tilhøre Selskabssalen end Reisevognen, men en flygtig Betragtning gav dog det Indtryk, at hun forstod at bære sin Pynt. Det var en fin og nydelig Skikkelse med store talende, mørkegraa Øine, der hæftede sig frygtløse paa enhver Gjenstand de mødte, og syntes at røbe mange Muligheder; for Øieblikket vare de rolige og blanke som et drømmende Hav, der kun afspeiler Himlens Skjønhed.

Ligeoverfor sad et ungt Menneske med et godmodigt Udtryk, røde Kinder og Begyndelsesgrunde til et lyst Mundskæg. Han bar en grøn Hue, der kun naaede over den halve Deel af Hovedet, og en graa Frakke med Jægerknapper.

Trediemand var en fed Herre, hvis runde og røde Ansigt perlede af Hede. Han holdt begge sine haarrige Hænder foldede over en stor, ny Meerskumspibe, hvis Laag han uafbrudt sad og klaprede med. Det var et af disse dagligdags Aasyn, der fortælle, at af Jord est Du kommen og til Jord skal Du blive, Aasyn, som aldrig have vist Præg af en Idee eller lyst af en fuldbaaren Tanke. Manden lignede en Kalkun, den fedes idet den blindes.

Fjerde Reisende havde draget sig tilbage i et Hjørne af Vognen, han lyttede og saae til. Det var nu hans Bestilling her i Verden.

Den unge Dame og Herren i Jægerdragten kjendte hinanden, derom vidnede allerede det første glade Udbrud og Navnet Frøken Arved, hvormed han hilste, derom vidnede ogsaa hans smaa Opmærksomheder, som modtoges ligesaa villigt, som de bleve ydede, derom vidnede endelig den dæmpede Samtale, som lidt efter begyndte, og hvori Pavserne undertiden syntes at fortælle mere end Ordene.

Frøken Arved var i Begyndelsen mest Tilhører, hun sad og legede med en Lorgnet i en lang Kjæde, eller saae ned paa sin lysegraa Handske, som skjulte en smuk og særdeles smal Haand. Af og til, naar Herren lod til at have udtømt sig, hævede hun sine store Øine, og tilkastede ham et dvælende Blik, eller drog en lille Flacon frem af sleben Krystal, hvis Indhold udbredte en gjennemtrængende Duft i Vognen. Hvergang det skete, hævede Manden med Piben sit Hoved, og drog Veiret til sig igjennem Næsen med synligt Velbehag.

„Det var da sandfærdig en deilig Lugt!“ udbrød han engang. Damen smilede og saae lidt hen paa ham.

„Behager De?“ sagde hun og bød ham sin Flacon.

„Mangfoldig Tak!“ svarede han, „men jeg har ingen Flaske at komme det paa.“

Den unge Jæger brast i Latter, Taleren lo med, og vedblev efter denne Indledning i en langsom slæbende Tone, som om han fandt sig besværet ved at tale: „De to Personer ere vel sagtens Søskende, saa vidt jeg kan se.“

Det benægtede Damen med et Smil og en lille Rysten paa Hovedet.

„Aa nei! forsaavidt ligne de da heller ikke hinanden, ikke det mindste; maaske ere de Kjærester?“

„Ikke heller!“ svarede Frøken Arved.

„Ja, derfor kan man gjerne være gode Venner,“ meente Manden. „Jeg har en Halvbroder, der er Præst nede ved Ribe, han sagde, han vilde aldrig gifte sig, for saa kom han ikke i Klammeri med Konen. Jeg skulde ogsaa have været Præst, men saa blev jeg Kjøbmand og gav mig til at handle med Korn. Det var et besværligt Liv, kan De tro, altid paa Farten fra Gaard til Gaard, ligge og trave henad Landeveien, saa gav jeg mig til at være Landmand og kjøbte Thygesens den store Gaard nede ved Vonsild, men en Landmand har heller aldrig Ro, saa solgte jeg det hele, og tingede mig ind hos Forpagteren i Spørring, der lever jeg nu i min Ensomhed og betaler for mig, saa gjør jeg kun hvad jeg vil, læser Aviser og Historiebøger og lader de Andre arbeide, det holder jeg mere af. Bare det snart maatte komme til Krig igjen, for saa er det saa fornøiligt at læse, hvad de skrive. Siger De ikke det samme?“

„De har altsaa fulgt deres Halvbroders Raad og ikke giftet Dem?“

„Jo, gift har jeg saa sandfærdig ogsaa været, men det gik heller ikke. Hun var saa paastaaelig, og saa slem til at slaa istykker, og saa vilde hun altid have Ret; naar hun

først begyndte, gik det for hende som en Kæp i et Mølle-hjul. Se, det kunde jo ikke blive ved, saa skilte jeg mig ved hende, og satte hende over i Borgergade i en god lille Fjerhandel. Det gik rart i Begyndelsen, men nu har jo Folk funden paa, ikke at bruge Fjerdyner mere, men ligger paa Haarkrøller, Uldtutter eller Tang, hvad de Narrestreger kaldes; saa det kan være skralt nok for hende, det Skind! Jeg betaler ogsaa noget vist efter Rimelighed til Barnet; det lod jeg hende tage, for hvad skulde jeg med det? det har man kun Uleilighed af. Naar jeg saa kjeder mig hjemme, reiser jeg engang imellem over og seer til dem, for man er dog altid Fader, saa bringer jeg gjerne en Foræring med, en Kage eller et Stykke Forklædebaand, ligesom det falder mig ind. — Nu vil jeg se, jeg kan faae mig en lille Søvn, for jeg kom lovlig tidligt op imorges; jeg kan vel nok lægge mit ene Been over paa Herrens Sæde?“ Efter dette sidste Spørgsmaal lagde Manden sig tilbage i Vognen og lukkede sine Øine.

Det begyndte at blive Aften. Solen sank ned bag en Række langstrakte Høie, hvis brungule Lyng hvert Øieblik antog forandrede Farvetoner. Varmen var endnu den samme, ethvert Vindpust bragte en Støvsky i Bevægelse. Revlinge-risene bredte sig med deres modne Bær langs Grøftkanten. Ingen Træer eller Buske, kun Hede og Lyng, eller en rødlig Jord, furet og rynket som en gammel Kæmpe. Af og til saaes omkring Gravhøiene en Krands af store mosgroede Stene, som Oldgranskeren elsker, fordi de røbe for ham hensvundne Tider. Hist og her pippede en lav Birkebusk med fint, lysegrønt Løv over den bakkede Flade. Langt borte laa et Huus, som ved et flygtigt Øiekast lod sig for-vexle med en Tørvestabel, og fra hvis skæve Tag der steg en lyseblaa Røgstribe lodret op i Luften. Man mødte Ingen og saae Ingen. En Kirkeklokke ringede til Solnedgang, fra

Tid til anden steg en Lærke iveiret, dens Sang besvaredes af Hjeilens eller Ørnens Skrig. Overalt de samme bølgende Flader, de samme Farver, og det samme Indtryk af en ubeskrivelig Vemod. Under Bestigningen af enhver Bakke ventede den Reisende sig et nyt Billede, og paa Bakkens Top fandt han kun en Gjentagelse af den forrige Ensomhed og Vildhed.

Det var et Stykke af Ahlheden, vi kjørte hen over, en Rest, som om nogle Aar vil være forsvunden. Saa vil Lyngbakkerne blive klædte med blaagrønne Naaletræer, hvis Toppe Vestenvinden afsvider. Saa vil der istedetfor Lyng reise sig smaa Murhuse langs de nye Veie, Skjulesteder for Armod, med en Grønkaalshave paa den ene Side, og paa den anden en Rugmark, mellem hvis lave og tynde Straa Sandet og Ahlen kiger frem. Gjæstfriheden, de trohjertede Sæder, Folkesagnene og Romantiken vil forsvinde; den Reisende, som stirrer ud ad Jernbanevognens Vinduer, vil ikke kunne gjøre sig nogen tydelig Forestilling om, hvad Digteren meente med Lynglandets Alvor, dets tungsindige og ophøiede Poesi. Af dem, der skreve over Heden, eller skrive efter, hvad vi have fortalt, er jeg den Sidste, som har seet den faldne Majestæt i hans Storhed.

Hestene pustede, Kusken sad og røg paa sin Pibe, Vognhjulene skare med en hvislende Lyd gjennem det høie Sand. Inde i Vognen var der tavst og stille. Den Fede sad med begge Hænder foldede sammen over Meerskumspiben, hans Hoved var bøiet ned mod Brystet, Munden aaben, Ansigtet blodrødt, af og til udstødte han nogle regelmæssige og langtrukne Toner, som lignede Lyden af en forstemt Trompet. Den unge Dame bøiede sig hen mod det aabne Vindue, hendes Gjenbo betragtede hende uafbrudt med en Henrykkelse, en Udholdenhed, som han ikke brød sig om at skjule. Nu talte han igjen, dæmpet og halvhviskende, hun lyttede, smilede

og betragtede ham med et Udtryk, som skulde skænke ham Opmuntring og Mod til at blive ved.

„Hvor jeg er glad og taknemmelig fordi vi mødtes," sagde han. „Og nu troer De vist, at det er Tilfældet, jeg kan takke derfor, men jeg har listeligt beregnet alt. Jeg vidste, at De reiste hjem idag, jeg har skaffet mig Underretning om alle Deres Forhold."

„Om alle mine Forhold?" gjentog hun.

„Jeg veed, at De er Lærerinde hos Pastor Bang i Elledal, at De faaer 76 Rdlr. og et Faar i Løn om Aaret. Er det ikke rigtigt?"

„Men hvorledes kan det være Dem magtpaaliggende at vide det?"

„Tal dog ikke saa, har De glemt vor Barndom? Det er jo dog kun sex Aar siden, at den Ene af os ikke kjendte til andre Glæder, end dem, vi delte sammen, da vi mødtes hver Dag, og længtes efter at mødes igjen den næste. Kan De huske en Sommermorgen, jeg pyntede Deres Vindue med Blomster? saa kom De ud og rakte mig begge Hænder, og Deres Øine straalede som de straale nu, saa sagde De, at jeg var Deres eneste og allerbedste Ven."

„Det var De ogsaa," svarede hun, idet hun rakte ham Haanden. „Det var en yndig Tid; tro ikke, jeg har glemt den; næsten hver Dag bragte De mig jo en eller anden Overraskelse, De tænkte kun paa at skaffe mig Fornøielse og Glæde."

„Jeg har aldrig tænkt paa andet; men det er da ikke nogen Fortjeneste, siden jeg holder saameget af Dem." Han tav et Øieblik, for at tage Tilløb og vedblev derefter: „Saalænge jeg kan huske, har De bestandig staaet for mig som den Første, den Eneste; jeg har kun tænkt og arbeidet med Dem i Sind og Tanke."

„Jeg troer Dem, min Ven!" svarede hun og trykkede

atter hans Haand, og saae til Siderne, om Nogen lagde Mærke dertil.

„De kan derfor tænke, hvor ondt det gjorde mig, da De drog bort fra Hjemmet. De, Charlotte, skulde søge Deres Brød blandt Fremmede, sælge deres Ungdom, Deres Smil, Deres friske Følelser for 76 Rdlr. og et Faar om Heelaaret! Det var en forfærdelig Tanke, og jeg arbeidede Nætter og Dage for at fri Dem ud af denne Trældom. Jeg har nu i et Aar været ansat som Forstmand oppe ved Guddumlund, det er en behagelig Egn, en smuk Bolig, Skov og Sø, saaledes som De holder af."

„Ja, det holder jeg af," gjentog hun.

„Jeg har en gammel Jomfru til at bestyre Huset, men det gaaer ikke, som det skulde. Naar jeg kommer hjem efter mit Dagværk, er der ensomt og dødt omkring mig. Jeg savner Selskab, jeg savner Dem, Charlotte! — Det er kun en beskeden Stilling, jeg har at byde, men den vil kunne sikre Deres Lykke, og fritage Dem for det Liv, De nu maa føre; der følger ogsaa et trofast og hengivent Hjerte med min Gave. Det veed De!"

„Ja, det veed jeg," svarede hun blidt.

Jægeren sad lidt i Tavshed, han lod ikke til at være tilfreds med disse gjentagne Bekræftelser, og vedblev derefter: „Fortæl mig nu lidt om Dem, Frøken Charlotte, hvad De har oplevet i de sex Aar, siden vi skiltes."

„Hvad oplever man vel paa Landet, min Ven! man visner, man forstenes i en Stilling som min, og det sørgeligste er, at man selv er den Sidste, der bemærker det. Den ene Dag gaaer som den anden, uden Sorger, men ogsaa uden en eneste Glæde. Saaledes forløb de første fem Aar. Jeg spurgte mig ofte, hvortil Gud dog havde givet mig alle disse rige og friske Følelser, som mit Hjerte gjemte, denne Kjærlighed til det skjønne, denne Lyst til det gode, denne

Trang til at leve og nyde, naar jeg skulde begraves herude, blandt Mennesker, som ikke forstode mig. Jeg ønskede min Barndom tilbage, jeg kaldte paa Dem, men De kom ikke."

„Gjorde De virkelig, Charlotte!"

„Hvor kan De tvivle derom? Var det ikke med Dem, at Glæden altid kom til mig, var det ikke bestandig kun min Lykke, De tænkte paa? — Ifjor Vinter tog jeg hjem i Besøg hos min Moder. Vi havde faaet os en ny Nabo, en ældre Herremand ovre fra Fyen. Han ligner en Sydlænding, med sine mørkebrune Øine, og næsten mørkebrune Hudfarve. Han ligner ogsaa en Sydlænding i sine Følelser og sit Væsen. Alt hos ham er Liv og Bevægelse. Fra det første Øieblik han saae mig, søgte han enhver Leilighed til at komme i min Nærhed, der faldt mig næsten besværligt, og dog var han Opmærksomheden selv. Der laa et Udtryk i hans flammende Øine, saa ydmygt og underdanigt som en Slaves, han blev aldrig træt, blev altid den Samme, hans Hyldning havde bestandig færre Ord end Handlinger. Det var ikke Kjærlighed, men Tilbedelse min lænkede Løve følte. Før jeg tog tilbage til Præsten, friede han til mig."

„Han friede?" gjentog Jægeren.

„Ja, min Ven! og jeg gav ham mit Ja. — De forsikrede nylig, at De altid havde sat min Lykke over Deres egen, over alt, Bernhard! jeg tvivler ikke derpaa, derfor veed jeg, det vil glæde Dem, hvad jeg fortæller, derfor indvier jeg Dem saa omstændeligt i alle mine Hændelser. Siden jeg blev hans, eller rettere sagt, siden han fik Lov til at være min, har jeg levet som i en Kreds af Ild; han omgiver mig, dette Menneske, med alt, hvad der paa engang kan tiltale mit Hjerte og henrykke Sandserne. I Foraaret kom han ned til Præsten, for at hente mig hjem til et Besøg hos sin Familie. Min gamle Moder sad i Vognen, fire Heste trak den, en Vogn, udstyret som til en Dronning. Præsten var

maalløs af Forbavselse. Den lille Charlotte, som man før havde ladet gaa sin Gang og drømme omkring i Heden, eller spadsere ned til Bødkerkonens Sidsel, for at høre paa gamle Historier, var pludselig bleven en Person af Betydning. Den halve Landsby stod forsamlet ved Vognen, da vi kjørte bort. Om de fjorten Dage, jeg og Moder tilbragte i hans Hjem, kan jeg kun give Dem en utydelig Forestilling, de vare Blade, revne ud af et Feeventyr, en Forgudelse, der bestandig fandt nye Ord, nye Ytringer, og som tog alle Tanker og Følelser fangne. Jeg tænkte ofte paa Dem, Hr. Bernhard. „Det skulde han se," sagde jeg til mig selv, „hans opofrende Hengivenhed vilde juble over min Lykke." Den første Aften vi kom paa Herregaarden, traadte han ind til os ved Thebordet og fortalte, at der var hændet et Uheld underveis. Kusken havde tabt min Kuffert. Tænk Dem, min Kuffert med hele min Pynt, var det ikke forfærdeligt? Jeg saae paa ham, han smilte til mig, og lod ikke til at tage Deel i min Sorg. Næste Morgen, da jeg stod op, laa der en nydelig hvid Morgenkjole udbredt foran min Seng, om Formiddagen en Spadserekjole, om Aftenen en Selskabskjole af det mest mageløse Stof man kan tænke sig. Jeg havde min egen Kammerpige, som sad og ventede mig i mit Værelse. Den ene Overraskelse maatte vige for den anden. Saa kan De tænke Dem, to Dage efter kommer han ganske frimodig ind og fortæller, at nu var Kufferten funden igjen. Forstaaer De? han havde selv været Mester for at skaffe den tilside, for at kunne faae Lov til at bringe mig sine Gaver. Er han ikke mageløs? — En Morgen kom Moder og jeg for at hente ham til en Spadseretur. Han sad i sit Værelse, og gjorde Regnskab med Godsets Bønder. Jeg listede mig om bag hans Stol, og lagde mine Hænder over hans Øine. Denne Berørelse af mig syntes at electrisere ham. Han sprang op, kastede Pennen og sagde: „Nu er jeg kjed af disse Regn-

skaber, gaa Jeres Vei. — Blot det skal I vide," tilføiede han og lagde sin Arm om min Skulder, og stillede mig frem foran Mængden, — „hvis der i de næste fjorten Dage er noget, som I have at bede om, som I inderlig ønske opfyldt, saa søg at faae denne Dame itale. Alt hvad hun siger ja til, det skeer." Efter den Dag kunde jeg neppe blive paaklædt, før jeg fandt mit Forværelse beleiret af en Skare, der beilede til min Gunst; jeg lovede iflæng, og sagde ja næsten til dem alle. Var det ikke morsomt?"

Under denne Skildring havde Bernhard været et Billede af den mest levende Overraskelse, han sad og stirrede over paa Damen, søgte efter Ord, men syntes ikke at kunne finde dem, hans Læber skjælvede, hans Bryst udstødte af og til et af disse Suk, som kun behøve Papir og Pen, for at blive til et Digt. Hans Haand holdt endnu om hendes, og hun vedblev:

„Jeg trætter vel ikke med min lange Fortælling? — Nei, jeg veed det. Hos hvem skulde jeg finde større Deeltagelse? At skrifte for Dem, Bernhard, er at give alle mit Hjertes Melodier Luft. „Rigdommens Erhvervelse," skriver han i et af sine Breve, hvis Glød synes at maatte fortære den lille Convolut, som omsluttede dem, — „Rigdommens Erhvervelse forudsætter Kløgt, dens rette Anvendelse er derimod Talent. Barbarerne gave deres Guddom et Huus af Steen, Grækerne dannede et Tempel af Guld og Marmor, jeg vil gjøre som de. Den Guddom jeg tilbeder, skal ikke blot være herlig og stor i mine Øine, den Piedestal, hun hviler paa, skal, ligesom alle Omgivelser, være hende værdig." Derfor glimre disse Ringe paa min Haand, derfor bærer jeg Fløil og Silke, istedetfor Bomuld eller Hvergarn, og jeg befinder mig slet ikke ilde ved Forandringen. Den Verden, han oplader for mig, har jeg anet før jeg saae ham, jeg har drømt om den, men troede aldrig, at jeg skulde naae den.

Før var jeg taalt blandt Herregaardsdøtrene i Omegnen, nu er jeg søgt af dem, mine Egenheder ere blevne til Fortrin, og jeg holder mere af at være misundt end beklaget. Strax efter Besøget, sendte han mig en prægtig Ridehest, og sluttede, uden at jeg anede det mindste, før den stod i Stalden, Overenskomst med Præsten om, at han skulde fodre den. Præstens Kusk, en gammel Husar, har lært mig at ride, og følger mig hvorhen jeg vil. Jeg har en udmærket smuk Ridedragt og den yndigste Saddel af gulbrunt Chagrin. Naar jeg saaledes farer hen en Sommeraften over Mark og Hede, synes jeg, at Horizonten ligesom aabner sig for mig, alt bliver større, rigere, det er som om der voxer Vinger ud fra mine Skuldre. Min Drøm er vorden Sandhed. — Er det Kjærlighed, er det Lidenskab jeg føler? — jeg veed det ikke, men jeg drager Aande, jeg lever.“

Hun havde nylig smilet, da Manden med Fjerhandelen fortalte sin Historie, hun havde spottet over den unge Jæger. Begge tænkte kun paa sig selv; at hendes Guddom var den Samme, at Selvtilbedelse viste sit Ansigt igjennem alle de Billeder, hun fremstillede, det begreb hun ikke.

Strax efter Solens Nedgang kom Maanen frem og kastede et blegt og blaaligt Lys hen over Heden, en tæt Taage laa som en Røgsky nede over Kærene, en And skræppede inde mellem Rørene, en Lænkehund gjøede langt borte, alt øvrigt tav, hvilede og drømte.

Nedenfor en langstrakt Bakke viste sig et lille Huus med aabne Porte, og en Mand staaende med en Lygte midt i Porten. Kusken blæste, Postvognen standsede, det var et Skiftested, hvor der ventede friske Heste. Idet Vognen skulde kjøre, kom en Person tilsyne paa Veien, og sluttede med dæmpet Røst en Aftale med Kusken, derefter blev Vogndøren aabnet for den Ubekjendte.

Det var et ungt, smukt Menneske, med kort Sommer-

frakke, sort krøllet Haar, og et tilspidset Overskæg. Han bar et stort Reisetæppe under Armen, og hilste ærbødigt til begge Sider idet han steg ind.

„Maa jeg bede Dem om ikke at rykke sammen for min Skyld, jeg kan gjøre mig saa smal som en Synaal.“ Efter denne Forsikring satte han sig ned ved Siden af den Fede.

„Det er rædsomt!“ udbrød han lidt efter til sin Sidemand uden at føie nogen Eftersætning til.

„Hvad er rædsomt?“

„Sikken Hede vi har! Æggene blive haardkogte inden de komme til Verden, Kjødet bliver til Steg, og Knapostene løbe om i Vinduerne som smaa forgiftige Slanger. Kornet er saa smaat, at der kun kan bages halvskillings Tvebakker af det, og Vandet svinder bort, saa Hvalfiskene spadsere omkring paa Landjorden. I Kjøbenhavn falde de om paa Gaden, og lade sig begrave med det samme.“

„Kommer De ogsaa fra Kjøbenhavn?“

„Ja, jeg saae Dem derovre. Er min Herre ikke Præst?“

„Nei, men jeg har en Broder, som er Præst, han sagde, han vilde aldrig gifte sig, for saa — —“

„Jeg har en Broder, som spiller paa Orgel, vi ere altsaa lidt i Familie sammen.“

Det sad den Fede og grundede paa. Da det faldt ham for svært at regne Slægtskabet ud, vedblev han: „Mit Navn er ellers Hoggert.“

„Hogarth! ah, Hogarths Kobberstik, dem kjender jeg. Der er en Mand, som talte meget om Dem, denne Lichtenberg.“

„Ja, jeg har seet hans Navn i Avisen, det er ham, der har skrevet Øhlenschlæger, jeg kjender ham ikke, men der er en Madam Lichtenstein nede i Oldeslohe, det var der, man fik de rare Pølser.“

„Lichtenstein,“ gjentog den Fremmede. „Ja, rigtig, det er hans Tante. Saa Hr. Hogarth har en Broder, der er

Præst? De har ogsaa en smuk Pibe der, rigtig en prægtig Pibe, og den har De svøbt et Tørklæde om, mens De ryger den til. Ja, det maa gjøres med Omhu. Jeg har hørt Nogle sige, det kan være det samme, hvordan man bærer sig ad med at ryge en Meerskumspibe til, men det er Paafund af den laveste Pøbel. Skal jeg ryge den ud for Dem?"

„Ja, det maa De gjerne," sagde Hoggert, „hvis der maa ryges herinde."

„Den naadige Frøken vil maaske tillade det, naar jeg aabner Vinduet, og blæser Røgen ud deraf. Jeg skal ikke genere Dem det allermindste."

Hoggert stoppede Piben, den Ubekjendte røg med synligt Velbehag. Lidt efter standsede Samtalen, Hoggert gled tilbage i Vognen og tilkjendegav, at han var ifærd med at falde i Søvn igjen. Pludselig foer han i Veiret, idet den Ubekjendte bøiede sig over imod ham og skreg ham ind i Øret:

„Det er rædsomt!"

„Hvad er det nu, der er rædsomt?" spurgte Hoggert.

„Den Historie med de to Bjørne."

„Hvilke Bjørne?"

„Dem, der ere slupne løs herude i Heden. Har De ikke hørt det?"

„Ikke sgu et Ord," forsikrede Hoggert.

„Jo, det var i Tarum, der kom disse Natmændsfolk og sloge deres Naturaliekabinet op i en Lade. Det var uhyre morsomt at se."

„Dansede de paa Line derinde?" spurgte Hoggert hen i Veiret.

„Nei, men de havde en Samling af Dyr og Kaniner fra Alverdens Lande, allesammen udstoppede med Hø eller Hør, hvad det nu var. Tænk Dem, saa var der en udstoppet Stær imellem dem, den sad paa en Pind og kunde synge."

„Ja, Stæren er en mærkværdig Fugl," forsikrede den Anden med dyb Alvor. „Jeg har kjendt en Stær hos en Gørtler inde i Horsens, den kunde neie og sige ja til alt muligt, hvad man fandt paa at spørge den om. — Hvordan gik det saa med de to Bjørne?"

„Jo, de slap ud og løb deres Vei, og nu gaa de omkring og anrette Ulykker, skjøndt Herredsfogden har udstædt to lange Plakater mod dem. Forgangen Morgen brøde de ind i en Ølkjælder paa Skodsborg, og tappede alt Øllet af det ene Fad."

„Hvad leve Bjørne egenlig af?"

„I vild Tilstand nære de sig mest af Klipfisk og Franskbrød, til de ere fuldvoxne, saa kunne de rive en Kirke om, men saalænge de ere smaa tage de tiltakke med Slanger, Børn og andre Amfibier."

„Har De mødt disse Bjørne?" spurgte Hoggert og saae ud af Vinduet.

„Nei, jeg kommer ovre fra Skralhuse, der har jeg været nede at se til en fattig Husmandsfamilie, hvis Børn ligge af Typhus."

„De er altsaa Doktor?"

„Ja, praktiserende Læge her i Egnen."

„Tager da Hr. Doktoren med ned til Varde?"

„Nei, jeg staaer af underveis, jeg skal hen og se til en Arbeidsmand, som er kommen slemt tilskade i en Hakkelsemaskine."

„Det er vist en daarlig Egn at være Doktor paa. Her boer saameget Skrab og Fattigfolk."

Lægen trak paa Skuldren. „Fattige eller Rige, man gjør, hvad man kan for at hjælpe sine Medmennesker."

„Tak skal De have, men man vil sgu først have sin Uleilighed betalt."

Efter denne Bekjendelse gik Samtalen atter istaa, Hoggert vidste ikke mere at sige, han sank tilbage i Sædet.

Lægen sad med Hovedet ud ad Vinduet og røg trøstig paa den nye Pibe. En Tid forløb i Tavshed. Maanelyset forsvandt efterhaanden for en tyk og klam Taage, der steg op fra Vest og førte en gjennemtrængende Kulde med sig. „Der har vi Havgusen," sagde Lægen, idet han drog sig tilbage fra Vinduet og lukkede det. „Om lidt vil De mærke den her i Vognen, den trænger ind allevegne og gjennemisner alt."

Hans Spaadom gik i Opfyldelse, Taagen tiltog, det var ikke muligt at se et Skridt frem for sig, en saltagtig Fugtighed og en stigende Kulde trængte ind i den lukkede Vogn, Lyset i Lygten truede hvert Øieblik med at gaa ud. Frøken Arved svøbte sig tættere ind i sin Kofte, hun rystede af Kulde.

„Hvis jeg turde give Frøkenen et Raad," sagde den unge Læge, „skulde det være, at De flyttede Dem bort fra Vinduet. For Øieblikket er det den ubehageligste Plads."

Der var saamegen Opmærksomhed og Ærbødighed i hans Stemme, at Frøken Arved adlød ham.

„Vil De nu gjøre mig den Fornøielse at benytte dette tykke Tæppe, eller hvis jeg blot maa lægge det over mod Vinduessiden," vedblev han og udbredte, før hun var istand til at afslaa hans Bøn, et stort og prægtigt Reisetæppe, der ikke blot beskyttede mod Vindue og Dør, men ogsaa faldt hen over den unge Jæger. „Det vil idetmindste hjælpe lidt," tilføiede han, „og naar man er saa ung som De og saa zart som De synes at være, gjælder det om at beskytte sig imod et saadant Veir. Det maa jeg som Læge forstaa," tilføiede han smilende.

Frøken Arved lod ham lægge Tæppet om sig og dukkede sig ind under det, ogsaa Jægeren tog tiltakke med

en Flig af denne Overflod. Selv sad Eiermanden ved Vinduet og skjælvede af Kulden og Taagen, der syntes at tiltage. Han gned i Smug sine Hænder, han knappede ubemærket sin tynde Frakke høiere op over Brystet, bandt Hoggert hans uldne Tørklæde sammen om Halsen, hjalp Frøkenen Tæppet op over Skuldren naar det gled ned. Han glemte sig selv for at tænke paa de Andre.

Det var et meget uegennyttigt Menneske, denne Læge.

Der forløb omtrent tre Timer under en fuldstændig Tavshed. Siderne og Hynderne i Postvognen vare saa vaade, som om de havde været udsatte for en vedvarende Støvregn. Efterhaanden trak Taagen bort, Maanen kom et Øieblik tilsyne, før den gik ned. Derefter begyndte Daggryet med en smal mørkegul Stribe, som udbredte sig paa den skyfri Himmel. Den Ubekjendte havde atter ladet Vinduet gaa ned, de andre Reisende syntes at sove.

„Nu maa jeg byde Dem farvel!“ udbrød han endelig. „Dernede ligger det Huus, hvor min stakkels Patient venter mig.“ Han svøbte sit Tæppe sammen som en Bylt, og leverede Hoggert hans Pibe, derpaa aabnede han Vogndøren og steg ud uden at lade Kusken holde. Lidt efter var han forsvunden inde i Skumringen.

„Sikken et rart Menneske var ikke den Doktor!“ bemærkede Hoggert. „Han brød sig saa skam mere om os Andre end om sig selv, han sad og dækkede mig til, mens Gusen varede, og knappede min Frakke, som om han havde været min Fader, det samme gjorde han ogsaa ved Frøkenen og den unge Herre der; hvergang Tæppet gled ned medens De sov, lagde han det op om Dem, forsigtigt og varsomt for at De ikke skulde vaagne.“

Lidt efter blæste Kusken, Vognen kjørte ind igjennem Varde Gade. Ved Postgaarden stod en halvsovende Betjent. Lidt borte holdt en elegant og lukket Vogn.

„Der seer De min Equipage," hviskede Frøken Arved. „Jeg vidste nok han ventede mig."

Svalerne kvidrede paa Tagene, Dagningen udbredte sit varme Lys over de smaa og venlige Huse. Nede fra Bagerens steg en blaa Røg i Veiret.

„Hvor er den ene Passageer bleven af?" spurgte Kusken. „Ham vi fik paa underveis? Han har ikke betalt sin Billet."

„Hvad for noget?" udbrød Hoggert. „Doktoren! — saae De ikke, han hoppede af? Nu falder det mig først ind, han listede bort uden at lade Vognen standse."

„Sikken en Gavtyv!" udbrød Kusken.

I det samme udstødte Hoggert et vældigt Raab, og strakte sin Pibe i Veiret. „Det er jo en fremmed Pibe," raabte han, „der er viklet et Klæde om den ligesom paa min, men vil De bare se indenfor. Det er sgu et gammelt Træhoved, han har stukket mig i Haanden! — og min Tobakspung med den rare Sølvkradser i — og Guds Død og Pine! min Tegnebog med alle mine Penge i —!"

„Og min yndige Kjæde og min Lorgnet!" udbrød i det samme Frøken Arved, „og mit ene Armbaand!"

„Og min Kasket og min Reisetaske!" tilføiede Hr. Bernhard med en klagende Røst, idet han stak Hovedet ud af Vognen og viste et høist fortvivlet Ansigt.

Frøken Arved fik ikke Leilighed til at høre mere. En Herre kom hende imøde, to Arme omslyngede hende og løftede hende ind i den smukke Vogn, som derefter kjørte bort. Hun bøiede sig ud af Vinduet og hilste Hr. Bernhard, som endnu stod og søgte paa alle umulige Steder efter sin Kasket og Reisetaske.

Hoggert var dog den mest fortvivlede. Han gjentog Fortællingen om sit Tab for Enhver af de Tilstedeværende, blandet med en forvirret Historie om de to Bjørne og den

udstoppede Stær, der kunde snakke. Han sluttede endelig med at forbande den ubekjendte Doktor.

„Vil De bare se," tilføiede han, „saa stikker det Afskum mig saadan en Dromedar af en Pibe i Haanden istedetfor min, og saa har han saa Gud ovenikjøbet knækket Mundbiddet af, før han gav mig den."

ET PLEIEBARN

En Juleaften frøs det stærkt her i Landet. Lidt ovenfor Borriskrog var en Bondegaard næsten skjult af Snedriverne, men den laa ogsaa i en Dal, og fra den aabne Hede rundtom bar Vinden Sneen ned i Lavningen.

Maanen skinnede, og Manden gik endnu og syslede i Gaarden, hans lille Søn lyste for ham med en Lygte. Bonden havde pyntet sig til Helligaften og kæmmet Haaret glat ned i Panden; han havde ogsaa en lang, lysegraa Vadmels Kofte paa, som Konen havde syet forrige Sommer til ham, men den lille Dreng havde en ny, rød Hue paa Hovedet.

Først lagde Bonden to Halmstraa overkors i Sneen foran Kvægstalden og en Steen ovenpaa dem, saa de ikke kunde blæse bort. Det samme skete ved Døren til Hønsehuset. „Det gjør jeg, for at der ingen Kogleri skal komme til Kreaturerne," sagde han til Drengen, „men Du saae nok, at jeg lagde et lille Løg ude i Porten, mærk nøie paa det, Jakob. Det vogter for Ufred i Gaarden. I gamle Dage vare Folk mere vankundige, de meente, at naar en Ugjerningsmand gik over et saadant Løg, faldt han og slog sig til Skade; der staaer ogsaa noget derom at læse, men det er kun lidt bevendt endda, og man skal ikke være saa mistroisk."

Da han var færdig med Korsene, satte han en Skovlfuld Byg ud i Sneen til Fuglene og kastede et rustent Søm ned

i Brønden. „Det hjælper imod Forgift og Ufrugtbarhed," forklarede han. „Naar Du bliver stor, maa Du gjøre ligesaa, men iaften har Du havt den Fornøielse at se paa det."

„Skal vi nu gaa ind?" sagde Jakob, „for det er koldt." Saa gik de ind i Stuen.

Konen havde dækket foran Skorstenen, det var nærmest ved Varmen. Midt paa Bordet stod en lille Gibsdukke, som Morten engang kjøbte inde i Byen til hendes Fødselsdag; siden var den bleven kalket over hvert Aar, for at den skulde holde sig hvid. Dukken forestillede et Barn, der sad paa en Steen. En Reisende, som engang kom og spurgte om Vei, forklarede, at det skulde være en Hyrdedreng, men Morten paastod, at det var et Helgenbarn, og holdt altid fast paa den Mening. Det blev heller aldrig rigtigt afgjort, hvem der havde Ret; men hvad der talte mod Bondens Paastand, var, at Barnet havde noget, der lignede en Hat, paa Hovedet. I denne havde Morten boret et Hul og sat en lang Fjer.

„Hvorfor gjør Du det?" spurgte Konen.

„For det er saadan en sjelden Fjer," sagde Manden.

Før de spiste, læste Manden Bordbønnen, derefter sang Pigen en Salme, for hun havde den bedste Stemme, men lille Jakob havde lært et kjønt Julevers, som han læste op, da de Andre vare færdige.

„Det er rart, at den Dreng spiser saa meget," sagde Morten. „Ikke den bedste Karl skulde gjøre det bedre. Bliv Du kun saadan ved, lille Jakob, knap din Vest op og prop saa meget i Dig, som Du kan, det voxer man efter."

Da Stegen var skaaren for, blev Morten paa engang stille og dybsindig. Han havde skrabet Kjødet af Springgaasen og gav sig til at undersøge den. Naar Benet var hvidt og blankt, betydede det en streng Vinter, hvis det var mørkt og brunligt, vilde vi faae mildt Veir og tidligt Foraar. Det varede længe, før Morten blev færdig. Da han lagde

Benet fra sig, saae han over til sin Kone, trak paa Skuldren og rystede sørgmodig med Hovedet. Det var ikke gode Tegn; men han udlod sig forresten ikke med noget.

„Nu vil jeg i min Seng," sagde Drengen og pustede, da han stod op fra Bordet. „Jeg kan næsten ikke gaa, saa meget har jeg spist."

„Læg Du Dig," sagde Morten, „og tag et Par Æbleskiver med i Sengen, dem kan Du gjemme, hvis Du skulde vaagne inat. Vi maa ogsaa huske at lægge en Æbleskive ud i Gaarden til den Lille," sagde han, da Drengen var gaaet. „De Lærde og Skriftkloge lade nok haant om Nissen, men jeg siger alligevel, at han er til. I elleve Aar har jeg nu hver Juleaften bragt ham en stor Æbleskive, og hver Gang jeg Morgenen efter kom ud i Gaarden, var den borte. Engang saae jeg ogsaa tydelig smaa bitte Fodtrin til og fra Stedet."

Da Klokken slog ti, trak Morten Stueuhret op og sagde, at nu skulde de gaa tilsengs. „Det er en slem Kulde," føiede han til, „Gudfader bevare dem, der gaa ude inat."

„Hvem gaaer vel ude i en saadan Nat som denne?" spurgte Konen.

„Fattigfolk og Skarnsfolk," svarede Morten, medens han stængede Døren. I det samme bankede det, først sagte, saa lidt stærkere.

„Hvem banker?"

„En fattig En, som beder om Huusly for inat," svarede en bønlig Stemme; saa lukkede han op. Der kom nu en høi Mand ind i Stuen. Han var oversneet og klædt i gamle Pjalter, endda var et Stykke af hans Been blottede og Fødderne indsvøbte i ugarvet Faareskind, bundet fast med Snore. Hans Ansigtsfarve var mørkere end andre Folks og hans Haar og Skæg kulsort. Paa Ryggen havde han en Kurv, fyldt med Pjalter, og en Vandringsstav i Haanden. Morten og

hans Kone stode en Stund og saae paa den Fremmede, mens han rystede Sneen af sig og satte Kurven forsigtig hen til Skorsteensilden.

„Hvor kommer I fra?“ spurgte Bonden.

„Sønderfra,“ svarede Manden.

„Det er ikke godt at fare ude i saa strengt Veir,“ føiede Konen til.

„Man finder sig deri,“ sagde den Fremmede, „naar man har hjemme ude.“

„Hvem hører I da til?“

„Til Skøierne,“ svarede han sørgmodig.

Konen satte nogle Levninger af Maden frem paa Bordet, men i et andet Fad end de selv havde brugt. Natmanden gav ikke Agt derpaa, han havde sat sig ned paa Gulvet foran Kurven og var ifærd med at udpakke den. Først tog han et Stykke Dynevaar op, hvoraf der var dannet en Sæk, af den trak han en lille Pudelhund frem; men i den næste Sæk laa der et lille Barn, som saae hen paa Lyset med store, sorte Øine og strakte sine smaa Arme iveiret, da der blev løst op for Sækken.

„Om jeg nu maa faae en Spand Vand, saa skal I have mangfoldig Tak,“ sagde den fremmede Mand.

Morten hentede en Spand, og Natmanden dyppede Barnet ned i Vandet og tørrede det forsigtigt af igjen. Saa redte han dets Haar og begyndte at synge for det og gav det en anden Kjole paa, som heller ikke var andet end et Stykke stribet Dynevaar, men bedre end det forrige og rynket sammen i Halsen. Barnet lod til at være vel tilmode, medens det stod paa, det smilede nok saa fornøiet og rev sig i det tykke, sorte Haar, og fægtede med Armene og vendte de sky og rullende Øine fra Manden hen paa Ilden. Bondekonen stod ved Dragkisten og lod som hun lagde en Dug sammen, men Taarerne løb hende ned ad Kinden, medens

hun skottede hen til det lille Barn, som lo og smilte i dets Usselhed. Morten sad paa Kanten af Bordet og svingede med Benene og røg Tobak. Ingen af dem talede til hinanden.

„Det var kun en bitte Dreng," sagde Konen.

„Den bliver nok større," svarede Manden. „Hun maa gjerne kalde den en Dreng," føiede han til, „men det skal forresten være en Pige."

„Hvis er det?"

„Halvparten min," sagde Natmanden.

„Er Moderen død?"

„Nei! det er ikke saa, men hun duede ikke. Barnets Blod skal ikke blandes med hendes. Jeg tog det."

Mens han sagde dette, sad han og betragtede den Lille, og hans Øine, der vare skarpe og kolde som en Rovfugls, naar de saae op paa Andre, bleve milde, hver Gang de mødte Barnets.

„Sid saa hen til Skiven og faae noget at leve af," sagde Morten.

Natmanden spiste, men han tog sin egen Ske op af Lommen, for han vidste nok, at han ikke turde spise med de Andres. Han deelte Grøden med sit Barn, siden fik Pudelhunden sin Deel.

„Hvad har I den Hund til?" spurgte Morten.

„Til at holde varm," sagde Natmanden.

„Spis kun lidt mere endnu," sagde Morten, „det er vist ikke hver Dag, I faaer den Kost."

„Ikke mere den Gang," sagde den Fremmede, „men om det tillades, tager jeg en Skefuld med i en Klud, til mit Barn imorgen."

Da Maaltidet var endt, lagde Manden et Knippe Rughalm paa Gulvet, bredte et Hestedækken over og redte den Fremmede et Leie, saa slukkede de Lyset og gik til Ro;

men først saae de, at Natmanden lagde Barnet og Pudelhunden hver i sin Sæk, svøbte dem derpaa forsigtigt sammen i Dækkenet og lagde dem tæt op til sig, for at de bedre skulde holde Varmen.

Om Natten kunde Bonden ikke sove. Han laa og tænkte paa det lille Barn og den fremmede Mand. Maanen skinnede ind i Stuen. Naar Barnet vaagnede, saae han Tateren reise sig op i Halmen og vugge det i sine Arme, han sang ogsaa for det og hviskede Ord til det i et fremmed Sprog, ganske sagte og med en underlig klagende Røst. Konen kunde heller ikke sove den Nat, hun laa og tænkte paa det samme som Manden; men Ingen af dem vilde tale derom til hinanden.

Julemorgen, før det blev Dag, stod den Fremmede op og bandt Halmknippet sammen. Derpaa gik han ud til Brønden efter en Spand Vand og badede og redte Barnet, ligesom om Aftenen. Bonden stod længe og saae til. Den lille Pige smilede og strakte ham sine Hænder imøde. Daglyset lod ham skjelne endnu større Nød, end han havde lagt Mærke til om Aftenen, den Fremmedes Ansigt lignede en Mands, der havde oplevet mange Sorger i denne Verden, men hans Øine lyste og straalede, hver Gang han hæftede dem paa Nogen. Morten gav sig siden til at røgte Kreaturerne og tog vare paa sin Gjerning, men det vilde ikke ret gaa for ham den Dag. Natmanden og hans lille Barn randt ham bestandig i Tanker. Saa gik han ind og tog Bibelen frem og læste i den for at faae Ro i Sindet. Mens han sad og bladede i Bogen, faldt hans Øie paa det Sted, hvor der staaer skrevet:

„Men hvo som omvender et Menneske fra hans Veis Vildfarelse, han skal frelse en Sjæl fra Døden og skjule Syndernes Mangfoldighed.“

Da han havde læst dette, blev han glad, der gik

ligesom et Lys op for ham, og han stod op og kaldte paa sin Hustru. „Nu veed jeg, hvad jeg vil gjøre," sagde han.

„Det veed jeg ogsaa," svarede Konen. „Jeg vil det, som Du vil."

„Saa tage vi det lille Barn til os og drage det op i Tugt og Herrens Formaning."

„Jeg tænkte just det samme," sagde hun, „men jeg turde ikke sige det." De gik da ind i Stuen, hvor Natmanden beredte sig til at drage bort. Han havde svøbt Barnet og Hunden ind i deres Sække og bundet Kurven fast paa Skulderen. Da Bonden kom, stod han og kiggede ud af Vinduet. „Farvel og Tak!" sagde han.

„Hvorhen gaaer Reisen?" spurgte Morten.

„Nordpaa!" sagde Manden.

„Du kan lade den Lille blive her," sagde Morten. Tateren vendte sig og rettede sine skarpe Øine paa Mand og Kone; han stod en Stund og saae paa dem, som om han ikke ret havde forstaaet det, de sagde.

„Vi skal nok være gode imod den," føiede Konen til.

Da løste Natmanden Kurven fra sine Skuldre og satte den ned paa Gulvet. Han stod lidt og stirrede paa den, saa vendte han sig og gik uden at sige noget. Strax efter lukkede han Døren op igjen og stak Hovedet ind af den, da vare hans Øine røde, som om han havde grædt. Han nikkede og sagde: „I lovede at være gode mod hende. Glem ikke det." Dermed gik han og lod Bonden beholde Barnet.

„Jeg er saa glad over, at Du bestemte Dig til det," sagde Konen længere op ad Dagen. „Det er ligesaa godt som at gaa i Kirke."

„Nei, det vil jeg ikke sige," svarede Morten, „Kirkegang er dog mere høitideligt og ærværdigt. Jeg har altid holdt meget af at synge Salmer, helst mens jeg var yngre

og havde saa stærk en Røst, at jeg kunde tage Stemmen fra alle de Andre."

Nu levede Barnet i Bondens Huus; det blev døbt og kaldet Kirsten. Morten lærte det Kristendom og gode Sæder. Kirsten voldte dem megen Glæde, hun blev et fromt Barn og lagde nøie Mærke til, hvad de sagde. I hendes Adfærd var der heller ikke noget, som mindede om den ulykkelige Slægt, hun stammede fra, alene hendes Hud blev brunere med Aarene, og hendes Øine vare ikke som Andres, men derved var intet at gjøre.

Hvert Aar efter Høsten, naar Lyngen stod i Blomst, kom Natmanden tilbage til Gaarden; han sagde ikke stort, men det var som de haarde Træk i hans magre og rynkede Ansigt smeltede, medens han saae paa hende. Hver Gang han kom, bragte han en Gave med, en Dukke eller et Naalehus af Been, helst en Rytter, for den dannede han selv. Saa gik de gjerne lidt udenfor Gaarden, op paa en høi Banke, hvorfra de kunde se langt ind i Heden, der bleve de siddende og talte sammen, mens de holdt hinanden i Hænderne.

Et Efteraar kom han ind i Gaarden med en stor Glaskiste paa Ryggen og en hvid Gris i en Snor, det var Tegn paa, at hans Kaar havde bedret sig. Dengang havde han ogsaa en Rulle høirøde Baand og Hvergarn til en ny Kjole med sig. Det næste Aar blev han borte. Kirsten længtes efter ham. Henimod den Tid han pleiede at komme, gik hun op paa Banken og saae omkring til alle Sider, men det hjalp ikke. Saaledes gik det ogsaa det følgende Aar. Ingen vidste, hvor han var bleven af. Han var en Fremmed i Landet. Kirsten dulgte hvad hun tænkte, og bar sin Sorg i sit Hjerte. Det tredie Aar derefter kom han igjen. Da saae han mere mager og fattig ud end nogensinde før; han slæbte sig langsomt hen ad Veien. Da de mødtes, brast

han i Graad og kunde ikke tale, men vendte sit Hoved til Siden.

„Hvor har Du været saa længe?“ spurgte hun, da de kom op paa Banken.

„I Tugthuset,“ svarede han.

„Hvorfor kom Du der?“

„Det skal Du høre. Naar en fattig Mand af vor Slægt ikke vil stjæle, saa maa han tigge. Naar han tigger, skikke de ham til Tugthuset, blandt dem, der stjæle. Siden slippe de ham ud igjen, men Ingen vil mere vide af ham; han maa da stjæle eller tigge paany og kommer i Tugthuset igjen.“

„Er det gaaet Dig saadan? spurgte hun.

„Ja, saadan gik det,“ svarede han og saae ned for sig. Den Aften bleve de siddende sammen længere end ellers. Da de skiltes, slog Kirsten sine Arme om hans Hals og lagde Ansigtet op til hans Bryst. Men Natmanden gjorde Halvmaanens Tegn over hendes Hoved, kyssede det og hviskede: „Gudfader vare Dig for at dele Lod med dem, Du stammer fra.“ Saa vandrede Kirsten hjem til Gaarden igjen, men han blev staaende og saae efter hende.

Fra den Aften gik der flere Aar, om hvilke der ikke er noget at fortælle.

Medens Kirsten levede i Mortens Gaard, bedredes hans Vilkaar. Det var, som om der kom Velsignelse til Stedet med hende. Jakob blev stor og stærk, men deri var hun ikke Skyld.

„Det er fordi han spiser saa meget,“ sagde Morten. De to Børn voxede op sammen, de gik i samme Skole, og alt som de toge til i Aar, fæstede de sig ogsaa i Sind og Tanke til hinanden.

„Der kan blive et Par af dem,“ sagde Jakobs Moster en Aften.

„Det kan der knap,“ svarede Morten. „Jakob er kom-

men af en anseet Familie. Min Bedstefader var Hans kongelige Majestæts Forrider, og min Fader var engang nær ved at komme ind i Sogneraadet. Kirsten hører til Kains Slægt, efter Præstens Forklaring. Men det er Synd at tale derom, saa hun hører det."

Nu blev Kirsten saa gammel, at hun skulde gaa til Præsten. Hun læste flittig i Lærebogen og i Salmerne, og der var Ingen, som bedre lagde sig Præstens Forklaring paa Hjerte eller lyttede med større Andagt til hans Ord.

Naar Børnene gik hjem om Middagen, fulgtes de gjerne ned i en Tofte og legede der en Stund; men Kirsten tog sjeldent Deel i Legen. Hun sad stille og alvorlig oppe paa Gjærdet og saae paa de Andre. Det var som om hun fattedes det barnlige Sind.

Dagen før Konfirmationssøndag kom Præsten ned og spurgte Morten, om han vilde have, at Kirsten skulde betragtes som Tyende eller som hans Datter.

„Vil I gjøre hende til Eders Tyende, kommer hun til at staa nederst paa Kirkegulvet, skal hun derimod gjælde for Eders Datter, sætter jeg hende øverst, det hun i Lærdom og gode Sæder haver fuld Adkomst til."

Morten stod og betænkte sig lidt, før han svarede.

„Her er tre Mark i Offer, og her er en Kvittering for den halve Tønde Saarug, Fader laante hos mig forgangen Efteraar, og som I siden glemte at betale tilbage. I skylder mig ogsaa for en ny Pisk, men det kan være det samme. Nu kan I selv gjøre Eders Beregning, hvor hun fortjener at staa."

Dermed gik Præsten. Samme Aften sagde Jakob til Kirsten, da de gik hjem til Gaarden:

„Naar Du bliver konfirmeret, skal Du være min Kjæreste, og siden skal Du være min Hustru for Gud og Mennesker, hvad siger Du dertil?"

„Det vil ikke blive saa," svarede hun og rystede paa Hovedet.

„Holder Du da ikke af mig?" spurgte han.

„Jo, vel gjør jeg det, Jakob!" sagde hun, og saa lyste og straalede hendes Øine. „Jeg holder mere af Dig end af alle Mennesker i denne Verden; men der er lagt en Grøft imellem os. Du er en rig Mands Søn, jeg et fattigt Tyende, som I toge til Jer af Naade og Kristenkjærlighed."

De talte den Gang ikke mere herom, men hvad enten Kirsten skulde være Tyende eller Datter, saa fik Morten dog sin Vogn malet til Konfirmationen, den blev blaa med røde Kanter og en Stjerne paa hvert Hjuleg, det malede han selv og en Tærsker, der før havde været Soldat; men Skolemesteren fik en Ost for at male to Tulipaner bag paa Agestolene. Dermed kjørte de til Kirke.

Da Degnen stillede Børnene op, kom Kirsten til at staa nederst blandt Pigerne. Hun lagde ikke Mærke dertil og tænkte heller ikke, at det kunde være anderledes. Hun stod og saae ned for sig paa Steengulvet og holdt sin Salmebog indsvøbt i Tørklædet mellem de foldede Hænder, men Morten og Konen toge Plads i Stolen ligeoverfor hende.

Der var mange Mennesker i Kirken den Dag, og Alteret var pyntet med Lyng og hvide og røde Tøiblomster. Da Gudstjenesten skulde begynde, kom en gammel Mand gaaende ind ad Døren; han støttede sig til en Stav og var klædt i en Faareskindskofte og saae fattig og trængende ud. Han listede sig langsomt et Stykke hen over Gulvet og blev staaende bag en Pille, som om han vilde skjule sig for de andre Kirkegængere. Da han var kommen der, satte han sin Hat paa Gulvet og blev staaende med Hovedet bøiet over mod Pillen og sammenlagte Hænder, uden at forandre denne Stilling saalænge Gudstjenesten varede. De, der stode omkring ham, saae paa hverandre, hviskede et Navn og droge

sig noget tilbage, som om de ikke vilde være ham saa nær. Han tænkte ikke derpaa. Han var en Fremmed i Menigheden.

Da Præsten havde hørt Kirsten, holdt han en Tale til hende, ligesom til de Andre og stod imedens og saae over til Stolen, hvor Morten og hans Hustru sad. Han talte over den Text, at hvo som omvender et Menneske fra hans Veis Vildfarelse, skal frelse en Sjæl fra Døden og skjule Syndernes Mangfoldighed. Kirsten blev staaende med ydmygt Sind og bøiet Hoved, hun dreiede sin Salmebog i Haanden, og alt medens Præsten talede, dryppede Taarerne ned over hendes Kinder, og alt som han talede, rettede Morten sig iveiret og blev større og større inde i Stolen. Saa var Konfirmationen tilende.

Om Eftermiddagen var der Gilde hos Bonden, men Kirsten gik op paa Banken og talte med den gamle Mand, som havde været inde i Kirken. Det var hendes Fader.

„Hvordan gaaer det nu?“ spurgte hun.

„Nu bliver jeg gammel,“ sagde han „og mægter snart ikke at bjerge Føden.“

„Hvad vil Du saa?“ spurgte hun.

„Saa vil jeg stjæle et Lam og mætte mig paa, naar det er skeet, føde de mig nok i Tugthuset den Tid, jeg har tilbage. Sidst bad jeg om Forlov til at blive der, det lod sig ikke gjøre, uden jeg begik noget, de kunde holde mig for; men det er ikke værd at tale om mig. Hvordan har Du det?“

„Godt!“ sagde Kirsten, „og idag har jeg været saa sjæleglad, ihvorvel jeg kom til at græde derover. Og Præsten holdt en Tale, ogsaa over mig, og veed Du, hvad han sagde: „Den, som omvender et Menneske fra hans Veis Vildfarelse, skal frelse en Sjæl fra Døden og skjule Syndernes Mangfoldighed.“ Da tænkte jeg paa Dig, min Fader, og paa

den Fremtidens Lod, Du nævnede nylig. Kom! lad os gaa længere ind i Heden og tale lidt mere om den Sag."

Da det blev Aften, og Gjæsterne skulde drikke Kirstens Skaal, søgte de allevegne om hende, hun var endnu ikke kommen tilbage; de ledte flittigt den hele Aften oppe paa Banken og ude i Lyngen, og Konen fandt hendes nye Konfirmationsklæder forsigtigt lagte sammen paa en Stol, men hendes Dagligdragt var borte.

Hende selv fandt de ikke. Hun kom heller aldrig mere tilbage til Gaarden.

Mange Aar efter kjørte Morten en Aften hjem fra Varde Marked. Inde paa Deiberg Mark tabte han Lundstikken til det ene Hjul og gik ind i et lille Huus, for at faae sig en Pind til at sætte istedet. I Stuen saae det kun ringe og fattigt ud, men Aftensolen skinnede ind ad Vinduet hen paa en gammel, hvidhaaret Mand, som sad og nynnede ved et Bord, medens han lagde nogle gamle Tinknapper i Række. Nærmest ved Vinduet sad et Fruentimmer og gjorde Hægter af Messingtraad.

Da Morten kom ind, slog han sine Hænder sammen og gav et Skrig. „Herre Gud," sagde han, „det er jo Kirsten."

„Ja, det er mig," sagde hun.

„Hvad bjerger Du Dig ved her?"

„Jeg gaaer Postbud fra Ringkjøbing til Deiberg," sagde hun, „saa vaager jeg ogsaa over de Syge og klæder Lig, naar Leiligheden imellemstunder er dertil."

„Og hvem er den gamle Mand der?" spurgte Morten.

„Det er min Fader," sagde hun. „Ja, vi kan gjerne tale hvad vi vil, for han giver ikke Agt paa noget. Han gaaer i Barndom og sidder den hele Dag ved Bordet der og leger Soldat med de Tinknapper I seer."

Da Kirsten tav, vendte den gamle Mand sig om mod Morten. Han strøg sit lange Haar bort fra Panden, hævede

Hovedet, smilede og sagde: „Det er min Datter der. Det er hendes Huus, vi bo i, og hun er bleven ved at være en ærlig Pige.“ — Da han havde sagt dette, begyndte han igjen sin sagte Sang og gav sig til at lege med Tinknapperne.

„Men Kirsten, Kirsten!“ sagde Morten, „hvorfor drog Du dog fra os, hvor Du havde det saa godt, for at komme her til Armod og den haarde Nød? Og Jakob, som næsten sørgede sig tildøde, og som jeg dog tilsidst havde ladet Dig faae!“

„Jeg vilde frelse en Sjæl fra Døden,“ svarede Kirsten. Da hun havde sagt det, brast hun i Graad og sukkede, som om hun sendte en Afsked til alt, hvad hun havde savnet og mistet i Verden; men hun tørrede sine Øine og gik ud for at hjælpe Morten med at danne en ny Lundstik. Da Bonden var kommen op paa Vognen igjen og vilde til at kjøre, lagde Kirsten sin Haand paa hans Arm.

„Hvordan har Jakob det?“ spurgte hun.

„Han skal giftes nu til Mikkelsdag med den rige Møllerenke.“

„Hils ham fra mig,“ sagde Kirsten.

„Det skal jeg nok,“ sagde Morten og dermed kjørte han hjem.

NAAR HJERTET VAAGNER

I Morgengryet, den femtende October 1813 red en gammel Mand langs Stavnsfjord paa Samsø. Han drev Hesten fremad med Hælene paa sine store Søstøvler, naar den begyndte at sagtne det ilsomme Løb gjennem Sandet og Lyngen. Ved Langøre standsede han ovenfor Havnen, kaldte paa Vagten fra Kanonbaadene og meldte Kommandanten, at Udkiggeren fra Besser Kirketaarn havde seet et fremmed Skib, kæmpende med Sø og Storm for at holde sig fri for Kysten. Saavidt han kunde skjønne, var Skibet en engelsk Kanonbrig, som ved den stærke Nordenstrøm og Stormen, der havde blæst hele Natten, var dreven ud af sin Retning.

„Nu ligge de og fitte derude, som om de have faaet Kjending paa Samsøes hvide Banker, og mærke, at de er inde paa en læger Val," føiede Sømanden til. „De have stukket Reb ud af Mersseilene, sat torebet Brigseil, Klyver og Gaffelfok til, for at række ind i Lindholmsdybet. Naae de det, ere de frelste, men det vil knibe hart; tager Stormen til, sætter den dem paa Revet, saa god Nat, Mis!"

Dette Budskab bragte Liv og Virksomhed nede ved Havnen. Der blev holdt Raad mellem Befalingsmændene, imidlertid hentede Mandskabet Krudt og Fødemidler ud fra Magasinskuret. Lidt efter roede begge Kanonbaade over mod de to smaa Øer, Lindholm og Veirø, der ligge udenfor Samsø,

og mellem hvilke det fremmede Skib nødvendig maatte komme, for at gjøre sig fri fra Grundene.

Anføreren for den ene Baad var Maanedsløitnanten Jakob Trolle. For fjorten Dage siden havde han begravet sin Fader, som blev skudt i en Kamp mellem Kanonbaadene og en engelsk Krydser. Nu kommanderede han Baaden.

Jakob Trolle var henved tredive Aar gammel. Han havde tilbragt sin Ungdom paa Kyholm, hvor hans Fader var Fyrinspektør. Stormens Trusler og Havets Klager vare de daglige Røster, han lyttede til, det solbeskinnede Havblik eller den fraadende Sø, som kastede Skibene ind paa Revet, vare de Skuespil, han Sommer og Vinter havde for Øie.

Før Krigens Udbrud drog han tilsøes, blev borte i sex Aar og fik ved sin Hjemkomst Plads som Befalingsmand paa den ene Kanonbaad. Ensomheden, Tavsheden og Ødet paa Holmen havde givet hans Ansigt et alvorligt og tungsindigt Præg, selv hans Stemme lød med en vis sørgmodig Klang. Det mest fængslende i hans Ansigt var to store mørkeblaa Øine, der lyste med et Udtryk af Ærlighed og Tillid, som om de aldrig havde sænket sig under en brødefuld Tanke, blide og drømmende Øine, der syntes at længes og søge, uden hidtil at have fundet Maalet.

Da Jakob Trolle denne Morgen gik ned til Kanonbaaden, stod en Mand ved Hjørnet af det sidste Huus og krøb sammen for Stormen og Regnen. Det var en umaadelig lang og sværbygget Skikkelse med et godmodigt og halvfjantet Udtryk i et Ansigt, omgivet af lysegult Haar og Skæg. Idet Trolle gik forbi, trak Kæmpen ham i Koften og bad om han maatte følge med tilsøes.

„Hvor falder Du paa det, Peter Bos?“ spurgte Trolle. „Du har jo ikke villet gaa med os før.“

„U—h, jo!“ svarede Peter og drog det første Ord ud saa langt som muligt. „Jeg maa endelig med og slaa de

Engelskmænd for Panden. Det er dem, der volde den hele Ulykke."

„Hvad for en Ulykke?"

„Siden Rasmus Stager kom hjem forgangen, da de sloges udenfor Seirø Bugt, og de Andre sagde, at han havde været Førstemand til sin Gjerning ombord, holder Ane sig kun til ham. Hun vil ikke svare, naar jeg snakker til hende, og staaer og skubber sig over mod Rasmus, naar vi skal til at danse. — Jeg maa med."

„Ja, kom Du, vi kan nok faae Brug for Dig, Du er jo stor og stærk."

„Uh, ja! og jeg har ogsaa kjøbt mig en Huggert," tilføiede Peter, idet han gjorde Trolle opmærksom paa en lang, hjemmegjort Sabel, som hang i et Stykke Reb indenfor Koften. Saa gik de ombord i Kanonbaaden.

Veiret var mørkt og stormende. Et svagt Lysskær nede paa den østlige Horizont antydede Dagen. Mod Vest viste Stjernerne sig endnu hist og her, hvor den mørkeblaa Himmel var synlig. Efterhaanden som Lyset steg, tiltog Stormen, den jog mørke, sønderrevne Skymasser hen over Himlen, og kastede hule Søer ind over Grundene med en forfærdelig Vælde. Det peb og brølede, det bruste og tordnede i Brændingen. Ude paa det graablaa Hav reiste Braadsøerne deres hvide Hoveder op fra Dybet, og langs med Stranden fløi Skarer af skrigende Maager, graa og sorte, som om de bare en evig Sorg over alle de Ulykker, de vare Vidne til derude.

Trods Taagen, Regnen og Skumringen var det fremmede Skib nu fuldkommen synligt inde fra Land, det havde arbeidet sig en Strækning fremad og gik under et saa svært Pres af Seil, som det vel kunde føre, men drev dog øiensynlig nærmere ind mod Grundene. Det førtes af kyndige Hænder, derom vidnede enhver Kommando og den Nøiagtighed, hvormed alt blev udført. Inde paa Kysten steg Antallet af Til-

skuerne med Dagens Komme. Bakker og Klitter vare besatte med siddende eller liggende Grupper. Sandet fløi omkring dem, Søskummet drev i store Flager ind over dem. Konerne havde draget deres Kjoler op over Hovedet. To smaa hvidhaarede Drenge, den ene indsvøbt i Faderens Søtrøie, den anden med et Uhyre af en sort Faareskinds Hue paa Hovedet, sade veltilmode og ligegyldige for alt andet og delte et Stykke Rugbrød, hvorpaa der var bredt et tyndt Lag kogte Æbler. — Smør var saa dyrt paa den Tid.

Der laa noget ulykkespaaende i Mændenes dæmpede Samtaler og i de Skuldertræk, hvormed de betragtede ethvert af Skibets Forsøg paa at vinde rum Sø. Lidt efter skiltes Grupperne. Mændene gik ud paa Stranden. Inde fra Husene kom flere til med lange Aarer paa Skuldrene. De droge ned til Baadene og gjorde sig færdige til at gaa tilsøes, ikke for at kæmpe, men for at vente til Kampen var endt, og da frelse de Overvundne.

Tiden gik, Klokken slog otte inde i Besser Kirke, man hørte neppe de langsomme Slag i den pibende Storm, der var heller Ingen som gav Agt paa dem. Den næste halve Time vilde sandsynligvis afgjøre Briggens Skjæbne. Kanonbaadene kom frem og arbeidede sig over i Læ af Lindholmen, for at søge ind paa Grundene, siden det var dem umuligt at holde aaben Sø under Stormen. Saasnart Briggen fik Øie paa dem, blev det engelske Flag heiset under Gaffelen, og som til Udfordring løsnedes et Skud, hvis Kugle vandede et Stykke foran Boven af Trolles Baad. Trolle lod sin Stævn dreie ned mod Skibet og fyrede, den anden Baad fulgte hans Exempel, og fra nu af gik det Skud i Skud, saa hurtigt som den høie Sø og Baadenes Styr tillod.

Peter Bos arbeidede for To. Da han kom ombord, drog han til Alles Forbavselse Koften af, bandt den sammen med det uldne Tørklæde og lagde den omhyggeligt ind under

en af Tofterne, derefter satte han sig ned og hjalp med at ro. Da Tegnet til Angreb var givet, fik han Plads ved den ene Kanon, han halede Rapperten frem paa Slisken efter ethvert Skud, han hjalp Artilleristen med at lade, og sværtede sig sort i Ansigtet med Krudtslammet fra Viskeren. Ethvert Skud ledsagede han med et U—h, og tilføiede for egen Fornøielse en halvsagte Hilsen:

„Kil af! lad dem høre din Lectie og sige om Du kan den? Hils fra Madammen og spørg, om de har noget som skal klinkes“ o. s. v.

Briggen svarede kun Tid efter anden med et enkelt Skud, den syntes at ville spare sine Kræfter til et afgjørende Slag, naar den kom Fjenden nærmere. Inde paa alle Bakker stod en Skare Tilskuere, flest Kvinder og Børn, de kunde næsten ikke høre Skraldet af Skudene under Stormens og Havets Brøl, derimod saae de tydelig den lyserøde Ildstribe, hvergang en Kanon blev løsnet.

I dette Øieblik, hvori alt var spændt Forventning, forandrede Briggen pludselig sin Fart, der blev noget usikkert og tøvende i dens Bevægelser. Inde paa Stranden var man i Tvivl om Aarsagen, men i Kanonbaaden udstødte Peter Bos et gjennemtrængende Uh! og de alvorlige Ansigter, som speidede ud fra Tofterne, saae Skibets Gaffel hænge splintret ned fra Masten, og det store Brigseil flagre vildt i Stormen.

Peter Bos sad og hvilte sig paa Kanonen, medens han holdt et Foredrag for Artilleristerne:

„Det kan gaa endnu, naar de faae Seilet bjerget og deres Klyver og Gaffelfok gjort fast. Se der! han binder sit Flag paa Vantet. Pralhals! Det kan gaa endnu, og det var næsten Synd for det kjønne Fartøi, at det ikke skulde gaa. — U—h! der sprang hans store Mersseilsskøde. Vorherre tage dem i sin Haand, de Pe'ersilletoppe, for nu jumpe de paa Land.“

Efterat de omtalte Ulykker havde fundet Sted, bragte ethvert kommende Minut Forandring i Skibets Stilling. Alt var Iver og Travlhed derude. Fra Kanonbaadene saae de en Mængde mørke Skikkelser flyve op ad Vanterne for at udbedre Skaden, og i de enkelte Mellemrum, Stormen tav, hørtes Baadsmandspibens skingrende Hvin hen over Søen. Kanonbaadene skøde ikke mere, en større Magt end deres havde afgjort Skibets Skæbne, Stormen og Strømmen bar det ind mod Land. Begge de underste Seil bleve givne op. Bovankerne faldt. Det enes Tov brast, med det andet vedblev Briggen at drive ind paa Stranden, stedse hurtigere og i vildsommere Fart. Fra Land lød et gjennemtrængende Rædselsskrig; det var ikke længer Fjender, men Folk i Nød, som ilede deres Undergang imøde. Ombord maatte man tydelig kunne skjelne Stenrevet, som betegnedes af hvide Braadsøer, og Skumstriberne foran Stranden. Sandsynligvis søgte man det gunstigste Sted til at sætte Skibet iland paa, efter at enhver anden Frelse svigtede. Laaringsfartøierne vare gjorte los; endnu inden de bleve firede ned, foer Briggen ind i Brændingen. En uhyre Sø bar den stolt og majestætisk op paa sin Top og løb derefter bort under den, et Stød fulgte, som rystede Skibet og bragte det til at knage i alle Sammenføininger, endnu engang hævede det sig, som til en sidste Anstrengelse, da det atter sank, sprang den ene Vant. Masterne slingrede og styrtede overbord, idet de indviklede Baadene i et Næt af Tovværk, Seil og Stænger. Roret blev løftet ud af Løkkerne, Stykker af det flød omkring paa Søen. Skroget selv syntes efter det sidste Stød at staa fast paa Revet, Grundbraadene og Masterne, som sloge ind mod Siden, knuste derimod begge Baade, enhver kommende Sø skyllede henover Dækket og truede med at rive alt Opstaaende med.

Nu var den Stund kommen, som Fiskerne imødesaae,

de krøbe frem fra deres Fartøier, under hvilke de tavse og sammenbøiede havde været Vidner til alt. To Baade bleve skudte ud i Søen og arbeidede sig op til Nordpynten af Revet, hvor Vraget stod. Kanonbaadene vare imidlertid vendte tilbage til Langøre Havn. Saasnart de kom ind i Bugten, gik Jakob Trolle over i et af Fartøierne, som roede ud mod Vraget. Peter Bos stod og betænkte sig lidt, medens Fiskerne lagde til paa Siden af Kanonbaaden. Da de vilde sætte fra, strakte han Armene iveiret og raabte, at de skulde tøve, han vilde med.

Den ene Baad var allerede naaet ud til Revet, hvor Vraget laa krænget over paa Siden, med en Del af Dækket under Vand. Strax efter at Baaden var lagt til, blev den fyldt af Matroser. To faldt i Søen, et Skrig og en kortvarig Kamp fulgte efter, en ny Sø drev hen over Stedet. Dermed var alt tilende. Peter Bos sad og saae ud over Trolles Baad. Da Bølgen lukkede sig over de Ulykkelige, gned han sine Hænder og raabte: „Det har I godt af, I Snydere! det var Jer, der tog Ane fra mig.“

„Skam Dig!“ sagde Trolle. „En Mand i Nød er ingen Fjende mere.“

Peter svarede ikke. Han laa paa Toften med Hænderne under Kinden og grundede paa Jakobs Ord.

Da Trolle naade op paa Vraget, sad en gammel Mand paa Dækket, fastgjort til en af de afbrudte Master. Foran ham laa en ung Pige, med Hovedet i hans Skød og omslynget af hans Arme. Hvergang en Sø brød ind over Dækket, søgte den Gamle at værge for hende, og hun klyngede sig fastere til ham. Et langt, opløst Haar hang ned over hendes Skuldre og omgav et Ansigt, hvis store sorte Øine og skælvende Læber viste den dybeste Rædsel. Begge tav. Den Gamle saae op mod Himlen med et ubeskriveligt Udtryk af Haabløshed, en Hengivelse, der ventede paa Forløsning, hvad

enten den lod sig tilsyne som Undergang eller Frelse. Der var noget i deres tavse Smerte, som greb Jakob. Han arbeidede sig gjennem Vandet op paa Dækket, og krøb hen til Masten.

„Jeg maa vist med," sagde Peter Bos, — „Uh!"

Da Jakob naaede Stedet, lagde han sin Haand paa Mandens Skulder.

„Kom!" raabte han.

Den Gamle saae op og rystede paa Hovedet. „Først hende," sagde han.

„Som I vil!" svarede Jakob i Mandens Sprog og løftede den unge Pige op i sine Arme. Derefter vendte han sig om til Peter Bos, som trofast havde hjulpet ham med sine Kæmpekræfter, medens de arbeidede sig op fra Baaden.

„Nu Du den Gamle," sagde han. „Frels ham!"

„Ja, det kan jeg rart," raabte Peter og løftede Manden i sine Arme, ligesom han havde seet Jakob gjøre ved Pigen, kun med en Forskjel, at Peter for større Bekvemmeligheds Skyld tog den Gamle paa Skuldren og bar ham, som man bærer en Kornsæk. Idet han vendte tilbage til Baaden, tilføiede han nogle eftertrykkelige Formaninger: „Vil Du se, Du kan ligge rolig, Du! — Det er Dig, jeg kan takke for at jeg blev af med Ane, men det er ligemeget. — Skam Dig! naar man er Fjende, er man ikke længer i Nød, — eller hvordan det nu var, at Jakob Trolle sagde? Hold bare fast og lad være at sparke ud, dit gamle Afskum!"

Manden forstod ham sandsynligvis ikke, men derfor var Peter ogsaa saa høflig at oversætte lidt af Indholdet paa Engelsk. Han havde været fem Aar i „Prison" og paastod han talte Sproget som en Indfødt.

Jakob krøb tilbage mod Baaden over Vanter og Stænger, som de faldne Master havde spredt hen ad Dækket. Han bar den unge Pige i sine Arme. I det første Øieblik var

hun bleven skræmmet af hans høie Skikkelse, klædt i store Fiskerstøvler og en lang Oliekappe, som drev af Søvand, og af det alvorlige, vejrslagne Ansigt, som stirrede hende imøde fra en gammel oliemalet Sydvest, der hang ned over Panden. Da hun hørte hans Røst, lyste en Straale af Haab fra hendes sorte Øine.

„De vil ikke slippe os," bad hun med bønlig Stemme og klyngede sig fastere til ham. — „Vel! — min Fader —"

„Nei, vær Du kun rolig, lille Barn! Jeg slipper ikke. Enten gaa vi iland sammen, eller i Søen sammen. — Vær ikke bange. — Hold blot fast — saa! luk nu Øinene, mens vi vade igjennem det Smule Vand, som skyller hen over Dækket. — Det gaaer nok!"

Han stavrede fremad gjennem Søerne, gjorde sig fri for Tov og Vragstykker og naaede Baaden. Hun hvilede ved hans Bryst, hendes vaade Haar flød omkring ham. Hun havde slynget sine blottede Arme om hans Hals, hendes Hjerte bankede mod hans, han mærkede det blot ikke i dette Øieblik. Bag dem hørte de Peter Bos udstøde nogle langtrukne Uh! ledsagede af gjentagne Formaninger og blide Bebreidelser mod den Gamle. Da han naaede Baaden, lod han sin Byrde glide ned imellem Tofterne og tørrede sig med Ærmet over Panden.

Det første den gamle Mand foretog sig i Baaden, var at strække begge Arme ud imod sin Datter; hun knælede ned foran ham, han holdt hende fasttrykket til sig og mumlede nogle Ord, som døde hen i Stormen og Bølgelarmen. Jakob sad ved Roret, de forreste Tofter vare besatte af Matroser fra Briggen.

Idet Baaden vilde gaa fraborde lød et Skrig, en halvvoxen Mulatpige kom tilsyne oppe paa Vraget, strakte Hænderne frem og udstødte nogle Ord, som ingen af Fiskerne forstode. Endnu før Nogen var istand til at hjælpe, entrede hun ud

over Lønningen, snoede sig let og behændig som en Abe imellem Tovværket og de flydende Seil, fik fat i Baadens Ræling og svang sig op i den. Vandet drev af hende, men hun smilede dertil, strøg Haaret tilbage fra Ansigtet, rystede sig og viste sine hvide Tænder under et Smil og et Jubelskrig; derefter kastede hun sig ned for den unge Piges Fødder og omslyngede hende med sine Arme.

Nu gik Baaden tilhage, langsomt og overfyldt som den var, sex Fiskere roede den, to ved hver af Bunkeaarerne. Peter Bos var derimod ene om sin. Naar Nogen gjorde Forsøg paa at hjælpe ham, satte han et muggent Ansigt op og strittede ud med Benet efter ham. Han vilde ro alene. Den unge Pige sad ved Faderens Side, ligeoverfor Jakob, hendes blottede Arm stak frem fra en hvid Forværks Trøie, nedenfor denne kom en lys ulden Kjole tilsyne, hele hendes ufuldstændige Paaklædning vidnede om den Ilfærdighed, hvormed hun var bleven kaldt op paa Dækket.

Hidtil havde Jakob ikke givet synderlig Agt paa de to Fremmede. Det var Mennesker i Nød, som han vilde frelse, nu sad han og betragtede dem, og forblev i nogle Øieblikke tavs og ligesom blændet af den unge Piges Skjønhed. Hendes Ansigt var ualmindelig blegt, og af til drog hun Haanden op til Brystet, som om det smertede hende. Den gamle Mands Blik fulgte enhver af disse Bevægelser.

„Det er mit eneste Barn," hviskede han over til Jakob. — „Hun er kun svag. Jeg er saa bange for hende."

„Ja, De sidder jo der og ryster og fryser," sagde Jakob. „Jeg kommer nok til at tage mig lidt af Dem." Med disse Ord rakte han Haanden ned under Pligten i Baaden og drog en tyk Vadmels Søtrøie frem. „Kom og lad mig hjælpe Dem den paa. Den er tør og varm, — vist saa! der er ingenting at tage i Betænkning. — Men først maa vi da have denne Kofte af, Hermelinet driver jo af Vand."

Hun saae op paa ham og derefter hen paa sin Fader, ligesom i dyb Forbavselse over at man vovede at tiltale hende saa ligefremt. Noget, der lignede et Smil, foer over hendes Ansigt, men hun fandt sig taalmodigt i alt. Han hjalp hende den hvide Kofte af, samlede hendes Kjole i Brystet, han trykkede Vandet af hendes Haar og drog den tykke Søtrøie sammen over hende.

„Saa!“ sagde han med et trøstigt Smil, „nu faaer De nok Varmen, og med Guds Hjælp varer det ikke længe inden vi naae Land, saa er det overstaaet.“

Hun nikkede over til ham, saae ned paa den tykke Trøie, smilede og dukkede sit Hoved ind under dens opslagne Krave.

Under denne sidste Handling havde Peter Bos taget Roret. Da Jakob sad paa sin Plads igjen, bøiede han sig over mod den Gamle og sagde:

„Hold Dem blot godt fast, ret nu kommer den sidste Tørn ind igjennem Brændingen, naar den er overstaaet, har det ingen Nød mere.“

Den Gamle tog en stor Tegnebog op af Brystlommen, rakte den til Jakob og sagde:

„I denne Tegnebog har jeg omtrent 100 Lstr., hvis vi blive frelste, tilhøre de Eder.“

Jakob saae paa ham og trak paa Skuldren:

„Hvad er det for en Tale?“ sagde han. „Her i Baaden sidde sex Mænd, der er blevne graa i Kamp mod Storm og Hav for at hjælpe dem, der vare i Nød som I. — De mangle Brød af og til, — aa ja! men de ere vist Allesammen for rige til at frelse Menneskeliv for Penge.“

Den Gamle tav og stak Tegnebogen til sig, hans Datter arbeidede ivrigt paa at faae sin lille hvide Haand ud af Søtrøiens Ærme og række den til Jakob. Han tog ikke imod den, men nikkede over til hende.

I dette Øieblik bruste Brændingen foran dem. Baaden syntes at begraves i Skummet og de kæmpehøie Søer, men gjennem Fraaden og Søerne gled det lille Fartøi ind mod Land, og nede paa Stranden ventede en Række af Mænd og haandfaste Kvinder med opkiltede Klæder og overskyllede af Søen. Den Ene havde taget den Anden i Haand for at holde fast i hverandre og gribe Baaden eller de Kæntrede, naar de naaede Land, før Søen igjen rev dem med sig tilbage. Alt gik heldigt, Baaden holdt sig paa ret Køl, de Skibbrudne vare frelste.

Peter Bos rystede Vandet af sig. „Uh!“ skreg han. „Det var dengang, jeg gik tilsøes.“

„Ja, og nu gjør vi det om igjen,“ sagde Jakob. „Der er flere derude. Gaa op til Hans Jørgens!“ tilføiede han, henvendt til en Anden, „lad ham komme herned med sin Vogn, saa kan han kjøre Herren og hans Datter hjem til mig.“

Han vilde atter gaa ned til Baaden, men blev standset af den gamle Mands Taksigelser. „Derude forbød De mig at tale om Penge,“ sagde han, „lad mig nu faae Lov at udtrykke min ringe Tak, saa godt som jeg kan.“ Med disse Ord tog han atter Tegnebogen frem, og delte dens Indhold mellem de sex Fiskere.

Den unge Dame stod med sin Arm i Faderens og smilede til den Forbavselse, hans rundelige Gavmildhed vakte. Da den Gamle havde uddelt hvad han havde, tog hun en lille rød Silkepung frem og rystede hele dens Indhold ud i Peters Hat.

„Du skal have mest, Du!“ sagde hun til Kæmpen.

Peter Bos stirrede et Øieblik maalløs ned paa hende. Han havde sat Benene ud fra hinanden og holdt Haanden over Pengene i sin Voxdugs Hat. Pludselig fandt hans Glæde Luft, og han udbrød først i et Hvin, dernæst i et næsten uforstaaeligt Engelsk:

„Hvis jeg talte ret, Velbaarne! saa flyede De mig sexten Sedler til 9 Daler dansk Stykket; jeg kjender Deres Mønt saa nøie, for jeg har været fem Aar i Prison hos de kjære Engelskmænd. Det gjør over hundrede Daler, uden at tælle den fine Frues Guineer, som nøiagtig skulle blive delte mellem mine Kammerater. Vi kysse paa Haand og sige mangfoldig Tak til den ædle Mylord, — De har bevist Dem som vor allerkjæreste Ven og — og —“ Han standsede, rykkede Jakob i Koften og hviskede: „Hvad hedder Velgjører paa Engelsk?“ — Der blev ikke Tid til at faae Ordet oversat, Glæden overvældede Peter aldeles. — „Uh! Herre Jesus!“ skreg han. „Hvad vil Ane sige til dette hersens?“ Dermed stak han Pengene i Lommen, snurrede sig rundt og løb ned til Baaden.

Atter gik det lille Fartøi ud til Vraget og med samme Held som første Gang, en halv Time efter vendte det tilbage igjen, dennegang besat med Matroser og flere af Skibets Officerer.

„Hvem er den gamle Herre, vi fik ind før?“ spurgte Jakob underveis.

„Det er Lord Lesley,“ svarede Officeren, „engelsk Guvernør et Sted nede i Indien, jeg troer i Benares. Han har lagt Reisen hjem over Land gjennem hele Europa, for at undgaa Franskmændene, og bjerget alle sine Kister med Guld og Diamanter, til de nu ligge og skvalpe omkring derude. Vi toge ham ombord i Lybæk. Damen med de smaa Fødder og sorte Øine er hans Datter, deilig! — hvad? men fordringsfuld og forvænt som en Prindsesse. Vi har havt vor Hyre med hende, kan De tro, hendes Kahyt kostede mere Opvartning end Chefens. Saa frøs hun og svøbte sig ind i Hermelin og Svanedun, til vi fik reist Kakkelovn dernede. Saa lugtede der af Tjære, og der maatte luftes ud og røges overalt. Saa skulde der bredes Tigerskind og Puder for

hende paa Dækket og stilles Seil op, medens Solen skinnede. Naar vi saa havde arbeidet os trætte, fik vi et Vink af hendes hvide Haand, eller et Blik af hendes brændende Øine, det syntes hun var god Betaling. Med alt dette har denne fristende lille Djævel havt ligesaa mange Tilbedere ombord, som vi vare Officerer, og saa slog hun kun med Nakken ad os Allesammen."

Før Baaden atter gik ud til Vraget, blev dens Besætning afløst af et nyt Mandskab. Jakob havde trukket sin Kofte af, indenfor denne kom hans Uniform tilsyne, han navngav sig som Befalingsmand paa Stedet, og modtog de engelske Officerers Æresord paa ikke at forlade Øen uden hans Minde. Da han gik op paa Stranden, studsede han ved at se Lord Lesley, som han troede hjemme hos sig, spadsere frem og tilbage imellem Marehalmen. Lidt borte sad hans Datter paa en Sten, endnu trolig indhyllet i Søtrøien. Hun havde bundet et Lommetørklæde over sit Haar, hendes blege og fine Ansigt stak frem over den grove Matrosklædnings opslagne Krave. Mulatpigen sad i Sandet foran hende, den unge Dame havde sat begge sine Fødder op i hendes Skjød.

„Men hvad betyder dette?" spurgte han. „Er Vognen ikke kommen?"

Hun pegede med Fingeren over Skulderen. Lidt oppe paa Land holdt en Vogn.

„Hvorfor tøver De da hernede?"

„Hun vilde ikke," svarede Lesley i en Tone, som om dermed alt var sagt, og han begyndte igjen at spadsere frem og tilbage gjennem Marehalmen.

„Jeg maatte først se, hvorledes det gik de Andre," sagde hun. „Det var jo ikke længer os, som svævede i størst Fare hernede."

„Men De gjør Uret i at tøve her i et saa forrygende Veir. — Desuden," føiede Jakob til, „saae De ikke, at Briggen

strøg Flag, idet den tørnede paa Revet? Det vil sige, at den overgav sig, det vil sige, at De ere mine Fanger og nøiagtig maa lystre, hvad jeg befaler."

„Er jeg ogsaa Deres Fange?" spurgte hun med et Smil.

„Ja, ogsaa De. Det stormer haardere end før og Regnen bliver ved, derfor befaler jeg nu, at De skal begive Dem bort fra Stranden."

„Hvorfor raader De Andre til Skaansel, naar De tager saa lidt Hensyn til Dem selv?" spurgte hun. „Nu vover De Dem vel ikke mere ud?" — Hun udtalte dette Spørgsmaal med en Betoning og med et Blik, hvis seirrige Magt uden-tvivl var hende saare vel bekjendt.

„Nu drager jeg med Dem," svarede Jakob. „Jeg skal føre Dem til mit Hjem, ringe som det er, der kan De tøve, til jeg faaer opsøgt en bedre Leilighed. — Mylord! giv Deres Datter Armen og lad os komme herfra."

Lord Lesley saae paa Jakob, dernæst paa sin Datter, han lod til at være yderst forbavset over hendes Lydighed.

„For dem derude behøver De ikke at være bange," sagde Jakob, „her er flinke Folk paa Stranden, og i en Storm som den, der blæser nu, er det lettere at komme ind paa Land, end ud fra det."

Kjøretøiet, de gik hen til, var en gammel Høstvogn, forspændt med en Hest og en Oxe. Istedetfor Stole og Hynder var der to vaade Agefjæl til at sidde paa. Kusken havde rodet sig ned i Halmen og draget en gammel Lærredssæk over Hovedet. Lorden og hans Datter gik rundt om Vognen, som om de undersøgte, fra hvilken Side den bedst lod sig bestige. Den unge Dame strakte sin Fod ud mod det lerede Hjul, men trak den frygtsom og hurtig tilbage igjen.

„Hjælp mig," sagde hun til Jakob.

Han tog hende i sine Arme og løftede hende op over Fjælene, redte hende et Sæde i Halmen, nede paa Bunden

af Vognen. Mulatpigen laa allerede ved hendes Fødder. Derefter forlode de Stranden.

Jakobs Bolig var et lille straatakt Hus, omgivet af lave og vidtforgrenede Poppeltræer. Henimod Midten adskilte en Dør fire Værelser paa den ene Side fra to Værelser og et Kjøkken paa den anden. Her havde han boet i nogle Aar, siden Kyholms Fyr paa Grund af Krigen ikke maatte brænde. Hans Søster Magdalene var Husets Bestyrerinde, en høi, mørk Pige, altid klædt i en tarvelig, meget snæver Hvergarns Kjole, som nu paa Grund af Sorgen var farvet sort. Et strengt og alvorligt Ansigt med en dyb Rynke midt i Panden, et blankt, kastaniebrunt Haar, omgivet af en lille, snehvid Kappe med to Sløifer af hjemmefarvede sorte Silkebaand; en Kvinde, der ligesom Bien kun syntes at have fundet sin Tilværelses Maal i Arbeidet, som forstod at spare, at undvære og forsage, som kortsagt besad en Mængde agtværdige Egenskaber, men ikke syntes at kjende en eneste af de elskværdige. Alt var luftigt, var skinnende, var hvidt i dette Huus, hvor Magdalene begyndte sin Syssel længe før det blev lyst, stille og lydløs, uafbrudt beskæftiget, uafbrudt i Kamp med enhver Plet og ethvert synligt Støvgran. Alt var tavst og fredeligt omkring hende, men det var mere Ødets og Dødens Fred end Livets, som herskede derinde.

Da Vognen naaede Huset, kom Magdalene ud i Døren.

„Jeg bringer her tre Skibbrudne," sagde Jakob. „Gaa ind og hent en Stol, lille Magdalene, for at de kunne komme ned."

„Hvortil behøves en Stol?" sagde Magdalene, idet hun gik hen til Vognen, løftede Frøken Lesley op i sine Arme og bar hende, som man bærer et Barn, ind i Forstuen. Den unge Dame saae uhyre forbavset ud, da Magdalene strakte sig over mod hende; men da hun begreb hendes Hensigt, smilede hun, kastede Søtrøien af, slyngede sine

Arme om Jomfruens Hals og lod hende gjøre hvad hun vilde. Lorden og Mulatpigen fandt paa at stige ned uden Hjælp.

„Se! det er den Leilighed, jeg kan byde Dem," sagde Jakob, medens han aabnede Døren til de fire Værelser. „Her er ikke stor Plads, heller ikke synderlig mange Bekvemmeligheder; men iaften, naar vi ikke kan se mere ude paa Stranden, skal jeg gaa ned og tale med Præsten i Besser. Han har større Leilighed."

Frøken Lesley stod og saae sig om i Værelset. Hendes Øine mødte kalkede Vægge, hvis eneste Prydelse var et gammelt Oliemaleri med en vissen Evighedskrands over, og et Ligvers til Ære for den afdøde Fyrinspektør, skrevet af Degnen og omgivet af en Christtornkrands, gjennemflettet med sort Flor. I Vinduet stod en Gyldenlak og en bredbladet Myrthe, hver i en hvid Urtepotte. To store, lyseblaa Kister, bemalede med tagstensrøde Roser, og hvis aabne Laag tillode at se en Hærskare af snehvide Linnedpakker, vare stillede op mod Væggen; og disse Vægge vare saa friske og hvide, som om de havde modtaget deres Farve igaar, det sandbestrøede Gulv var nylig vasket, Messingtøiet ved Ovnen straalede dem imøde.

„Jeg vil ikke ned til Præsten," sagde Frøken Lesley bestemt og ivrigt. „Hvad skulle vi hos ham? Her er lyst, her er hvidt, her er rart, jeg vil blive her, saalænge vi skulle være Deres Fanger," tilføiede hun med et Smil og en yndefuld Bøining mod Magdalene.

„Min Søster forstaaer bedre Fransk end Engelsk," sagde Jakob.

Frøken Lesley saae paa Magdalene, gjorde en Bevægelse med den udstrakte Haand omkring sig, nikkede og kyssede paa Fingeren mod det barske og alvorlige Ansigt. Det forstod Magdalene; hun lagde sin Haand paa den fornemme Dames Hoved, vendte sig om mod Jakob og sagde:

„Sikken et stakkels Barn! hvad mon hun dog er nyttig til?“

Jakob smilede. „Nu gaaer jeg ned igjen til Folkene paa Stranden, og giver Dem imidlertid under min Søsters Varetægt; hun vil sørge for hvad De trænger til.“

„Ja, gaa De kun,“ sagde den unge Dame; „men De er vel saa god at huske vor Aftale. De tager ikke mere ud til Vraget. De har saa godt som lovet det, og jeg stoler paa Deres Ord.“

Lord Lesley standsede ham ved Døren. „Skulde Skibet holde sig derude,“ sagde han, „vilde jeg blive glad ved at faae nogle af mine Sager ind. Jeg betaler hvad det skal være for hver Kuffert, Folkene bringe mig.“

„Jeg trænger langt mere til mine Kufferter,“ sagde den unge Pige. „De indeholde mine Klæder, mine Livsfornødenheder, og jeg betaler dobbelt saa meget som Papa for enhver Kuffert. Mit Navn staaer paa alt: Ellinor Lesley. Kan De huske det?“

Da Jakob kom ned til Stranden, vare alle Baade fra de nærmeste Fiskerleier ifærd med at gaa ud og ind fra Vraget. Lidt efter Middag, da Stormen var paa det høieste, kæntrede to af Baadene, saa at sige lige i Strandkanten, sex Mand druknede. Med de Øvrige gik det heldigt, Havet syntes at have modtaget de Offre, det fordrede; Stormen lagde sig, henimod Aften var Veiret klart.

Jakob havde underrettet Fiskerne om Lord Lesleys Ønske. Et af Fartøierne bragte det sidste Mandskab ind fra Briggen, blandt disse Chefen og Tømmermændene; fra nu af gjaldt det altsaa om at finde de to Fremmedes Kufferter. Ellinors Kahyt laa paa Luvsiden af det kæntrede Skib. Vandet kunde derfor ikke trænge ind i den. Alt var i samme Tilstand, som da hun forlod den. Fiskerne stege ned og toge med hvad de fandt. En Baad gik fraborde, ladet med en Overflod

af Tæpper og Puder, Æsker og Kasser, andre Baade gik ud, de maatte ile for at bjerge saa meget som muligt, medens Daglyset varede, siden det ikke var sandsynligt, at Vraget vilde kunne holde sig paa Revet til næste Morgen.

Da Jakob om Aftenen kom tilbage fra Stranden, fandt han hele Huset i Bevægelse. De fire Værelser, som Englænderne havde lagt Beslag paa, vare alle oplyste og Gardinerne sammenhæftede ud mod Veien. Magdalene stod i Gadedøren, hendes Ansigt var endnu mørkere end sædvanligt.

„Det er nogle besynderlige Folk, Du har bragt os," sagde hun. „De vende op og ned paa alt. Først kunde de ikke taale, vi fyrede med Tørv i Ovnen, der maatte skaffes Bøgebrænde. Saa bleve de store Linnedkister og næsten alle mine rare Sengedyner slæbte ud, saa vilde Frøkenen have Vinduerne op for at skaffe frisk Luft."

„Stakkels Barn!" sagde Jakob. „Hun har faaet nok af frisk Luft for idag. Hun trænger mere til en varm Seng og til tørre Klæder."

„Jeg har laant hende mine," sagde Magdalene, „men hun var nær ved at græde, da hun fik dem paa. Mage til hendes har jeg aldrig seet: Kammerdug og Kachemir, Fløil og Atlask, Silkestøvler med Saaler, ikke tykkere end Papir. Den gamle Herre sidder og skriver op i sin Tegnebog, Mulatpigen jager omkring som et Egern og feier alt Sandet af Gulvene. Vi lode dem faae det kjønne Sengetæppe, jeg strikkede til Dig sidste Juul, og som Du ikke selv nænnede at bruge; da jeg kom ind igjen, havde hun bredet det ud foran sig paa Gulvet og sat sine Fødder paa det. Hun betragter mig som et Maleri og føler paa mine Klæder. Der er et Overmod i hendes Væsen, en Dristighed i hendes Smil, som fornærmer mig. — Hvad er det for Mennesker?"

„Det er Folk, over hvem Lykken og Rigdommen har udbredt alle sine Gaver, og som ere vante til at se Enhver

bøie sig for deres Villie. Det kan vi ikke forandre, lad os derfor bære os ad som de Andre. Imorges hang deres Liv i en Sytraad, medens de rede derude paa en Planke i Havet, iaften ville vi bære over med dem og gjøre dem lidt tilgode."

Jakob blev afbrudt af Fiskerne, som kom op fra Stranden med den første Ladning af Lordens bjergede Sager. Den gamle Herres Glæde kjendte ingen Grændser. Mulatpigen lod derimod til at være fortvivlet over den Tilstand, hvori hun modtog sin Herskerindes Helligdomme. Fiskerne havde bjerget alt, det var afgjort, men uden at tage Hensyn til, hvorledes det skete. Voxlys og Toiletæsker laa indsvøbte mellem Fløielshætter og Florskjoler, andre Pakker vare forsvarligt sammensnørede med Ender af Kabelgarn, der efterlode deres tjærede Mærker paa det hvide Silke. Et Skrivertøi havde udbredt sit Indhold over de stukne Tæpper. De fleste Pakker dreve desuden af Søvand. Lorden tog intet Hensyn til disse Smaauheld. Han sad foran en af de aabnede Kufferter og uddelte rigelige Beviser paa sin Tak. De jublende Fiskere forlode Huset med Undtagelse af Peter Bos, som blev fæstet af Lorden til at gaa ham tilhaande, saalænge han tøvede paa Øen.

„Uh!" sagde Peter. „Det kan vi nu takke mit belevne Væsen for, og saa, at jeg kan snakke Engelsk næsten bedre end Lorden."

Peter Bos var ogsaa en uvurdeerlig Tjener, han vidste Raad for alt og forstod sig paa alt, idetmindste troede han det selv. Da Ellinor fandt, at det trak igjennem Ruderne, bragte Peter næste Morgen Øens Snedker med to Fag dobbelte Vinduer til det ene Værelse. Han tog Døren af og slog Tæpper op istedetfor, han flyttede Møbler og vedligeholdt et uafbrudt blussende Baal i alle Ovne. Ellinor laa paa Sofaen, indhyllet i Schawler, og sagde, hvorledes alt skulde

ordnes, Peter udførte hendes Befalinger med Lyst og god Villie, blev aldrig træt af den unge Dames Luner og var bestandig rede, hvor han troede, han kunde skaffe dem en Fornøielse. Lord Lesley stod og betragtede en „Uro," som hang under Loftet, Prydelser, der tidligere vare almindelige paa Landet, og som bestod af smaa Kvadrater af flettede Halmstraa, ophængte i en fin Traad under hverandre. Den svageste Luftstrømning i Værelset bragte disse Kvadrater i uafbrudt Bevægelse. Deraf havde Kunstværket faaet Navn.

„Deres Herlighed holder af den Tingest der," sagde Peter. „Men hun er ikke rigtig fin, vi har dem, der ere mere durchdrevne. Jeg skal flette Dem en til at hænge op i Deres Stadsstue, naar De kommer hjem, en, som forestiller en Flaggermus, med Traadene i Flaben og pæne røde Fjer agter ude."

Peter var tillige en nøisom Tjener, og tog tiltakke med alt. Naar Ellinor bortkastede et Par af sine Handsker, stak han dem til sig. „Dem kan jeg faae mig en god Pengepung af," sagde han. Ethvert lille Stykke Silketøi opsamlede han og gjemte. „Det kan man klippe nogle pæne Baand af til min Kones Hat, og det kan jeg faae en rar Dukkekjole af til min yngste Datter."

„Har Du da Børn?" spurgte Lorden.

„Uh, nei! men hvis Deres Herlighed tøver lidt hos os, og disse gode Dage vare ved, saa faaer jeg dem vist."

Da hans Lommer nu bugnede af alle de fundne Gjenstande, stillede han sig hen for Lorden, før han den første Aften forlod Huset, og spurgte, om han ikke skulde visiteres, for det brugte de, medens han var paa Holmen, naar Mandskabet gik fra Arbeide.

Dagen efter Skibbruddet stod Vraget endnu paa Revlen. Veiret var mildt, man følte neppe Vindens Aande. Baadene vedbleve at gaa ud og ind og bjergede alt, hvad der var

ombord. Jakob Trolle havde ikke seet noget til sine Gjæster. Gardinerne vedbleve at være nedtrukne for Vinduerne, alt syntes uddødt bag dem. Peter Bos sad paa Gulvet foran Døren ude i Forstuen og ventede paa, at det maatte behage Herskabet at kalde. Til Tidsfordriv stillede han sin Hat foran sig og gav sig til at tælle sine Penge. Magdalene havde havt Theen færdig fra den tidlige Morgen, været nede og laant et nyt Thestel hos Præstens; men det blev Middag, inden Nogen lod til at vaagne derinde.

Lord Lesleys første Beskæftigelse, efterat han kom iland, havde været at indføre alle de oplevede Begivenheder i sin Dagbog; dermed sluttede han den første Dag, dermed begyndte han igjen den næste. Ellinor vaagnede, træt og angrebet; hun betragtede siden igaar Aftes alt det nye og fremmede omkring sig som et Skuespil, der blot var til for hendes Skyld. Hvergang Tankerne vendte tilbage til Skibbrudet, forenede de sig i et bestemt Billede, det var Jakob Trolles. Hun havde fra første Øieblik givet Agt paa ham, seet de Andre skælve, medens han sad tavs og stille med hævet Pande foran Faren. Hun havde været Vidne til Fiskernes Glæde, da Baaden naaede Land, til Triumfen, Selvtilfredsheden over Seiren; han alene blev den Samme, stod med Hænderne i Koften og saae omkring sig, som om alt dette var en dagligdags Gjerning. Der var en forunderlig fængslende Magt i denne fordringsløse Tavshed og Selvfornægtelse, som allerede flere Gange havde tvunget hende til at adlyde hans Villie, medens han ikke lod til at ville bøie sig under hendes. Det var igjen noget nyt. Hun syntes, at han maatte kunne beherske alt; der laa en ubøielig Villiekraft i hans høie, firskaarne Pande, en uendelig Fromhed og Mildhed i hans Øine, en Renhed, der vidnede om, at Hjertet hos denne Mand endnu var et ubeskrevet Blad.

Det var hendes Tanker, da hun vaagnede om Formiddagen,

medens Solen skinnede ind i Stuen, Graaspurvene kvidrede ude under Straataget, og medens hun stirrede hen over alle sine aabne Kufferter og Æsker, der indesluttede de Skatte af Pynt, af Luxusgjenstande og Overdaadigheder, hun havde sammenhobet paa Reisen gjennem Europas Hovedstæder.

Efterat have fortsat disse vaagne Drømme en Tidlang, stod hun op, og lod Mulatpigen klæde sig paa. Udenfor hørte hun Jakobs Røst. Hun gik til Vinduet, hævede vaersomt et lille Hjørne af det nedhængende Gardin og saae ud. Der stod han, med flagrende Haar, blottet Hals og iført en islandsk, graastribet Uldtrøie. Han havde hængt sine store Søstøvler op paa en Klædesnor, og var ivrigt beskæftiget med at indgnide dem med et Stykke Flæskesvær. Ellinor gyste; det var et forfærdeligt Syn. Hun lod Gardinet synke og forlod Vinduet. Ligeoverfor denne dybe Prosa maatte nødvendigt ethvert Drømmebillede forsvinde.

Lesley og hans Datter tilbragte hele Dagen med at indrette sig i deres nye Bolig, hvortil det vigtigste af Bohavet i Briggens Officerskahytter blev benyttet. Magdalenes Forbavselse fandt ikke Ord, da hun om Aftenen kom ind i Ellinors Værelse. Hun saae de tarvelige Vægge beklædte med persisk Silketøi, Gulvet skjult af Tæpper, Hynder og Puder i rige østerlandske Farver. En bedøvende Varme, en krydret Vellugt strømmede hende imøde. Midt imellem disse opstablede Hynder og Puder laa Ellinor og bladede i en Billedbog; Ellinor, som igaar var kommen hende imøde i Jakobs gamle og plettede Søtrøie, og som siden havde maattet tage tiltakke med hendes Klæder, var iaften forvandlet til en vidunderlig deilig Fe, indhyllet i en Sky af Flor og Silke, et Billed, taget ud af de østerlandske Eventyr. Til denne Luxus, dagligdags Fornødenhed for Besidderinden, passede dette fine, voxblege Ansigt, med dets sorgløse Smil, de mørke, seirrige Øine og smaa, hvide, ørkesløse Hænder. Midt i

Værelset, paa Skindet af en bengalsk Kongetiger, hvis udstoppede Hoved og gule, funklende Øine syntes at leve, laa Mulatpigen i sit Lands Dragt og stirrede op i Loftet.

Ingen af dem reiste sig, da Magdalene drog Dørtæppet tilside uden at vove at træde ind. Ellinor strakte hende sine Arme imøde, smilede og sagde:

„Hvorfor bliver De staaende? — De betragter mig saa nøie. Det er Ayscha der, hun vilde have det saaledes. Vi kedede os, og vidste ikke, hvormed vi skulde fordrive Tiden. Saa pyntede hun mig. — Kom dog herhen, kjære Frøken Magdalene! sid ned hos mig, saa skal jeg vise Dem alle de morsomme Smaating, jeg bringer hjem med fra Indien."

Ayscha klappede i Hænderne, tvang Magdalene til at sætte sig ned paa Gulvet, og tømte Æske efter Æske for hendes beundrende Blikke.

Om Formiddagen bragte to Færger fra Samsø de engelske Officerer og Matroser over til Aarhus. Lesley havde i den Anledning en Samtale med sin Datter for at faae at vide, naar hun mente, de kunde forlade Øen. Ellinor var saa blid, saa føielig, hun vilde naturligvis tage bort strax, hvis det behagede Faderen; men hun følte sig blot overbevist om, at hun ikke vilde naae levende til England, før hun havde udhvilet sig allermindst en Maaned efter sine udstandne Gjenvordigheder. Dermed var den Sag afgjort, og der blev for det første ikke talt mere om Reisen. Lord Lesley lod Peter Bos gjøre hans Bøsser rene, og gik med Jakob og skød Sælhunde paa Holmene.

Der forløb nu fjorten Dage paa en temmelig ensformig Maade. Efterat have faaet Bugt med Sælhundene, gav Lorden sig til at fiske. I daarligt Veir blev han hjemme og fyldte sin Dagbog med værdifulde Oplysninger om Folkeslaget og Levemaaden paa Samsø. Fiskerne velsignede den rige Mand, der gik ud og ind af deres Hytter, som om han var hjemme

der, som havde et Smil og en aaben Pengepung for Alle. For Peter Bos var Lesley et Forsyn.

„Uh!“ raabte Kæmpen. „Bare dette hersens Sjov varer ved en Maanedstid endnu, saa har jeg mig til et godt Huus og til gode Redskaber; saa vil Ane slikke sine Fingre efter mig.“

Ellinor pyntede sig. Naar Veiret var godt og Solen skinnede, gik hun ned til Stranden og samlede Smaastene og Muslingeskaller med Ayscha. Vraget laa endnu ude paa Revet, lidt mindre end før, lidt mere forslaaet af Søen; det kaldte Tanken tilbage paa Jakob, men hun undveg denne Tanke, hun kunde ikke glemme Søstøvlerne og den islandske Uldtrøie. Der behøvedes fulde otte Dage, før hun havde overvundet sin Uvillie saa vidt, at hun sendte Ayscha ind for at spørge, om han vilde være færdig Klokken tre, for at spadsere ned og vise hende Ruinerne af Brattingsborg. Jakob havde ingen Tid den Dag, han skulde betale Folkene Lønning. Næste Formiddag kom Ayscha med en ny Hilsen. Da skulde han ned og exercere med Mandskabet. Ellinor blev højst forbavset og beklagede sig til sin Fader. Saa lidt Hensyn havde endnu aldrig Nogen taget til hendes Ønsker.

Men den tredie Dag gik de ned til Brattingsborg, og Jakob fortalte hende de gamle Sagn og sang Marsk Stigs Viser for hende, og viste hende Kæmpegravene og alt, hvad der mindede om den svundne Helteslægt, der selv havde skrevet sine Minder omkring paa Øen, længe før Historien blev istand dertil. Ellinor lyttede til hans Ord, medens han manede henfarne Tiders Færd frem og ligesom illuminerede Egnen omkring hende. Der lyste et forunderligt straalende Liv fra hans Øine, en dyb Følelse, som kun fandt Udtryk i jevne og dagligdags Ord. Det lød som Suk og Klagesang, denne Skildring af Fortiden og dens freidige Kampe, sammenlignet med de plyndrede Havne, den mistede Flaade og den dybe Fornedrelse, hvorunder Landet nu sukkede.

Det var silde om Aftenen, da de vendte tilbage. Præstekonen fra Besser havde imidlertid været ovre i Besøg hos Trolles, som det i al Hemmelighed var blevet aftalt mellem hende og Magdalene. Den gamle Dame vilde se Ellinors Værelse, blev staaende paa Dørtrinet og kiggede ind, fordi hun ikke vovede at sætte sine Fødder paa Tæpperne, stirrede paa alle de udbredte Herligheder, studsede og korsede sig og rystede paa Hovedet, ligesom hendes Veninde Magdalene.

Efter Besøget paa Ruinen spadserede Ellinor næsten hver Dag nogle Timer med Jakob. Som oftest fulgte Ayscha med. Han førte hende igjennem Klitterne, nedenfor hvilke Havet larmede og skummede under Efteraarsstormen, han viste hende ind i Fiskerleierne. Det var næsten altid ham, der talte, hende, der lyttede til. Folkene skildrede han, Nøisomheden, Forsagelsen, Kampen for det daglige Brød. Hun hang ved hans Arm, vadede modig igjennem Sand og Lyngbuske, indsvøbt i en stor Pelværkskofte, med ophæftet Kjole og en vatteret Silkehætte, der næsten skjulte hendes lille, blege Ansigt. Det smaa blev stort for hende under Jakobs Ord; Egnen fik Blomster, hvor de gik. Hun saae med større Opmærksomhed paa de alvorlige og kolde Ansigter, de kom forbi; hun begreb, at der kunde skjules Skatte under disse Pjalter. Hans Ord gjorde Gravene levende og vækkede Røster, der tidligere havde slumret. Hende, for hvem alt bestandig havde været Spøg og Sang og Solskin, gjorde disse ensomme Vandringer tavs. Søfuglenes sørgmodige Skrig, Havets evige Larmen, Brændingen og den klagende Vind kaldte dybe, alvorlige og religiøse Stemninger frem; hun følte sig rigere end før, nei, hun følte sig blot lykkeligere; det oplod hendes Øine, det udvidede hendes Hjerte. Tav han, bad hun ham at fortælle igjen, og dog lagde hun altid mere Mærke til hans mørkeblaa Øine, til hans Stemmes dybe Klang og det tungsindige i hans Smil, end til den Egn, han skildrede.

„Det skulde de se hjemme," sagde hun siden til Ayscha og lo. „Mig, Ellinor! vadende gjennem Bunker af vaadt Tang i et forfærdeligt Stormveir, omgiven af skrigende Fugle og støttet til en Mand med et afskyligt strikket Tørklæde om Halsen, en Mand i en tyk Kofte med Tjære paa, ikke at tale om den Islandske under Koften."

Næste Dag var hun dog først færdig til at drage ud igjen, og blev bedrøvet, hvergang Jakob ikke kunde følge med.

Efter fjorten Dages Forløb kjendte Ellinor enhver smuk Spadseregang og enhver Udsigt paa Øen, men hun vedblev ligefuldt sine Vandringer med Jakob. Det var kun Gjenstanden for deres Samtale, som havde forandret sig. Uden at han egenlig vidste, hvorledes det skete, forstod Ellinor at bringe ham til at tale om sig selv, om hans Barndoms Liv ovre paa Holmen, fattigt paa Handling, men rigt paa Drømme. Han skildrede Ensomheden, der ikke blot havde kaldt Tanker, men ogsaa Fantasi, Længsel og Haab, alle disse Kjærlighedens Spirer tillive. Hun gik lyttende, bøiet over mod ham, tog tre Skridt, medens han tog et, og overlod til ham at vælge Veien. Han var for hende ikke blot det høieste Udtryk af mandig Kraft, men fængslede tillige som en hemmelighedsfuld Bog, hvis Indhold hun længtes efter at kjende, et vellydende Instrument var han, som hun bestandig forstod at aflokke de Toner, hun helst ønskede at høre. Alle de Billeder, hvormed han befolkede sine Drømmes Paradis, stode klare og tydelige for hende, og naar hun siden blev alene og sad og gyngede sig i sin Stol, naar hun lyttede til det Echo, hans Ord havde efterladt i hendes Hjerte, da gjenfandt hun næsten altid sig selv i disse Billeder, og det, der ikke lignede, tilegnede hun sig alligevel som noget, der kunde ligne.

Atter skiftede Gjenstanden for deres Underholdning; da var det hende, der fortalte om den gamle Lesleyske Slægt, hvis Rigdomme og udstrakte Besiddelser næsten indbefattede

en af de skjønneste Provindser i England; om Hertugen af Cleveland, som til en Hoffest lod sine Heste beslaa med Guldsko; om Onkel Wentworth, der havde jaget en Hjort i lige Løb to Dage tilende, uden dog at komme ind over Naboens Grændser; om hendes lille Hund, som Lord Lesley havde taget en Plads til i første Kahyt, da den skulde bringes over fra England til Indien, og som blev bidt af en Slange. Hun fortalte om Ayscha, der var en Datter af Rajahen af Travancore og en Slavinde fra Kaschemir. Efter Fyrstens Død besteg hans Gemalinde Baalet. Lord Lesley vilde frelse hende, men kom for sent; hendes Søn havde allerede antændt det. Ellinor kjøbte den ulykkelige Kvindes Datter af en af hendes Slægtninge. Endelig fortalte hun om sig selv, om det yppige Land i Benares, hvori hun havde været alle Festers Dronning; hvor alt var Sollys og Beruselse for Sandserne, uden tillige at indeholde Næring for Hjertet; hvor man kun søgte Hjemmet for at hvile ud, og Selskaberne, ikke for at høre paa det, der fortaltes høit, men for at lytte til de brændende Ord, der bleve hviskede over Viften.

„Jeg vilde dog maaske være gaaet tilgrunde dernede," tilføiede hun pludselig efter en saadan Skildring. „Det har jeg, mærkværdigt nok, først opdaget her. I Ensomheden har jeg fundet mig selv igjen. Jeg frygter denne Egn, den bringer mig til at fryse, men den styrker tillige; ligeoverfor den melankolske Alvor, som omgiver mig: det kæmpende Hav, de kolde, stjernelyse Nætter, forsvinder den jagende Drift efter Adspredelse, mit Hjerte groer større, min Tanke hæver sig. Er det ikke forunderligt?"

Han tav til hendes Spørgsmaal, ikke heller røbede hans Ansigt, hvad han tænkte, medens han gik med bøiet Hoved og lyttede til disse frimodige Ord, en Sjæls freidige Skriftemaal, under hvilket hun fortalte alt hvad der faldt hende ind. Ligeoverfor ham var hun ikke længer under Vaaben,

hun havde overgivet sig sorgløs, maatte han da ikke være dobbelt frygtsom for at tilintetgjøre et Herredømme, der var indrømmet ham som en Gunst, ikke som en Ret? Men i disse Øieblikke, medens han grundende gik og lyttede til hendes Ord, som til en lille Fugls Sang, man ikke vover at forstyrre, blev det ham først ret klart, hvor grændseløst det Herredømme egenlig var, som hun havde vundet over ham. Kjærlighedens Frygt og hele Undseelse opfyldte hans Hjerte, han fandt i enhver af hendes Skildringer et Udtryk for en ædel og fribaaren Natur, der ikke krøb i Skjul for sig selv, noget jomfrueligt og uberørt, som beviste, at Verdens Hyldning og Tilbedelse, det forvænte og fordringsfulde hos hende, kun var et Støv, der havde lagt sig paa Overfladen af hendes Sjæl; indenfor var der en ren og straalende Flade.

Det var hans Stemning og Tanke, medens han gik ved hendes Side; naar hun forsvandt, længtes han efter Timen til deres næste Møde, gjorde sig Ærinde forbi hendes Dør, misundte Gyldenlakken i Vinduet og Ayscha, som gik ud og ind, han lyttede efter hendes Skridt, dannede sig henrykkende Billeder af hendes Beskæftigelser, medens hun selv forblev usynlig. Hun vedblev at tale til ham gjennem Lyden fra hendes Værelser, gjennem det Lys, de udstraalede, gjennem den Velllugt, som strømmede ham imøde.

Midt i denne Hjertets Lovsang og Tilbedelse lød af og til en sørgmodig Tone, idet han tænkte sig hende stor og ophøiet, og maalte Afstanden mellem dem. Naar de skiltes, forekom han sig desuden bestandig saa ringe og ubetydelig, saavel for det han havde sagt, som for det han havde fortiet. Men indeholder Kjærligheden ikke altid ligesaa megen Frygt, som den gjemmer Haab, og hvorledes skulde vel han, uerfaren og mistvivlende, have begrebet, at hun forstod at tyde hans Tavshed, at et enkelt Udbrud, en ubevogtet Mine, hans Øines Straaler, var et tydeligt og indholdsrigt Sprog,

maaske Musik, maaske Henrykkelse for hende. — Hvem veed det?

„Nu skal ogsaa De skrifte," sagde hun en Dag. „Jeg vil vide Deres Mening om mig; ikke hvad De tænker i dette Øieblik, thi saa vilde De maaske svare med en Høflighed, men hvorledes de bedømte mig i de første Dage, vi kom hertil. — De frygtede mig, De undveg mig, Deres Ansigt havde et Udtryk næsten som Medlidenhed. — Jo, jeg saae det nok."

Jakob gik og stirrede ned i Sandet.

„Hvorfor tier De? Tør De ikke sige, hvad De tænkte."

„Hvorledes skal jeg kunne bedømme Dem?" sagde han. „Jeg, der intet veed, og intet kjender, jeg, der kun har seet Kvinden, ligesom jeg tilsøes saae alle de Landes Skjønheder, mit Fartøi seilede forbi, flygtigt og i Afstand."

„Det er ikke noget Svar. De søger at undvige mig."

„Nu vel!" vedblev han, og det syntes, som om det i Begyndelsen kostede ham Møie at faae Ordene frem, saa frygtsom og afbrudt lød hans Stemme. „Jeg taler da kun om den første Tid af Deres Ophold her; da saae jeg i Dem en af disse blændende og farverige Naturer, udviklet i en anden Luft, under en varmere Himmel, og som næsten altid tilintetgjøres af samme Magt, der hævede dem, ligesom Solen giver Blomsten Duft og Farve, og igjen bringer den til at visne. Jeg tænkte mig i Dem et af Rigdommens og Lykkens kjærtegnede og forkjælede Børn, som tro sig stærke i Faren, fordi de aldrig have prøvet den, som anse Pligten for en Steen, man helst gaaer udenom, som kun kjende een Lov, Afvexling, een Villie, deres egen, een Trang, Hyldning og Tilbedelse, det vil sige: Nydelse og Bevægelse, en Feber, der først ophidser og siden sløver, og lader os hungre foran de fyldte Fade."

„Anseer De det da for Uret, at vi bringe saameget godt

og behageligt ud af vor Tilværelse, som vi kunne, og er det vor Skyld, at man skatter og hylder os? Jeg skal ikke kunne sige det, men det er idetmindste vor Fortjeneste, at vi ikke bukke under for denne Hyldning. Tilgiv, at jeg afbrød Dem og bliv ved. De har vist mere at sige."

„Nei, ikke mere. Jeg blev bedrøvet i min Frygt for, at en saa rig Tilværelse skulde gaa tilgrunde, fordi den ikke besad Kløgt nok til at nyde med Maade, Styrke nok til Afholdenhed, Hjerte nok til at skabe sig Lykke i Andres Tilværelse. Som en Svale syntes De kun at berøre Overfladen af Havet, uden at kunne gaa tilbunds i det."

„Og hvad saae jeg da paa denne Flugt, min Ven! Himlens Skjønhed speiler sig jo blot paa Overfladen, jeg troede at nede i Dybet bo mørke Aander, man henter mere Sand end Perler op derfra."

„Ja vist, De har Ret i alt, og jeg har taget feil i alt. Det var ogsaa kun om Fortiden jeg talte, hvad jeg troede dengang, troer jeg ikke mere."

„Men nu Dem," sagde hun, „spørger De mig ikke, hvad jeg tænker om Dem?"

„Nei, det spørger jeg ikke om, thi De har vist slet ikke gjort Dem den Uleilighed at tænke over mig."

„Troer De?"

„Ja, og jeg skal sige Dem hvorfor. Saalænge man gaaer omkring i Ensomheden, voxer Tanken, de store Ideers Moder, Begrebet udvides, men det ydmyge Sindelag vinder ikke derved. Man faaer ikke Leilighed til Sammenligning med Andre, seer ikke, hvad man fattes for at naae op til dem. Da De kom, lærte jeg først at maale Afstanden; jeg syntes jeg blev mindre end før, jeg begreb, at jeg manglede meget. Det De fordrede, tænkte jeg mig, stod i Forhold til det, De var vænnet til at se og modtage i Verden: større Klarhed i Tanken, større Rigdom i Følelser, bedre Sæder;

jeg er fattig paa alt; De har vundet ved Ensomheden, siger De, jeg har tabt ved den, jeg kan ikke naae op til Dem. Hvorfor skulde de da beskæftige Dem med mig?"

„Er det Deres Mening om Dem selv?"

„Ja, i Sandhed, jeg har ingen bedre."

„Den ulykkelige Løitnant!" sagde Lorden samme Aften til Ellinor, „han ligner sig jo ikke mere selv, og forekommer mig aldeles forvandlet i de sidste fjorten Dage."

„Synes Du?"

„Ja, og Du behøver ikke at spørge om Aarsagen, siden det sandsynligvis er Dig, der har fremkaldt den. Til mig har han vel aldrig omtalt Dig, han undviger endogsaa omhyggelig enhver Fristelse dertil, men paa samme Tid interesserer han sig kun for Dig, det kan ikke dølges. Der fattes nu blot, at han skulde vove at erklære sig."

„Det vil han aldrig gjøre," svarede Ellinor bestemt. „Jeg holder af at høre ham tale, det er sandt, han er opmærksom, i høi Grad fordringsløs og taknemmelig for mit Selskab, se det er alt."

„Ja, det behøver Du da ikke at forsikre mig om," svarede Lorden leende. „Ellinor Lesley, Hertugen af Clevelands Niece og en Maanedsløitnant paa en lille Kanonbaad! — Men hvis han nu alligevel skulde vove en saadan Erklæring?"

„Hvis han vover det," svarede hun bestemt, „saa er han fortabt!"

Næste Formiddag vandrede de atter gjennem Øen, og Ellinor prøvede paa at forny Samtalen fra igaar, men uden Held. Havde Lordens Ord maaske bragt hende nogen Kundskab, som hun hidtil savnede, trængte hun til Vished, eller legede hun kun med Faren? Det er uvist, men det lod næsten, som om hun idag higede efter at fremkalde den Tilstaaelse, hun igaar havde anseet for umulig; hendes Røst

havde en blødere og mere hengiven Klang, hun lænede sig fortroligere til ham, betragtede ham med disse vidunderlige Øine, medens hun talede: hun hørte hans Stemme skjælve, uden at han dog røbede, hvad der foregik i hans Indre. Hun betroede ham endelig, at Lord Lesley længtes efter at komme tilbage til England og kun efter hendes Bøn endnu havde opsat Reisen endnu i fire Dage, saa maatte de skilles. Hun saae det Indtryk, denne Tidende fremkaldte, hans Arm rystede under hendes; men han bøiede sit Hoved og tav.

Altsaa om fire Dage, — dertil var intet at sige; han beklagede sig ikke engang derover. Var det ham da saa let at skilles, eller var hans Sorg saa dyb, at den ikke kunde finde Ord til sit Udtryk? — Det vidste Ellinor ikke.

Den sidste Eftermiddag kom Lord Lesley ind til Jakob for at bede ham og hans Søster tilbringe Aftenen hos dem. Magdalene vilde helst have undslaaet sig, men Jakob kom hende i Forkjøbet og modtog Indbydelsen. Nu fik Magdalene travlt. Den sorte Silkekjole maatte stryges ud; Strimler og Baand bleve valgte og igjen forkastede.

Inde i Lesleys Værelse sad imidlertid Ellinor og saae ud af Vinduet. Hende Ansigt syntes alvorligere end sædvanligt, Ayschas Spøg kunde denne Gang ikke bringe hende til at le. Peter Bos gik ud og ind af Værelserne, han havde faaet sig en ny Trøie med et lysegult Tørklæde hængende ud af den ene Lomme, og stive, hvide Bramdugs Beenklæder, Ellinor havde desuden givet ham et høirødt Silkeskærf til Halsklæde, det tog han af og lagde sammen, hvergang han forlod Huset, for at spare paa det. Tilsyneladende var han den Lykkeligste af de Tilstedeværende; de Andre havde saaet uden at høste, han høstede uden at saae. Han tændte Lysene og gav sig derefter til at fyre i alle Ovne. Ayscha laa som sædvanligt ørkesløs paa sit Tæppe, med Hovedet støttet til Ellinors Stol.

Henimod den Tid Lorden kunde vente sine Gjæster, kom han ind fra Sideværelset, iført en pragtfuld, guldbroderet Uniform, prydet med en Mængde forskjellige Baand og Ordener. Han gik hen og kyssede sin Datter paa Panden.

„Ah!“ udbrød hun smilende. „Papa har isinde at imponere iaften. Dertil behøvede Du da forresten ikke denne Dragt,“ tilføiede hun blødt og lagde begge sine Hænder om hans Kinder. „Din kongelige Mine, dine prægtige hvide Haar ere tilstrækkelige.“

„Jeg vil hædre mine Gjæster,“ svarede Lesley. „Er det ikke ret? — Jeg har desuden isinde at berede vor Vært en lille Overraskelse.“

„En Overraskelse?“

„En Hemmelighed, som jeg først vil røbe, naar Tidens Fylde kommer.“

Peter Bos stod fortabt i Beskuelse af Lorden.

„Uh!“ sagde han, „Deres Herlighed seer ud livagtig som en Konge, og saa har De næsten ligesaa mange Baand og Ordener som Jakob.“

„Som Jakob!“ gjentog Lorden og hans Datter med dyb Forbavselse.

„Ja, som vor Løitnant derinde. Nei, han har dog vist endnu flere, naar vi regne Medaillerne med.“

„Hvor har han da sine Ordener fra?“

„Fra alle Verdens Lande,“ svarede Peter, „næsten hvert Aar faaer han sig en til. Der løbe de Skibe op og der løbe de Skibe ned, saa pisker Storm og Sø dem over paa Samsøes blege Revler, ind i dem finde de selv Vei, men ud af dem maa Jakob hjælpe. Ja, det kan da Deres Herlighed snakke med om af egen Erfaring. Jeg har hørt Præsten i Kirken lyse Himmeriges Velsignelse ned over ham. Uh! jeg har seet ham springe midt ud i den kogende Sø, for at redde en lille Tingest af et Barn, der ikke var større end fra min

Tummeltut og op til Albulen, og dengang havde han endda næsten revet Kjødet fra Benene paa sin ene Arm, mens han frelste Moderen og nogle Andre, der ikke vare bedre farne. — Uh! for Satan! naar man giver Livet hen for dem, kan de da sagtens give ham deres Kors og Medailler."

Ellinor sad og lyttede til Peters Ord med dyb Opmærksomhed, hendes sorte Øine straalede.

„Nu er Klokken snart otte," sagde hun lidt efter til Ayscha. „De skulde komme Klokken syv."

Magdalene var synlig forlegen, da hun traadte ind i Stuen. I Begyndelsen tav hun, eller udtrykte sig mest i Enstavelsesord. Hænderne holdt hun foran sig, omkring et sammenlagt Lommetørklæde. Hun lod som om hun saae ned paa Tæppet, skjøndt ikke en Handling eller Bevægelse af de Tilstedeværende undgik hende. Ellinor havde i de forløbne fire Uger gjort en Mængde Forsøg paa at bringe hende nærmere til sig; men det vilde ikke lykkes, Forhold og Begreber, Tanker og Følelser havde lagt et svælgende Dyb imellem dem.

„Hun har bestemt et eiegodt Hjerte," sagde Magdalene til Præstekonen, „og kan føle for Andres Sorg, hun er aldrig gladere end naar hun faaer den røde Silkepung frem og deler sine Guldpenge ud til Fattigfolk; men forstaaer saamænd ikke at tage sin egen Kjole paa, ikke at tørre en Thepotte af. — Jeg begriber ikke, til hvad Nytte saadan en stakkels Skabning kan være her i Verden."

Jakob bar en blaa Kjole med blanke Messingknapper, det var ganske vist ikke hans Hensigt at imponere.

„Hvor han dog seer sørgmodig ud," tænkte Ellinor, „saa bleg som iaften har jeg aldrig seet ham før."

„Det er altsaa bestemt, at De reiser imorgen?" sagde Magdalene i Samtalens Løb.

„Ja, imorgen maa det være," svarede Ellinor. „Mylord

anseer det for uforeneligt med sine Pligter som Fader at tøve her længer. Han finder, at min Hud lider i dette barske Klima. Mine Hænder blive røde. Se blot.“ Hun udstrakte smilende to smaa Hænder, som i Hvidhed kunde kappes med Thedugen paa Bordet. „Jeg skal desuden over og pynte Juletræ for Folkene paa Godset,“ tilføiede hun.

„Men De har jo endnu ikke faaet alle Deres Sager pakket ind,“ sagde Magdalene, med et Blik paa Silkestofferne og Tæpperne, der beklædte Vægge og Gulve.

„Alt dette tager jeg heller ikke med,“ svarede Ellinor, „det skal blive her, saalænge De bryder Dem om at huske paa mig; naar De har glemt mig, kan De tage det ned og kaste det bort.“

Magdalenes Rynke i Panden blev lidt dybere, hun syntes ikke om dette Forslag, og vendte sig mod Jakob for at finde Bekræftelse hos ham.

„Maa det ikke nok være saaledes?“ spurgte Ellinor og rakte Magdalene Haanden.

„Jo!“ sagde Jakob. „Det skal være som De siger: — til et Minde om Dem.“

„Og De vil ikke glemme os? det har De jo lovet.“

„Nei, vi vil ikke glemme Dem,“ gjentog han dæmpet.

Magdalene sad og saae over paa ham; begreb hun maaske den Kamp, den Sjælekval, som dulgte sig under dette rolige Ydre, eller frygtede hun for, at han skulde røbe den.

„Ja, nu er det endelig afgjort,“ sagde Lorden, „imorgen reise vi, og derfor skal De tillade mig at tale aabenhjertet med Dem iaften. De har frelst mit Liv, og hvad der vil sige mere for mig, De har frelst min Datters; den Art Tjenester prøver man ikke paa at gjengjælde, fordi det er umuligt, men ikke sandt, min Ven! derfor kan man gjerne ønske at efterlade et Minde om sin Taknemmelighed. Jeg har søgt at gjætte Deres Ønsker, spurgt, om der var noget

her i Verden, hvori jeg kunde være Dem til Tjeneste; De rystede altid paa Hovedet og smilede, De troede Lord Lesleys Taknemmelighed laa i hans Pengepung. En Dag hørte jeg af Peter Bos, at De stod i et Gjældsforhold til en Mand nede i Byen, af hvem De havde kjøbt Huset her. — Dette Forhold er nu berigtiget og afgjort, her er Deres Skyldbrev tilbage; jeg har gaaet og glædet mig over, at jeg fandt paa denne Idee, kan De ville berøve mig min Glæde?"

Medens Lorden talte, var Jakob bleven blegere end før, et Udtryk af smertelig Ydmygelse gik over hans Aasyn. Da Lesley rakte ham Skyldbrevet, trak hans Øienbryn sig sammen, men han modtog ikke Papiret. Magdalene derimod reiste sig i sin fulde Høide.

„Det kan Jakob Trolle ikke modtage," udbrød hun heftig.

Ellinor sad ligeoverfor Jakob; aldrig havde maaske hendes Øine havt en mere bønlig eller mere uimodstaaelig Magt end nu, medens hun saae over til ham og lagde sin Haand ovenpaa hans.

„De maa ikke sige nei. Det vil gjøre Papa saa bedrøvet," tilføiede hun dæmpet.

„Ogsaa De!" udbrød han med et sørgmodigt Smil.

„Jeg har ikke vidst et Ord af det hele før i dette Øieblik, det forsikrer jeg Dem." Hendes Haand hvilede endnu i hans, og hun drog den ikke tilbage.

„Hvor De dog kjender min Broder slet," udbrød Magdalene spottende, „siden De kan blive ved at bede ham om at modtage Deres Gave."

„Og hvorfor skulde jeg ikke modtage den, lille Søster?" svarede han langsomt og blidt. „Mylord har ikke forstaaet os To ret, men han har heller ikke villet ydmyge os, derfor beholder jeg mit Skyldbrev og takker Dem for Deres gode Villie."

„Det er ret, det er smukt, det er, hvad jeg ventede mig af Dem," ytrede Lesley fornøiet og greb hans Haand. „Nu ikke mere herom. At skrive mig flittigt til, har De allerede lovet, og jeg stoler paa Deres Løfte; til Gjengjæld skal jeg sende Dem mit Billede, det kan hænge deroppe paa Væggen, ved Siden af den gamle Kavalleer."

„Saa kommer det i godt Selskab," bemærkede Magdalene.

„Det er vel en Efterladenskab fra en eller anden af de gamle Herregaarde her i Landet."

„Nei, den Mand er af vor Slægt."

„Han ligner en af mine Forfædre, vel ikke meget, men jeg kommer dog i Tanker om ham hvergang jeg seer derop. Det var en Vicomte Lesley til Redforthouse, berømt som Statsmand og Lovgiver i det syttende Aarhundrede."

„Denne her er noget ældre," svarede Jakob.

„Regner De da Deres Slægt saa langt tilbage?" spurgte Ellinor.

Magdalene saae over paa Jakob og smilede.

„Den Slægt vi stamme fra, er meget gammel," svarede han.

„Men det har De jo aldrig fortalt os. Og Papa føler dog saa stor Interesse for Slægtregistre. Hvorlangt skal vi altsaa gaa tilbage for at hilse paa Deres Stammefader? Lad os sige til det sextende Aarhundrede, der begynde Lesleyerne."

„De maa gaa lidt længere tilbage for at finde den første Trolle," sagde Magdalene.

„Maaske til det fjortende Aarhundrede?"

„Længer endnu. Det ældste man veed om dem, staaer i Historien om Kong Givke fra Vermeland; han levede før Christendommen blev indført i Danmark. En af hans Fræn der tog vort Navn og det Vaaben, vi føre siden."

Jakob trak paa Skuldren. „Alt dette grunder sig kun paa gamle og utydelige Sagn," ytrede han, „men dem holder nu

Magdalene engang af; de navnkundige Mænd af vor Slægt komme først frem i Sverigs Historie, omtrent 1490, eller ved den Tid. En var Rigsforstander, en Anden Erkebisp i Upsala. Den mest omtalte er dog ham deroppe, Herluf Trolle, dansk Ridder, Raadsherre og Admiral."

Efterhaanden som Jakob fortalte, rettede Lord Lesley sig i Veiret med en Mine af Overraskelse; da han tav, gjorde han et dybt Buk over mod ham.

„Om Herlufs Bedrifter behøver min Broder ikke at fortælle," udbrød Magdalene, „dem læser hver en lille Dreng i Skolen."

„Søster Magdalene glemmer, at Mylord sandsynligvis ikke har læst om dem i Skolen," sagde Jakob. „Han har desuden saa mange berømte og hæderlige Mænd i sit eget Lands Historie, at han ikke kan huske vore."

Lord Lesley reiste sig atter fra Stolen og gjorde et dybt Buk over mod Jakob. „Og fra denne navnkundige Admiral stammer De?" spurgte han.

„Min Slægt gaaer i lige Række fra hans Bedstefader, en anden Linie af den blomstrer ovre i Sverig. Herluf selv døde barnløs, hans Hustru stiftede en Skole af deres Herresæde og gav Godsets Indkomster til den. Det er nu omtrent tre hundrede Aar siden han døde, men derfor er han ikke glemt, hans Bedrift blev til Lykke og Velsignelse siden."

„Og jeg har boet i Deres Huus i fire Uger, Hr. Løitnant Trolle, uden at vide, af hvem jeg modtog Gjæstfrihed. En Ætling af saa berømmelig en Slægt lever herovre paa en øde Ø, mellem Tang og Sanddyner, Kommandant paa en Kanonbaad!"

„Ja, hvad skal man sige til det?" svarede Jakob smilende, „min berømte Slægt faaer at finde sig deri. Se Dem om, Mylord! vort Slot er blevet til en Hytte, hjælp mig at finde et Sted, hvor jeg kan lade mit Adelsskjold opsætte."

„Deroppe ved Siden af ham vilde De altsaa hænge mit Billede," vedblev Lorden. „Aa ja, Væggen er stor, men efter hvad Peter Bos nylig fortalte, blev Pladsen maaske lille nok, hvis der skulde hænge et Billede af Enhver af dem, De frelste fra Havet derude."

„Lad os ikke tale mere derom iaften," sagde Jakob.

„Jo, netop," udbrød Ellinor, „hvorfor skulle vi ikke tale derom iaften, da vi skilles."

Jakob bøiede sit Hoved under hendes Øines Straaler, idet han vedblev: „Min Bedstefader var en fattig Mand, han tømrede en bredstævnet Baad, som bar sig godt i Søen, saa hentede han skibbrudne Folk ind fra Vragene. Min Fader byggede Baaden bedre og lod den gaa i Arv til mig. Jeg maa jo gjøre den Arvelod Ære."

„Og hvormange har De vel hentet ind i Deres Baad?"

„Det veed jeg ikke, man tæller dem jo ikke."

„Med Deres Herligheds og Frøkenens underdanigste Permission," udbrød pludselig Peter Bos, som havde staaet henne i Krogen og lyttet til Samtalen med stor Opmærksomhed, „hvis jeg nu maa give min Besyv i med, saa veed Løitnant det overmaade godt, og jeg skar en Skure i Baaden for hvert Nummer, den bar ind, men han holder bare ikke af, at der snakkes om den Forretning. Hvergang jeg begynder derpaa, sætter han et malisjøs Ansigt op og siger: Hold Mund, lille Peter, pas Dig selv, din Ugle! Men det tør jeg nok sætte min Saligheds Triumf paa, at saadan et Par Dusin eller tre forslaaer alligevel ikke. Hvergang de tudede i Kohornet til Skibbrud paa Øen, kilede jeg derned og tænkte: nu skal vi se paa ny Grimasser, — hvergang var Trolle kommen før mig."

„Ti stille," udbrød Jakob. „Du keder Herskabet."

Det var første Gang Ellinor havde hørt hans Røst saa bestemt og bydende, men den skræmmede hende ikke. Hun

smilede og nikkede til Peter. „Bliv kun ved. — Du maa nok," sagde hun.

„Ja, Løitnanten behøver ikke at misse saadan over til mig," sagde Peter, „det er bare en lille Historie, jeg vil fortælle, den fra ifjor med den hollandske Kuf. Det var to Dage før Mortensaften, nei, lad mig se, det var sgu tre. Et forrygende Veir, Deres deilige Naade, det kunde blæse En Øinene ud af Hovedet som en Røg, naar man ikke passede paa og lukkede i for dem. De laa derude og skvalpede omkring og strakte Hænderne iveiret, og naar hun linnede lidt, kunde vi høre dem raabe og mjave om Hjælp. Der sad ni Mennesker surrede fast til Vraget."

„Nei, der sad elleve," sagde Magdalene pludselig, og hendes blege Ansigt rødmede. „Lad mig tale, Du skal ikke fortælle om min Broder."

„Ja saa!" sagde Peter, „hvis Frøkenen veed det bedre, — sad der elleve?"

„Ja, jeg veed det bedre," gjentog hun, og hendes Røst hævede sig og hun vedblev hurtigere og uden at agte paa Jakob, som rystede paa Hovedet og lagde sin Haand paa hendes Arm: „Jeg talte dem allesammen, jeg saae hver Sømand inde paa Land vende sig bort og ryste paa Hovedet, fordi det var umuligt at faae Baadene ud i den rasende Storm. Dagen gik, Veiret blev ikke bedre. Da kom der en Mand henimod Aften inde fra Land og saae sig om og sagde: „Nu maa det voves, hvis de skulle hjælpes." Med ham gik tre Mænd i Baaden, for at kæmpe sig over til Vraget. Den Ene var vor Præst fra Nordby, han sad og sang en Psalme i Jesu Navn, mens han trak paa Aaren; den Anden var en Sømand."

„Den Anden det var mig," sagde Peter Bos med et dybt Buk mod Selskabet, „men jeg sang nok ingen Psalmer."

„Ud gik Baaden og Nat var over den, og det skreg i

Brændingen, som om de onde Aander kaldte paa deres Ofre, men det skreg endnu ynkeligere fra de stakkels Folk paa Vraget. Og Baaden gik ud til sin Gjerning, og den kom ind igjen, og Gudfader lagde Styrke i de fire Mænds Arme og gjorde Vinden mild for det lille Fartøi. Da saa Maanen kom frem, lyste den ned over det hvide Rev, der var intet Spor af Vraget tilbage, men inde paa Land talte jeg elleve Mennesker, de laa omkring i Sandet og strakte deres Hænder iveiret, ligesom de havde gjort derude, og de græd, som de havde grædt ude paa Vraget, men nu var det af Glæde. Og Den, der styrede Baaden, og tiggede og bad de Andre om at følge med sig, Den, der kom blødende og forslaaet tilbage, det er ham, Mylord, som der sidder, det er min Broder!" vedblev Magdalene med hævet Røst, og slyngede begge Arme om Jakobs Hals og skjulte sit Hoved ved hans Bryst, for at Ingen skulde se hende græde.

„Uh! ja Gud var det ham," sagde Peter Bos, „det er vistnok. Men jeg tjente alligevel halvfjerde Species og et tykt hollandsk Uhr med et Aarreværk*) i til min Profession."

„Men Søster dog!" udbrød Jakob. „Vil Du da tvinge mig til at forlade Stuen?"

Ellinor sad noget i Skygge, lænet tilbage paa Stolen. Hvergang Magdalene vendte sig mod hende, saae hun hendes store Øine hvilende faste og ufravendte paa Jakob; hele hendes Sjæl afspeilede sig i dette gjennemtrængende Blik, det var Lykke, Triumf og Begeistring, de udtalte, og naar Jakob saae over, drog hun dem ikke tilbage, det var ham, som atter sænkede sine.

Medens han sad der med bøiet Hoved og Gjenstand for Alles Opmærksomhed, erindrede hun den første Morgen, da hun saae ham ude i Gaarden, men Billedet havde nu

*) Orgelværk.

aldeles tabt sin tidligere Rædsel. Han vedblev at se ned, som om han ikke vovede at hæve sit Hoved, af Frygt for at møde de Andres Hyldning, hun vilde have grebet den solbrændte, furede Haand, hvormed han sad og tegnede paa Borddugens Mønster, hun kunde have knælet ned for ham, hun følte i dette Øieblik, at hun sad ligeoverfor en Mand.

Næste Formiddag laa Færgen i Langøre Havn, beredt til at seile over til Aarhus med Lorden og hans Datter. Jakob havde været nede og ordnet alt. Ved Havnen gik Toldforvalteren i Samtale med Præsten fra Nordby, en høi, mager Mand med graasprængt Haar, og iført en gammel, rødlig Præstekjole. Paa hver Side af Broen ned til Færgen stod en Række Matroser fra Kanonbaadene, opmarscherede med deres blanktpudsede Huggerter paa Skuldren.

Det var henimod Middag, før Lorden og hans Datter viste sig. Ayscha fulgte ved Ellinors Side og bar hendes Pelskaabe over Armen. Efter dem kom Peter Bos, slentrende med en stor Kuffert paa Skuldren. Lorden havde denne Morgen, som sidste Gave, skænket ham et Par lange Pelsstøvler. Peter bandt dem fast i et Knaphul af sin Trøie og gik nu og fløitede, medens han betragtede dem med synlig Glæde.

Veiret var graat og taaget den Dag. Af og til faldt en fin Regn, og nede ved Havnen stænkede Søerne op over Stendiget. Da Lord Lesley og hans Datter naaede Stranden, gik Toldforvalteren og Præsten hen for at hilse paa dem.

„Var det denne Herre, der fulgte med ud til Vraget?“ spurgte Ellinor. Da Jakob bekræftede det, bøiede hun sig ned, greb Præstens Haand og kyssede den, før han var istand til at hindre det.

„Vi have iaftes hørt en rørende Begivenhed, ved hvilken De vovede Livet for at redde Skibbrudne,“ bemærkede Lorden, som Forklaring over Ellinors besynderlige Adfærd.

Den gamle Præst gjorde flere dybe og undselige Hilsener og udbrød, idet han saae hen paa Jakob: „Ak, naadige Dame! kan der vel være Tale om mig, naar han der er tilstede?“

„Ja, ham kjender jeg,“ svarede Lorden. „Men nu Dem, ærværdige Herre! siden De viser mig den Opmærksomhed, at hilse paa os, før vi forlade Øen, saa tillad mig et Spørgsmaal. Er der noget hvori jeg kan være Dem eller Deres Sognefolk til Tjeneste, noget, De kunde ønske, og som jeg er istand til at opfylde, saa nævn mig det, det vilde være mig kjært at efterlade et Minde om min og min Datters Taknemmelighed.“

Præsten stod med blottet Hoved og dreiede sin gamle Hat frem og tilbage i Haanden. „Siden Deres Excellence selv tilbyder det, saa er der rigtignok noget, vi i mange Aar have ønsket os, uden at kunne faae det opfyldt. Nede i Besser Kirke have de saadan et rart Slaguhr, vi havde ogsaa et oppe i Nordby, men nu er det gaaet istaa af Alderdom og Fugtighed, Uhrmageren forlanger 17 Rd. for at sætte det istand igjen, og det har vort fattige Sogn ikke Raad til at betale. Hvis jeg turde bede Deres Excellence om et lidet Bidrag til dette Uhr, jeg mener langtfra den hele Sum, saa vilde alle mine Sognefolk være Dem i høi Grad taknemmelige.“

„Det er jo ingen Gjenstand at tale om,“ sagde Lord Lesley og lagde ti Guineer i Præstens Haand.

Den gamle Mand saae op paa ham og derefter paa Pengene. „Jeg meente ikke saameget,“ sagde han, „det vilde være at misbruge Deres Godhed.“

„Lad os ikke tale mere herom,“ sagde Lorden, „sæt Deres Uhr istand og deel det, der bliver tilovers mellem Deres Fattige.“

„Jeg takker mangfoldige Gange,“ sagde Præsten. „Om Mylord vil opgive mig sin Bopæl eller hvor De tager hen,

skal nøiagtigt Regnskab og Kvitteringer for denne store Sums Anvendelse i sin Tid paa behørig Maade vorde aflagt."

Imidlertid stod Ellinor ved Jakobs Side, lidt fra Færgen. Jakob tav, men hans Øine vege ikke fra hende, hun saae sig om, indad mod Landet. „Jeg vil dog ofte tænke mig tilbage til denne lille Ø," sagde hun. „Hvor er nu Deres Huus og de store Poppeltræer? jeg kan næsten ikke faae Øie paa dem i Taagen."

„Ja, hils paa dem endnu engang," sagde han, „send et Blik til hver en Busk og til hver en Sten, at de kan være Minder om Dem, naar De er borte. Hvor De drager hen, vil der altid være Lykke og Sollys, det blomstrer, hvor De gaaer. — Ja vist!" vedblev han, og knugede sine Hænder sammen, „det vil blive ensomt og dødt her, naar De er borte."

„De vil ikke glemme mig!" udbrød hun. „Hvorfor tier De? Tal! jeg trænger til at høre denne Forsikring."

„Glemme Dem!" gjentog han med en Stemme, der lød som et Klagesuk. „De veed det vist bedre end De siger. Hvad jeg har seet og hørt i den sidste Maaned, vil leve med mig, det vil jeg aldrig blive gammel nok til at glemme. Nu reiser De, og vi mødes ikke mere, det er for mig som om noget vilde sprænges herinde i mit Bryst, men det maa jo være saa. Der kommer Lord Lesley. Farvel! — Gud velsigne Dem." Han bøiede sig ned og greb hendes Haand. „Farvel!" gjentog han lavt og skælvende. — „Jeg har ikke mere at sige."

„Hvor dette Vand seer mørkt og koldt ud," sagde Ellinor til Lorden. „Hør, hvor Havet hyler og bruser, det overstænker mig med Skum, saa jeg bliver ganske vaad. Udenfor er det vist endnu værre. Ikke sandt, Du!" vedblev hun, henvendt mod Peter.

„Uh, jo! langt værre," forsikrede Peter med stor Rede-

bonhed, „det er saadan, som jeg vil sige, en halv lille Storm idag. Man skal just ikke plaske over den Sø for Fornøielsens Skyld.“

„Jeg reiser ikke idag,“ sagde Ellinor pludselig.

„Hvorledes!“ udbrød Lorden. „Hvad mener Du?“

„Ja, det nytter ikke, hvad Du siger,“ vedblev hun med sin blødeste og mest indsmigrende Stemme. „Jeg kan ikke reise i dette Veir, mit Bryst gjør ondt, det vil blive langt værre, naar vi komme ud paa Søen.“

„Men Ellinor dog, mit kjære Barn! ti stille, jeg kan ikke taale at høre Dig tale saaledes,“ udbrød Lesley ængstelig.

„Ja, der seer Du. Det er jo ogsaa blot for at bevare mig for Dig, at jeg ikke vil reise. Du spurgte mig imorges, hvorfor mine Øine vare saa røde, jeg vil blot lade Dig vide, at det var fordi mit Bryst smertede mig. Men det kan være det samme, har Du Lyst til at sætte din stakkels lille Ellinors Liv paa Spil for at komme lidt tidligere hjem til vore Godser, saa er jeg rede til at opofre mig for din Villie.“

„Saadan er hun,“ sagde Lord Lesley, idet han smilende saae hen til Jakob, „deilig og bedaarende, men lunefuld og bydende. Er jeg ikke en ulykkelig Fader?“

„Du ulykkelig!“ udbrød Ellinor og slyngede sine Arme om Faderens Hals. „At blive elsket, tilbedet og forgudet, er det at være ulykkelig? — Kom!“ sagde hun derefter til Jakob, „giv mig Deres Arm, hvorfor ryster De, hvad stod De og tænkte paa, nu nylig?“

„Det tør jeg ikke sige Dem,“ svarede han.

„Tænkte De, at De vilde blive bedrøvet ved at miste mig? vilde De længes meget efter mig, vilde De altid tænke paa mig? — siig det kun, De maa nok. — Og hvis jeg nu blev her i en Maaned, nei, det var vist for længe, men hvis jeg blev her i fjorten Dage, vilde De saa blive glad?“

„Ja, ja!“ sagde han med Møie, for at faae de dirrende Læber til at udtale Ordene.

„Men hvis jeg nu blev her for bestandig og aldrig reiste bort fra Dem, eller tog Dem med, naar jeg reiste?“

Da hun sagde dette, løb Taarerne ned ad hendes Kinder. Uden at tænke paa den stirrende Hob af Tilskuere, som omgav dem, knælede Jakob ned for Ellinors Fødder paa Sandet, skjulte sit Ansigt i hendes Hænder og udbrød:

„Det skal De aldrig komme til at fortryde.“

Da Peter Bos næste Foraar forlod Lord Lesleys Tjeneste, satte han sig ned og talte sine Penge. Han havde sammensparet henved to hundrede Rigsdaler. Med denne Sum gik han hjem til Ane, bredte Pengene ud paa Bordet og spurgte hende, hvorledes hun nu syntes om ham.

Men Ane tog alligevel ikke Peter Bos. Til Straf herfor vendte han sit utaknemmelige Fædreland Ryggen og bosatte sig ovre paa Anholt.

DØDSSEILEREN

Sam Sivers Hytte laa inde i Heden, omtrent en Fjerdingvei fra Havet. Han havde selv bygget den, da han træt af Kampen med Storm og Sø og en maadelig Lykke, et Efteraar vendte tilbage til sit Hjem og bosatte sig der. Tiden og Veiret havde efterhaanden øvet en sørgelig Indflydelse paa det Ydre af Sam Sivers Bolig. Lyngtaget hang i Fryndser ned over Muren, udbedret med Græstørv, fastspigrede med store Træpløkke. Leervæggene saae ogsaa noget brøstfældige ud, de vare paa flere Steder faldne ned og derefter blevne erstattede med et Dække af Halm eller Lyngriis. Hvad nu en saadan Leervæg i Vesteregnen vil sige, derom er det vanskeligt at gjøre sig et fuldstændigt Begreb hos os. Siden man undertiden ikke er istand til at skaffe sig Mursteen, danner man istedetfor disse en Fletning af Pinde og udfylder dernæst hele Rummet med blødt og sammenæltet Leer, som tørres og kalkes, som opblødes af Regnen, som revner i Solskin og falder ned igjen i Tøveir om Foraaret.

Betragtet i en vis Afstand, dannede Sam Sivers Eiendom to smaa Bakker, som lode sig forvexle med de gamle Kæmpehøie, hvorpaa denne Egn tidligere har været ualmindelig rig. Den ene af disse Bakker var en vældig Tørvestak, der i Vesteregnen bestandig opstilles ved Siden af Bygningen under aaben Himmel, den anden var Huset selv, samme Form,

samme Farve, begge tækkede med Lyng og den ene ikke synderlig høiere end den anden. Naar man kom nærmere, saae man en gammel Træstamme rage op over Taget i Form af en Gaffel, i denne bevægede sig en afbarket Green, med en Snor paa den ene Ende og en sprukken Jerngryde paa den anden. Det var Vippen til Husets Brønd.

Langs med den ene Side af Bygningen, mod Syd, havde Sam reist en Vold omkring et Stykke Jord, beplantet med en Rad udgaaede Pilekviste og indenfor nøiagtig afdeelt i fire Dele med en blomstrende Linie af Tusindfryd. Det var Husets Have. I et Hjørne var nedstukken fire hvide Stokke paa en Mands Høide, omtrent i to Alens Afstand fra hverandre; over disse krydsede sig to halve Tøndebaand. Dette skulde forestille Lysthuset, som desuden betegnedes ved et Sæde af en hvidkalket Graasteen. Der fandtes vel ikke synderlig Skygge i dette Lysthuus; men derfor var Udsigten ogsaa saameget friere og viste i Havens Midte en stor guul Stokrose, som var mislykket denne Sommer.

Rundt om Hytten og Haven udstrakte den mørkebrune Lynghede sig, alvorlig og tavs som alt det Ophøiede, en uhyre Kirkegaard, der gjemmer paa et forsvundet Liv i Kæmpegravene, i de tilgroede Hjulspor og Veimærker, i Fyrre- og Egestammer, som enhver Tørvegraver opkaster af sin Mose, Alheden, hvor endnu en landflygtig Tater sky og ængstelig slæber sig hen gjennem Sandveien i Selskab med en Kvinde, en Flok Børn og en Gris, hvor Træerne kuede af Vestvinden bøie sig langs med Jorden, bevoxede med et tykt Lag hvidt og visnet Mos, hvor Hjeilen og Stormen have en sørgmodigere Klagesang, Solen et blegere Skin og Beboerne en tungsindigere Mine, hvor Ødet ruger, Ensomheden hersker, hvor Følelsen af vor Ubetydelighed vaagner, og hvor alt minder om Skaberen, men kun saare lidt om Mennesket.

Digteren har aldrig været istand til at give sine Læsere

et tilstrækkelig fuldstændigt Billede af Heden, Kunstneren ikke heller, i modsat Fald forekommer det mig ubegribeligt, hvorfor man i denne Dampkraftens og Reiselystens Tid kun saa sparsomt og sjeldent besøger et Land, der for ringere Anstrengelser tilbyder samme Nydelser, Skjønheder og Afvexlinger, som dem vi ere vante til at opsøge langt sydligere. Reis med din Brud til de grønne og deilige Dale ved Veile og Karlsbøl, der ville alle Omgivelser svare til den Idyl, I føre med i Eders Hjerte. Tiltales Du af Fortiden og dens Minder, saa paatrænge disse sig, hvorhen Du vender dit Øie, i Gravhøiene, i Thingstederne, i Domkirkerne, i det smukt fredede, det gjæstfrie Nørre-Vosborg, i Ruinerne af Bugges Hald eller i Ømborg, hvor man har opført en heel By af et nedrevet Klosters Mure, dannet Ovnsokler af dets Capitæler og Gjærder af dets gamle Ligsteen. Hvilken uendelig Rigdom og fortsat Afvexling mellem de smilende Dale, de solbelyste Marker, de mørke Skove, den brune Hede, Vildmosen, Flyvesandsstrækningerne og Klitbjergene, bag hvis takkede Høie Nordsøen synger sin evige Ligsang over de splintrede Vrag, som hist og her rage op over Sandet langs med Kysten. Længes Du efter et Fristed for dine Tanker og Drømme, saa besøg de dybe og dæmrende Skove omkring Silkeborg, hvor Raavildt og Kronhjort streife omkring, hvor de maleriske Virkninger af Dagskæret, det sørgende Slør af Taagen, den graablaa Røg fra Kulmilen, Sollyset og Skyggen af Skyerne, Freden, Aftendæmringen, Nattens Trylleri og Morgenrøden udbrede tusinde forskjellige Skjønheder. Tiltales Du derimod af det store og ophøiede, saa drag ind over Heden mod Vest, bestandig mod Vest, og betragt denne tavse, døde, udstrakte Flade, bedækket med sit uhyre Lyngtæppe, der i Frastand tager sig ud som mørkebrunt Fløiel, og hvori en Bregne, et Birketræ eller en Enebærbusk danner smaa lysegrønne Pletter. Se Dig mæt paa denne Egn med dens synlige Spor af

Jordrevolutioner, som her have raset, med de dybe Flodleier, hvoraf Vandet i Aarhundreder har været hentørret, med dens uafbrudt vexlende Linier i Bakker og Bjerge, hvilke efterhaanden, som de drage sig tilbage, bestandig antage en mørkere og mere blaaligt Skær, indtil de i det yderste Fjerne forekomme som en takket Sky langs med Horizonten, og nærmere Øiet derimod ligne bløde, standsede, tilbagetrængte og stivnede Bølger i et umaadeligt Luftocean. Blandt disse vil Du befinde Dig ene, som en Seiler paa Verdenshavet, greben af Ødet og den tavse og alvorlige Majestæt, af det uberørte jomfruelige, der hersker over denne Egn, som Aarhundreder sporløst ere gledne hen over, og hvorfra Mennesket synes at være udelukket, eller hvori dets Rolle i al Fald er indskrænket.

Men det var om Sam Siver og hans Familie, vi skulde fortælle.

En Novemberaften sad Sam Siver inde i sin Stue paa Kanten af Bordet, ifærd med at oppakke nogle Varer, han samme Eftermiddag havde hentet hjem fra Hjerting. Det Indre af Hytten svarede fuldkomment til dens Ydre; Fiskeren havde selv dannet Størsteparten af Bohavet. Alkoven, som optog hele den ene Side af Stuen, Stolene, Bordet, Hængeskabet paa Væggen, var altsammen hans eget Arbeide. Midt under Loftet hang en lille, halv tiltaklet Skonnert, paa hvis Bagstavn man med endeel Besvær læste Navnet „Maagen," og som Sam bestandig betragtede med særdeles Tilfredshed, skjøndt dette Kunstværk af ubekjendte Aarsager aldrig var bleven rigtigt færdigt.

Medens Sam udpakkede sine Varer, havde hans Kone stillet sig foran ham, med begge Hænder under Forklædet. Hendes krogede og sammensunkne Skikkelse, solbrændte og rynkede Træk vidnede om et Liv, tilbragt i Savn og

trættende Arbeide, det hele Aasyn bar desuden et bestemt Præg af fredelig Ro og en ubeskrivelig Enfoldighed.

Noget tilbage i Stuen var endnu en tredie Person tilstede, en halvvoxen Dreng, der fremstillede sig i en graastribet, islandsk Nattrøie, et næsten kuglerundt Ansigt, blaaligrøde Kinder og en Fylde af lysegule Haar, der hang ned til Øinene og aldeles skjulte Panden. Han havde stillet sig med Ryggen op til Skorstenen og strakte Hænderne tilbage mod Ilden for at varme sig, medens han nysgjerrig og smilende betragtede de forskjellige Gjenstande, Fiskeren fremtog af sin Kurv.

„Se her!“ sagde Sam, idet han gav Konen en Pakke, „siden det er Mortensaften, har jeg bragt en Foræring hjem til Dig, Ellen. Der har Du Vadmel til at sy mig en ny Vest af, og der har Du en lille Bog; hvad troer Du vel det er for en?“

„Det er vel en ny Psalmebog,“ svarede Konen.

„Ja, der traf Du det. Saa godt som en ny. Jeg har ladet sætte et nyt Bind om de gamle Blade. Vær saa god. Slid den med Helsen! — Til Dig, Simon! har jeg ogsaa en Foræring, Du skal faa mine gamle Vandstøvler, som hænge inde under Loftet.“

Drengen lod, mærkværdigt nok, ikke til at ytre nogen Glæde over Sams Gave. „Dem har I jo allerede givet mig een Gang, Husbond!“ sagde han.

„Har jeg det,“ gjentog Sam, „det maa have været for Spøg, nu skal Du have dem for Alvor. Slid dem med Helsen, min Dreng!“

„De ere jo allerede opslidte,“ vedblev den Ufornøielige. „Der ere jo ingen Bunde i dem.“

„Saameget desto bedre, Simon! Du kan lade Dig gjøre et Par Træskostøvler af dem, der er ingenting saa godt for Kulden som Træskostøvler.“

„Ja, men de ere ogsaa for store.“

„For store,“ gjentog Sam, „det er jo en reen Fordeel, Simon! der er noget at voxe i for Dig. Tag Du Støvlerne og vær glad derover.“

„Vi have forresten ingen Grund til at være glade iaften, bemærkede Ellen, „tænk Dig blot, Sam, mens Du var nede i Hjerting, skikker Præsten Simon tilbage og siger, at han ikke vil tage ham til Konfirmation i Vinter, siden han ikke kunde besvare de Spørgsmaal, han gav ham ved Prøven.“

„Ja saa!“ sagde Sam, „det var slemt; til Straf derfor skal Du kun have den ene af mine Støvler. Du kunde ikke svare Præsten, din Tosse! og det skjøndt jeg selv har forberedt Dig, ja, saa maa vi nok til at klemme bedre paa.“

„Men troer Du ogsaa, Sam, at Du har Kundskab nok til at læse med Drengen?“

Sam tilkastede hende et yderst forbavset Blik, idet han smilede spottende og svarede:

„Jeg troer, at jeg har fortalt Dig, Ellen, at jeg engang i Flensborg læste med en Matros til Styrmands-Examen, og det vil sige noget andet end at læse med en Dreng til Præsten, eftersom Enhver kan blive konfirmeret; men Enhver kan ikke blive Styrmand.“

Ellen følte sig fuldkommen overtydet ved dette Bevis, hun drog sig tilbage til Skorstensilden, medens Fiskeren vedblev: „Lad os saa engang høre, hvad det var, Du ikke kunde svare Præsten paa.“

„Først spurgte han mig, hvad jeg hed, og hvor gammel jeg var,“ ytrede Drengen, idet han strøg de yderste Totter af sit Haar en ubetydelig Smule tilbage fra Panden og traadte nærmere hen til Bordet.

„Det vidste Du da, lille Simon!“

„Ja, aa ja! Saa spurgte han, hvem jeg troede paa.“

„Naa da!“

„Paa Gud!“ svarede jeg.

„Rigtigt! overmaade godt svaret. Sikken klog Dreng.“

„Hvad troer Du mere paa?“ spurgte han. „Paa Troldtøi,“ svarede jeg. Derover var det, at han blev gal i Hovedet.“

„J—a!“ ytrede Sam langtrukkent, „det sidste kom Du heller ikke saa godt fra. Man kan sige, at man troer paa Ligskarer og Varsler, med eet Ord paa Dødsseileren eller den flyvende Hollænder, som de ogsaa kalde ham, men egenlig Troldtøi er nok aflagt i disse Tider.“

„I har dog tidt fortalt os, at der var saadan noget til, Husbond! men Præsten lo kun ad mig og meente, at det var Dumhed og Overtro altsammen.“

„Naa, saa han lo derad,“ gjentog Sam med et Skuldertræk. „Ja, hvad forstaaer han sig vel derpaa, den stakkels gamle Mand, der aldrig har seet andet af Verden end sin Moders Skjørt, sin Bog og sin Kakkelovnskrog. Jeg har seet det, mens jeg foer paa de lange Reiser, og Stormen og det salte Hav har seet det, og derfor skal Du min Sjæl og Salighed baade tro paa Ligskaren og Dødsseileren.“

„Aa, Husbond, lad os faae den igjen om Dødsseileren?“

„Det skal jeg nøiagtig fortælle Jer, naar Ellen faaer Lampen tændt; man taler ikke gjerne om sligt i Mørke. Imidlertid ville vi To gaa ud og sætte en Stiver op til den ene Gavlside af Huset, den hælder lovlig meget udefter i den sidste Tid, og det er et forrygende Veir iaften.“

Sam aabnede Døren og gik. Simon forsynede sig med en laaden Faareskindshue og et Par store Vanter, før han fulgte efter ham.

Det var et barskt Veir, da de kom udenfor. Stormen foer med hæse og langtrukne Hvin hen over Heden; fra den modsatte Side lød Vesterhavets hule Drøn ind over Sandklitterne som en uafbrudt Torden. Sam Siver og hans Dreng hentede en lang Bjælke og gave sig til at afstive den hæl-

dende Gavl, derpaa skyndte de sig tilbage til Stuen, hvor Ellen imidlertid havde tændt Lys. Idet de vilde aabne Døren, lød et langtrukkent Raab, der endte i et sørgeligt klagende Skrig. Sam studsede, han blev staaende foroverbøiet og lyttende.

„Hørte I det, Husbond?“ spurgte Simon.

„Ja vist, min Dreng!“ svarede den gamle Fisker dæmpet, „der maa være noget galt paafærde ovre i Klitterne iaften. Det er anden Gang jeg hører dette klagende Skrig; da jeg kom hjem i Mørkningen, lød det ogsaa. Men det er ikke værd, vi tale til Ellen derom, hun er saa frygtsom af sig.“ Efter denne Bemærkning aabnede han Døren og gik ind i Stuen.

„Det er et farligt Veir iaften,“ sagde Konen, idet hun trak Rokken og Uldkurven hen foran sig ved Skorstenen. „Vorherre holde sin Haand over os Alle.“

„Aa hvad! her paa Landjorden har man ingen Nød,“ ytrede Sam. „Vorherre holde sin Haand over de stakkels Søfolk. — Naa, Simon! det var altsaa din Religion, vi To skulde til at klemme paa.“

„Ja, Husbond lovede at fortælle os noget om Dødsseileren,“ svarede Drengen.

„Rigtig!“ vedblev Sam med et Alvor, der skrev sig fra det Øieblik, han havde hørt Skriget udenfor Huset. „Gid Du aldrig maa møde ham paa dine Veie, min Dreng! Det er ikke for det gode, at den Karl lader sig tilsyne. — Dødsseileren er et stort hollandsk Skib, som hver Gang det viser sig, varsler om Nød og Ulykker. Man seiler i jævnt Magsveir eller ligger og skvalper omkring i Dønningen med slatne Seil, naar ikke et Vindpust bevæger Luften, og Havet er glat som et Speil; saa kommer der en Taage, som voxer og groer og flyder langs hen ad Vandets Overflade, ud af denne Taage dukker Dødsseileren frem, et stort firkantet Skib med Sværd

paa Siderne, gammeldags Rigning og Ræerne braste op for Vinden. Han nærmer sig bestandig og synes ikke at mærke det Blikstille, vi Andre ligge for. Man seer hans klodsede Skrog, Kanonportene og den sorte Farve, som alting er overstrøget med, man seer Folkene arbeide indenfor Skandseklædningen, ligesaa tydeligt som jeg seer Jer i dette Øieblik, Allesammen smaa og bredskuldrede Mænd, mørke i Huden, med langt, sort Skæg, røde Huer, vide Bramdugs Buxer og røde Skærf om Livet. Hver Gang de nærme sig et Fartøi, raabe de det an, spørge om Capitainens Navn, Skibets Hjemstavn, og bede den Fremmede tage Breve med fra dem til Holland; undertiden ro de ogsaa ombord til det fremmede Skib med deres Brevpakke og tigge og bønfalde ynkeligt om at faae den besørget. Giver man sig i Tale med dem og spørger om deres Familie, nævne de Folk, som ere døde og henfarne for mangfoldige Aar siden; beholder man Brevene ombord, synker Skibet, beholder man dem ikke, forestaaer der en anden Ulykke, imidlertid seiler Hollænderen sin Vei igjen, efter at have forrettet sit Ærinde, indhyller sig i Taagen og forsvinder ligesaa pludseligt som den lod sig tilsyne."

„Men hvorfor er det Dødningeskib en Hollænder?" spurgte Ellen.

„Jeg skal ikke sige det for vist, Mutter!" svarede Sam med et luunt Smil. „Jeg tænker, formedelst han ikke blev til en Europæer. Alt, hvad man veed om Skibets Documenter er, at Capitainen hed Vanderdecken og havde været et forvovent og ryggesløst Mandfolk, der ikke troede paa Gud, ikke engang paa Djævelen. Engang seilede han med sit Skib nede ved Tafelbay i en rygende Storm. Styrmanden og Folkene bønfaldt ham om at ty ind i Bugten, mens Uveiret varede; men Vanderdecken forbandede Storm og Sø og svor sig fordømt paa ikke at ville søge Havn, før han havde naaet Maalet, om han saa skulde blive ved at seile til

Dommedag. Til Straf derfor kan han aldrig faae Ro og aldrig naae den Havn og Frelse, han længes efter. Undertiden træffer man ogsaa hans Skib liggende inde paa Bredden af en øde Kyst og Folkene iland for at hente Vand eller lave Mad paa Strandbredden. Pludseligt forsvinder det igjen, og Ingen veed, hvor det er blevet af."

Drengen havde under Fiskerens Fortælling taget Plads ved Bordet, med Hovedet støttet til begge Hænder, han hørte paa Sam med dyb Andagt.

„Og Husbond har selv seet Folkene paa Dødsseileren?" vovede han omsider at spørge.

Sam nikkede bekræftende.

„Paa en Reise i Sydhavet," vedblev han, „var engang vort Vand sluppet op. Vi havde ligget flere Dage for Blikstille, i Læ af en af de mange Øer, som findes i dette Farvand. Capitainen sætter altsaa Landgangsfartøierne ud for at faae vore Fade fyldte. Da vi kom om paa den anden Side af Pynten, saae vi et stort Skib, svaiet op mod Bredden, inde i Bugten, hvor vi skulde hente Vandet. Enhver af os kjendte strax Dødsseilerens sorte Skrog og den gammeldags Takkelage. Et Stykke oppe paa Strandbredden mellem Klipperne sad sex eller otte gamle Sømænd, med store Skæg og røde Huer paa Hovedet, omkring en stor Messingkjedel, under hvilken de lidt iforveien havde gjort Ild. De spiste og drak uden at mæle et Ord dertil. Vi gik lige forbi dem; men de syntes ikke at lægge Mærke til os; vi hilste paa dem, Ingen svarede; vi støiede og sang det bedste vi kunde, mens vi fyldte vore Fade; de vendte sig ikke om efter os og lode ikke engang til at ane vor Nærværelse. De vedbleve at sidde stille og lydløse som en Forsamling af Døvstumme, stirrende stivt hen for sig, medens de spiste af deres store Kjedel. — „Pas kun paa, Manne!" sagde Styrmanden, „jeg tør sætte min Buxeknap paa, at dette hersens er lige-

saa godt som en Ulykke for os.“ Og hans Spaadom slog til, for tre Uger efter laa vort prægtige Skib malet til Splinter inde mellem Revene omkring Kysten, og af to og tyve bjergede kun tre Mand Livet. De Øvrige gik deres Vei, tilsøes.“

„Tilsøes?“ gjentog Simon.

„Ja, min Dreng! som Fiskemad. — Det jeg her fortæller Dig iaften, har jeg selv oplevet, jeg har ligget Side om Side med den døde Hollænder; hvad jeg har seet med mine egne Øine, maa vel være til, antager jeg, og derfor kan Du frit nævne Dødsseileren med, naar vor Præst næste Gang spørger Dig, hvad Du troer paa. — Det er nok ellers blevet silde i Tiden, Klokken gaaer til otte, læg et Par Tørv omkring Ilden, lille Ellen, og lad os saa komme i Seng i Guds Navn. Jeg synes det linner lidt i Veiret.“

En Time senere var Fiskeren og hans Familie gaaet til Ro. Sam og hans Hustru sov i Alkoven ligefor Vinduet, til Simon var der redet Seng i en Slagbænk underneden dem. Den tildækkede Ild paa Skorstenen funkede endnu op mellem Tørvene og afbrød Mørket, før den atter hendøde. I Stuen herskede en dyb Tavshed, under hvilken man hørte Drengens lange og regelmæssige Aandedrag og den ensformige Lyd af det gamle Stueuhr, som hang paa Væggen ligeoverfor Skorstenen.

Udenfor var Stormen taget af, et svagt Maaneskin kastede sit blaalige Lys hen over Heden. Alene fra Havsiden lød endnu en huul og langtrukken Brusen af de rullende Søer, som brødes imellem Revene.

Tavsheden blev pludselig afbrudt ved et udholdende Skrig, som lød i en kort Afstand fra Huset hen over Heden. Der var noget saa smerteligt klagende, saa rædselsfuldt og gjennemtrængende i dette Skrig, at det vækkede Ellen. Hun foer iveiret og lagde sin Haand paa Fiskerens Arm.

„Sam! lille Sam! hørte Du det?“ hviskede hun forfærdet.

„Vist hørte jeg det, Ellen!“ svarede Sam, „og det er ikke første Gang, at det Skrig lyder; jeg har hørt det to Gange før i denne Aften.“

„Gudfader bevare os! hvad mon det kan være?“

„Ja, hvem veed det, Ellen! et saadant Skrig kan ikke have nogen naturlig Aarsag, ligesaa lidt som han, vi talte om iaftes.“

„Husbond!“ sagde Simon, rystende af Angst, „jeg hørte det ogsaa.“

„Det kan nok være, min Dreng! — har Du læst din Aftenbøn, da Du gik tilsengs?“

„Ja, to Gange!“

„Saa vend Dig om paa den anden Side og sov!“

Men Simon fik ingen Tid til at sove; thi strax efter hørtes Fodtrin udenfor, et Fodspark aabnede den stængede Dør, og ind i Stuen traadte, En for En, sex Mænd, hvoraf den Første bar et sammenrullet Klædningsstykke under den ene Arm og en tændt Skibslygte i Haanden, de to næste en stor Messingkjedel, hængende i en Stang over Skuldren.

Sam reiste sig overende. Ellen derimod krøb tilbage paa Leiet, hendes Tænder klaprede som i Feberkulde, hendes Indbildningskraft, ophidset af Mandens Fortælling, den halvsovende Tilstand, hun endnu befandt sig i, Skumringen, hvori dette Optrin viste sig, og som Lyset, der trængte ud igjennem de duggede Lygteglas, ikke var istand til at forjage, alt dette tilsammen fremkaldte en Følelse af ubeskrivelig Rædsel, der i de første Øieblikke berøvede hende Mælet. Drengen derimod drev Angsten vexelvis til at stikke Hovedet ned under Overdynen og hurtigt at kigge op over den igjen, medens han, hver Gang han laa skjult, udstødte en rystende og klagende Lyd som et Ugleskrig.

Manden med Lygten lagde sin Pakke paa Gulvet, han gik hen til Alkoven, hævede Lyset iveiret og gjorde, idet han fik Øie paa Sam og Ellen, en beroligende Bevægelse med Haanden, ledsaget af et Hovednik og nogle uforstaaelige Ord i et fremmed Sprog; derefter tændte han Lampen paa Bordet.

Det tiltagende Lys i Stuen i Forbindelse med de Fremmedes tilsyneladende fredelige Sindelag, syntes vel efterhaanden at øve en vis beroligende Virkning paa de tre Tilskuere, imidlertid tilkjendegav dog Ellens korte og pustende Aandedrag og Drengens svage Klynken den vedvarende Frygt og Spænding, hvori Begge befandt sig.

Ved Lampens Skin bleve de fra nu af istand til at iagttage hvad der foregik.

De saae sex Mænd med røde, strikkede Huer paa Hovedet, brun Hudfarve, sort Skæg og vide Beenklæder. To af dem havde hængt den store Kjedel, de bare paa, op i Jernkjæden over Skorstenen, hvorefter de i Forening tilveiebragte et lystigt flammende Baal, ved Hjælp af Spaaner og Træstykker, som de førte med sig. En Anden satte en stor Flaske hen paa Bordet, tog dernæst Beboernes Træskeer ned fra Loftsbjælken, under hvilken de efter Skik og Brug havde deres Plads. En Tredie havde stillet sig hen ved Døren og vedblev under de Øvriges Arbeide uafbrudt at stirre ud ad Vinduet, som om det var hans Hensigt at give Agt paa, hvem der muligt kunde nærme sig Hytten udefra. Familien i Sengen lagde derimod Ingen Mærke til, den syntes ikke længer at være tilstede for de Fremmede.

Det ubekjendte Indhold af Kjedlen begyndte at snurre og boble, Ilden knitrede, Lysskæret og de vexlende Slagskygger forøgede det vilde og afskrækkende i de fremmede, furede Ansigter. Simon fortalte ogsaa siden efter, at han havde lagt Mærke til, at enhver af Mændene havde havt en

Pistol og en bredbladet Kniv stukket ind i Skærfet. Det beskrevne Optrin antog desuden et særegent uhyggeligt Præg ved den Tavshed, hvormed alt foregik, og som kun blev afbrudt i enkelte Øieblikke af et dæmpet, næsten halvt hviskende Sprog.

„Kan Du forstaa, hvad de sige til hverandre?“ spurgte Ellen, idet hun bøiede sit Hoved tæt ned mod Mandens Øre.

„Ja, naturligvis!“ svarede Sam med et Hovednik. „Hvert Ord! En Sømand som jeg maa forstaa alle mulige Tungemaal i denne Verden. Dette hersens kan vi takke Præstens Mistroiskhed for.“

„Tal lidt til dem og spørg dem, hvad de ville.“

„Aa nei, Husbond!“ hviskede Drengen; hvis skærpede Sands havde opfattet denne Ytring. „Tal endelig ikke til dem. Uh hu huu!“

„De Karle nytter det ikke at tale til,“ svarede Sam, „de lade sig nok ikke jage bort med Sniksnak. Læs Du heller en god Bøn, lille Ellen!“

„Det har jeg gjort.“

„Læs kun et Par Stykker til. Det holder os bedst saadant noget Kogleri fra Halsen.“

„Jeg har læst alle de Bønner, jeg kjender.“

„Saa begynd paa en Psalme eller noget af Lærebogen, hvad Du kan komme paa. Det hjælper altsammen lige godt.“

Ellen begyndte dæmpet og hurtig:

„Første Kapitel: Om Verdens Skabelse. Bibelen siger os, at Verden ikke kan have været til fra Evighed af, ligesaalidt som et Huus eller en By kan bygge sig selv; thi enhver Ting maa have sin Aarsag, hvoraf den er kommen.“

„Sort Haar og røde Huer!“ bemærkede Sam.

Ellen vedblev: „Synden kom ind i Verden formedelst et Menneske, og Døden ved Synden, og Døden trængte sig igjennem til alle Mennesker, fordi de syndede Alle.“

„Vide Bramdugs Buxer og rødt Skærf om Livet! Jo, det er rigtigt nok!“ afbrød Sam.

Ellen vedblev:

„I denne søde Juletid kan man sig ret fornøje,
Og bruge al sin Kunst og Flid, Guds Naade at ophøie.“

„Store Skæg og brune Ansigter. Det slaaer til paa en Prik, hele Spøgeriet.“

Da Kjedlen kogte, blev den taget fra Ilden og bragt hen til Bordet, omkring hvilket de Ubekjendte toge Plads, paa Vagten ved Døren nær. Før Maaltidet begyndte, blottede den Ældste Hovedet og hængte sin Hue hen over Flasken. Han drog dernæst en lille Medaillon frem, som havde været skjult paa hans Bryst, og vedblev at holde denne op over Bordet, medens han dæmpet og halv syngende mumlede nogle Ord, som de Øvrige gjentoge, idet de skjulte deres Ansigter i Hænderne. Da Ordføreren tav, stak han atter Medaillonen ind under sin Skjorte, og nu begyndte et Maaltid, hurtigt og tavst, idet man benyttede de tre Skeer, Spølkum og Knive, ligesom Tilfældet gav det. Medens Manden, som hidtil uafbrudt var forbleven paa sin Post, traadte hen til Bordet, gik en Anden i hans Sted og holdt Udkig med Veien, som førte fra Heden op til Huset.

Sam var bleven mere dristig, efterhaanden som han mærkede, hvor lidt Hensyn der blev taget til hans Nærværelse. Han reiste sig overende, trak sin Vest paa og begyndte at samtale med Ellen i et mindre dæmpet Sprog. Simon stirrede forbavset op paa ham; endskjøndt Sam blev siddende ganske rolig i Sengen uden at røbe noget Tegn til at staa op, forekom det dog Drengen, at denne Handling med Vesten røbede en ubegribelig Dristighed.

Da Maaltidet var endt, reiste Mændene sig fra Bordet. To af dem toge igjen Kjedlen paa Stangen over Skuldrene,

de tændte Lygten og forlode Stuen ligesaa tavst og hurtigt som de vare komne. Idet den Sidste gik, vendte han sig om mod Sam, nikkede til ham og gjorde et hilsende Tegn med Haanden. Derpaa trak han Døren til efter sig og forsvandt. I samme Øieblik slog Stueuhret paa Væggen Et.

Sam satte sig overende paa Sengekanten og blev siddende nogle Minuter uden at tale, vexelvis betragtende Ellen og Simon. Derpaa stod han op og gik hen til Vinduet. Han saae Mændene drage ned ad Veien til Havet og forsvinde bag en af de første Klitter. Da han kom tilbage, lettede han først sit Hjerte med et dybt Suk og udbrød derefter:

„Se saa, lille Folk! hvis Nogen for Eftertiden skulde tale til Jer om den døde Hollænder, saa kan I To snakke med derom og sige, at I inat har seet hans Mandskab.“

„De har ellers glemt noget af deres Tøi,“ sagde Simon og pegede hen paa Gulvet, hvor det sammenrullede Klædningsstykke endnu laa.

Sam tog Pakken og viklede den op. Det var en smuk og kostbar Damekaabe, foret med Pelsværk.

„Det er altsammen kun Kogleri og Djævelskab!“ udbrød han. „Vorherre bevare os for, at den skulde blive i mit Værge.“

Endnu førend Ellen begreb hans Hensigt eller var istand til at hindre den, rullede han Kaaben sammen igjen og kastede den ind i Ilden paa Skorstenen.

Næste Morgen fortalte en Fisker, som boede ude ved Blaavands Huk, at han den foregaaende Dag, kort før Stormen begyndte, havde seet et stort Skib, med skjørnede Seil og ilde tilredt af Veiret, kæmpe sig frem mod den Fralands Vind for at naae Kysten. Hans Nabo havde senere ud paa Aftenen bemærket, at et Fartøi roede bort fra Skibet og styrede ind mod Land.

Det mærkelige ved denne Historie er iøvrigt hverken de

to Fiskeres Beretning om det fremmede Skib, som næste Morgen sporløst var forsvundet, uden at man var istand til at meddele nogensomhelst Oplysning om det, ikke heller Sam Sivers bestemte og vedvarende Paastand om, at han havde huset den døde Hollænders Mandskab; men næste Morgen fortalte de Veifarende mellem Hjerting og Varde hverandre, at de inde i Heden havde seet en ung Pige, klædt i en fremmed og broget Dragt; hun græd og klagede og flygtede sky og ængstelig ind i Lyngen, idet man søgte at nærme sig hende. Rygtet herom udbredte sig snart i Egnen med alle de Overdrivelser, der sædvanlig udgjøre denne Guddoms Følge. Man paastod, at den Fremmede var en fornem Dame, som havde forladt sit Hjem af de meest eventyrlige Grunde; man nævnede i Begyndelsen endog et bestemt Navn og den Slægt, til hvilken hun skulde høre. Omegnens Bønder fortalte, at hun havde sit Tilhold i en af de aabenstaaende Faarehytter, der findes omkring i Heden, og at hun tiggede sin Føde i de adspredt liggende Huse, som hun i dette Øiemed listede sig hen til i Morgengryet eller i Aftenskumringen. Nogen Tid efter hed det, at hun ved en Lemlæstelse var berøvet Tungens Brug, eftersom hun bestandig kun udstødte en svag, uartikuleret Lyd og derimod aldrig betjente sig af noget Sprog til at gjøre sig forstaaelig for dem, hun tyede hen til. I dette sidste Punkt stemmer Rygtet idetmindste med Sandheden. Den ubekjendte Pige har tilbragt henved fyrretyve Aar — saa længe er det siden man første Gang saae hende — uden at nævne Slægt eller Hjemstavn, uden at beklage sig i Ord, uden at paakalde Nogens Deeltagelse, uden at give sine Lidelser andet Udtryk end Taarer.

Og for at den gunstige Læser, som man sagde i gamle Dage, nu ikke skal lægge disse Blade bort i den Tanke, at man har villet byde ham et Eventyr under Sandhedens Maske,

maa jeg, før vi gaa videre, tilintetgjøre enhver Formodning herom ved at henvise til „Statsvennen“ for 1837, Nr. 17—18, hvori denne ulykkelige Piges Skjæbne første Gang findes offenlig omtalt, og dernæst overlade de mere Vantro selv at overbevise sig om hendes Forhold, eftersom hun i det Øieblik, jeg skriver disse Linier, endnu lever og frister en ensformig og glædeløs Tilværelse som — Lem i Aarhus Fattighospital, hvis nidkjære og hæderlige Forstander jeg har at takke for Størsteparten af efterfølgende Meddelelser.

En Eftermiddag i Sommeren 1822 kom den Ubekjendte til Skovriderboligen Frederiksdal ved Vilhelmsborg. Manden laa syg, da hans Hustru fortalte ham, at der ude i Forstuen stod en ung Pige, som i en ydmyg og forunderlig klagende Tone syntes at bønfalde om noget. „Giv hende en Mark,“ sagde Manden. — Konen adlød; men den Fremmede rystede paa Hovedet og afslog dengang, som bestandig senere, at modtage Penge. Derimod pegede hun paa et Stykke Brød og gjorde Tegn til, at hun led Hunger. Skovfogedkonen gav hende Brødet, den Ubekjendte modtog det med synlig Glæde og forsvandt. Nogle Dage senere blev hun truffet af Sognefogden, som lod hende føre til Fattighuset, hvori hun en Tidlang fik sit Ophold og imidlertid villig udførte ethvert Arbeide, der blev hende paalagt. Hun gjorde intet Forsøg paa at undvige, fandt sig taalmodig i alt, klagede aldrig og nævnede heller aldrig sin Stand eller Herkomst, selv efter at man havde overbevist sig om det ugrundede i Historien med den lemlæstede Tunge. I Begyndelsen saae man hende derimod næsten altid hensunken i Taarer og i en dyb og vedvarende Fortvivlelse. De Oplysninger, Øvrigheden har været istand til at skaffe sig, da hun blev Gjenstand for dens Opmærksomhed, have heller ikke ledet til det ringeste Spor. Fra det først omtalte Fattighuus blev hun flyttet til et andet, derfra til Varetægtsarresten, derfra blev hun tinget i Kost i

et Skipperhuus, hvor hun atter villig og redebon paatog sig at udføre det ringeste Tyendes Forretninger. Saaledes er hendes Liv gaaet bort; man har ført hende fra Fattighuus til Arresthuus, fra Lidelse til Lidelse, indtil hun omsider fandt sit sidste og varige Hjem i Hospitalet i Aarhus. Her vedblev hun, saa længe Kong Frederik den Sjette levede, at være Gjenstand for en paafaldende Opmærksomhed fra hans Side; han besøgte hende, hver Gang han kom til Byen, paabød hendes omhyggelige Pleie, men foranstaltede iøvrigt aldrig nogen Undersøgelse om hendes ubekjendte Fortid, tværtimod lod han til at modsætte sig ethvert Skridt, som foretoges i denne Retning. Tillykke synes nu endelig ogsaa alle Minder om denne sørgelige Forfatning at være udslettet i hendes egen Erindring; de sidste Aar have svækket hendes Forstand, et farvet Glas eller en blankpoleret Ring er tilstrækkelig til at skaffe hende Glæde, et lille Stykke broget Silketøi bringer hende i Henrykkelse. Hendes Væsen og Manerer røbe endnu Spor af den fornemme Dame, hendes Opførsel har bestandig forenet en uendelig Mildhed og Hengivenhed med en høi Grad af Sædelighed.

Da Forfatteren af denne Fortælling sidst saae hende, var hun henved tresindstyve Aar gammel, lille, spinkel, med et ovalt og ligblegt Ansigt, store, mørke og levende Øine, smalle og hvide Hænder. Hendes Pande begyndte at rynkes, og disse Rynker vare skarpe og bestemte, som skaarne med en Kniv. Tidligere maa hun udentvivl have været meget smuk; hendes Træk vare endnu behagelige og Overgangen i ethvert af dem kvindelig og fin, som de bløde Linier, vi iagttage i et Landskab ved Solens Nedgang. Nu smiler hun, synger undertiden i et Sprog, som Ingen kjender, pynter sig, leger og synes at have glemt enhver Anledning til den dybe og forstenede Smerte, hendes Aasyn vedbliver at bære Præg af. Hvilken Strækning af Ulykker, af dulgte og undertrykte

Kvaler maa hun ikke have gjennemvandret, inden det kom saa vidt, at Bevidstheden herom forlod hende? hvilken uhyre lang Nat, der ikke aabner anden Udsigt end Glemsel, ingen anden Forløsning end Vanvidet og Døden? Er det Kjærligheden, Forbrydelsen eller Straffen, der har kastet denne Fremmede ind i Ørkenen, hvor hun har klaget sig tildøde uden at høres eller begribes? Ingen veed det. I fyrretyve Aar har man gjort dette Spørgsmaal uden at faae Svar derpaa. Hvilket righoldigt Stof tilbyder ikke denne hjemløse Martyrs Liv for Iagttageren!

UNDERMAALEREN

Sydvest for Aalborg ligger Store Restrup, en gammel Herregaard fra Middelalderen, med Bindingsværks Gavle og udskaarne Bjelkehoveder over Vinduerne. Mod Vest og Syd omgives Restrup af dybe, steensatte Voldgrave, paa de modsatte Sider laa tidligere to store Skovstrækninger, hvoraf den ene endnu om Sommeren er et almindeligt Valfartssted for Aalborgs Ungdom, paa Grund af Skovballerne, som holdes der, og for Herredets Krybskytter, paa Grund af Raadyrene og den øvrige Mængde Vildt, der engang gjorde den gamle Herregaards Omegn til et af de bedste Jagtdistricter i Jylland.

Den sidste Omstændighed var ogsaa Aarsag til, at Herskabet paa Restrup bestandig holdt sig en Skyttte, der vexelviis jagede og fiskede, som Tiden førte det med sig, og i sine Fritimer hjalp Forvalteren med at tilsige Godsets Fæstebønder, naar de havde Arbeidsdage paa Gaarden.

Det er en Episode af denne Skyttes Familieliv, jeg her har isinde at fortælle. Hans Navn var Gregers. Saalangt man kunde erindre hans Forfædre, havde de alle været Jægere paa Restrup, og udmærkede sig ved samme Færdighed, nemlig i at fange Oddere, som i et stort Antal havde deres Gange nede ved Mølleaaen.

I de første Aar efter Gregers Ansættelse havde han mange Feider at bestaa med Egnens Krybskytter, der vare

blevne dristige i hans gamle Faders Tid. Næsten enhver maaneklar Nat hørte man Skud ovre i Skoven eller i det lille Krat, der laa paa venstre Side af Gaarden. Morgenen efter viste sædvanlig et Blodspor i Græsset, eller det nedtraadte Korn langs med Skovhegnet, at der var bleven fældet et Dyr. Imidlertid ansaae Gregers det for en Æressag at hindre denne Frijagt; han sporede jevnlig omkring i Skoven, var ogsaa flere Gange heldig nok til at gribe disse ubudne Gjæster, skræmmede de Øvrige, og opnaaede tilsidst hvad han ønskede: Fred i Skovene og Frygt hos Tyvene.

Den listigste og behændigste af disse Krybskytter var en lille, uanseelig Person, som hed Jens Nørholm, eller i daglig Tale Jens Undermaaler. Det sidste Tilnavn havde man givet ham, fordi han, paa Grund af sin ringe Høide, blev erklæret for uduelig til at være Soldat, eller som det dengang hed, for Undermaaler.

Jens boede i et lille Huus i Heden og havde under Gregers' Formand i flere Aar drevet et uforstyrret Krybskytteri paa Herregaardens Grund. Han gjaldt ogsaa for den bedste Skytte, ikke blot i Omegnen af Restrup, men selv i de nærmeste Kjøbstæder, hvor man tilsidst nægtede ham Adgang til de offenlige Skydefester, fordi han, hvergang han deeltog i dem, nedskød de fleste Gevinster.

Gregers var den Eneste, der aldrig vilde indrømme Undermaalerens Færdighed. Han forfulgte ham ogsaa med større Iver og Strenghed, end han viste mod de øvrige Krybskytter.

En Efteraarsnat var han saa heldig at gribe Jens, just som denne listede sig hjemad langs med Skovgjærdet med en skudt Raabuk over Ryggen.

„Tøv en Kjende, Du smaa Undermaaler!“ raabte Gregers, idet han sprang ned til ham over Gjærdet.

Jens kastede Bukken, spændte Hanen paa sin Bøsse, og

vendte sig om mod Gregers. Uagtet denne truende Bevægelse gik Skytten frygtløs hen til ham. Jens betænkte sig, satte Hanen i Ro, og sænkede sin Bøsse.

„Har jeg nu ikke tidt mindet dit lille Kryb om, at lade det Skytteri fare?“ spurgte Gregers.

„Det har I,“ svarede Undermaaleren med et Suk. „Men husker I ogsaa, hvad I lovede mig, da vi talte sammen ifjor til Mikkelsdagstider?“

„Nei, jeg gjør ikke,“ svarede Gregers. „Hvis jeg lovede Dig, at Du skulde times al Landsens Ulykke, naar jeg traf Dig igjen, Du lille Myreunge! saa er jeg nu kommen for at holde mit Løfte.“

„Aa nei!“ vedblev Jens. „Dentid jeg kom for at fri til lille Karen, Jeres Datter, sagde I, at I ansaae mig for en brav Karl, og at jeg skulde faae hende, saasnart jeg var Mand for at vise Jer to hundrede Sølvdalere, til at vi kunde kjøbe os det lille Huus for, nede ved Møllen.“

„Det kan maaske have sin Rigtighed, Undermaaler,“ svarede Greger, forsonet over den ydmyge Tone, hvori Jens talte, „lad være Du er mig for lille til, at jeg skulde have kaldt Dig en brav Karl; men hvad saa?“

„Ja, hvordan skal jeg Stakkel vel skaffe de mange Penge tilveie, naar I er mig saa strix, Skovfoged?“

„Gaa Du Fanden i Vold!“ raabte Gregers heftig. „Tænker Du, jeg skulde give Forlov at stjæle Herskabets Dyr for at skaffe Dig Udstyr. Nei Tak, Undermaaler! Det kan være muligt, at jeg tager feil, men jeg troer næsten, at der er flere kjønne Folk til i Verden end Du, og Nogle, der omtrent ere ligesaa høie og velvoxne, saa at Karen tilnød kan faae sig en Frier, uden at hendes Fader behøver at gjøre sig til Gavtyv i sit Embede. Hvis der var den mindste Fornuft i Dig, gik Du heller over paa de Sønderholms Jorder; de høre ikke til Restrup, der kunde Du for mig skyde saa-

meget Du lystede, og saa gjorde Du os endda den Gavn, at gjenne et Par Dyr over ad os til. Bedst var det alligevel, hvis Du slog Dig til en anden Profession end Skytteriet, for den duer Du nu engang ikke til, Jens. Skam skulde de Mennesker faae, der vove at betro saadan en Rolling en Bøsse, siden Du saa let kan komme til Ulykke dermed. Lad os engang se lidt paa din Skyder!"

Jens rakte ham Bøssen, Gregers tog sin Foldekniv op af Lommen og skruede Laasen fra Skæftet, med Ryggen af Knivsbladet. „See her, Jens, nu skal jeg da nok forbyde Dig at spilde Krudt og Hagel i de første otte Dage." Med disse Ord stak Gregers smilende Laasen i Lommen, og gav Jens Bøssen tilbage.

„Har I taget Laasen, kan I ligesaa godt tage Bøssen med," sagde Jens.

„Hvad er det for en Snak," svarede Gregers. „Saamænd gjør jeg ikke nei, det vil jeg blive med, til Du faaer Dig kostet en ny Laas, min Dreng! for Du dyer Dig bestemt ikke, vi træffes nok engang igjen, — Godnat, Du Lille! sovvel! og lad mig se, Du bestiller Dig en rigtig god Laas paa din Bøsse. Helst en Percussioner, for disse Steenlaase gjør jeg ikke saa meget af; saa kan Du trøste Dig med, at jeg næste Gang skal beholde baade Bøssen og Laasen."

Gregers ledsagede disse Ord med en spottende Latter. Jens svarede ham ikke.

„Aa hør, lille Jens!" vedblev Skytten, „giv mig sagtens en Haandsrækning, og hjælp mig den Raabuk op over Skuldren. Det er ikke for det den er saa svær, tvertimod, det er Synd og Skam at skyde saadan en ussel lille Tingest, men jeg har slaaet mit Been, og kan ikke godt bukke mig." Jens adlød stiltiende og vilde herpaa bortfjerne sig, da Skytten atter kaldte ham tilbage:

„Husk endelig paa, Undermaaler, at der bliver filet en

Split op i Hanen af den nye Laas Du bestiller, saa forstoppes ikke Hovedet saa let af de brugte Knaldhætter. — Skal jeg ellers hilse din Kjæreste, den lille Karen, fra Dig? Du kan gjerne faae Lov til at besøge hende engang imellem."

„Tak skal I have for det Ord," svarede Jens. „Nu har I faaet mig til at glemme alt det onde, I har sagt inat. Gud i Vold, Skovfoged!" Med disse Ord skiltes de.

Omtrent fjorten Dage senere forberedtes en vigtig Begivenhed paa Restrup.

Huusjomfruen og Pigerne larmede i Kjøkken og Kjælder, i Værelserne polerede man Vinduer og skurede Gulve. Foran Voldgravene blev opreist en høi Æreport, som Gartneren beklædte med Granløv og Aspargestoppe. Man ventede fornemme Gjæster, det var tydeligt, og dengang var det ingen Ringere end Kronprindsen, der havde anmeldt sit Komme, for at prøve Jagten omkring Herregaarden.

Gregers fik sin Del i den almindeligr Travlhed. Fra den tidlige Morgenstund gjennemstreifede han Hederne, ude paa Vildmosen gik det Skud paa Skud. De stakkels Urfugle og Agerhøns bleve i store Knipper afleverede til Kjøkkenet, og desuagtet forlangte Fruen bestandig flere.

„Hør, lille Gregers!" sagde hun en Dag, medens han sad og spiste Frokost inde i Borgstuen. „Han maa endelig skaffe os et Dyr til Aften. Jomfruen siger, at hun har bestilt det af Ham for over otte Dage siden, og endnu er det ikke kommet."

Gregers lagde sit Stykke Flæskebrød fra sig, tørrede Fingrene paa sine Hjortelæders Beenklæder og udbrød:

„Fruen maa endelig have mig undskyldt med det Dyr, formedelst at jeg ikke har skaffet det tilveie."

„Men hvorfor har Han ikke skaffet det tilveie?"

„Formedelst der ingen Dyr var at faae," svarede Gregers nølende.

„Det er jo ikke muligt! Han gjør sig blot for liden Umage. Jeg er overbeviist om, at vi skulde have det endnu til Middag, hvis vi blot lode gaa Bud ned til Jens Undermaaler bag Møllen.“

Gregers blev blodrød ved denne Bemærkning, der indeholdt saa meget saarende for ham. „Den lille Jens Undermaaler?“ gjentog han med en Stemme, der rystede af Harme.

„Ja vistnok!“ vedblev Fruen. „Jeg har hørt fortælle, at det er den bedste Jæger i hele Omegnen, og skulde vi nogensinde se os nødte til at vælge en anden Skytte her paa Gaarden, skal han min Tro faae Posten.“

Fruen fremhævede den sidste Sætning med en særegen Betoning, og ledsagede sine Ord med et Blik, der lod det udenfor al Tvivl, hvad hun sigtede til.

„Den lille Jens Undermaaler!“ hviskede Gregers atter, ligemeget forskrækket og ydmyget ved Tanken om, at se sig fortrængt af en i hans Øine saa ubetydelig Medbeiler.

„Ja!“ vedblev Fruen, som mærkede, at hun havde fundet det rette Middel at opflamme Gregers' Iver for hendes Interesse. „Han kjender ham vel nok, siden det er Jens, der hver Nat gaaer og skyder os Dyrene bort i Skoven, uden at Nogen hindrer ham deri.“

Nu kunde Gregers ikke holde sig længer. Han sprang op fra Bænken, hnns Øine funklede, og hans Stemme skjælvede, idet han raabte:

„Fruen maa skjende paa mig arme Mand, saa meget som Hun vil, for Hun er mit Herskab, og jeg maa skikke mig deri, men Hun maa ikke sige, at saa elendig en lille Tingest som Jens Undermaaler skulde nyde den Værdighed at blive min Eftermand og Herskabsskytte her paa Gaarden, det er mere end jeg kan taale. Saasnart jeg nu faaer spist det lille Korn Mad, jeg har tilbage, gaaer jeg paa Minuten

tilskovs igjen, og hvis ellers Vorherre blot har ladet gro saa stort et Stykke Vildt derinde, som en Rendekugle kan sidde fast i, skal jeg bringe det herned i Kjøkkenet. Enten skal det ske, eller ogsaa vil jeg lade mit Liv!"

„Ja, ja, min gode Gregers!" svarede Fruen smilende, „lad mig se Han gjør sig Umage, saa gaaer det nok. Bringer Han mig et godt stort Dyr til i det seneste imorgen Middag, skal jeg gjøre Ham en glad Mortensaften, hvis ikke, saa faae vi at lade gaa Bud ned bag Møllen efter Undermaaleren."

Da Gregers vandrede tilbage til Skoven, vidnede de dybe Furer i hans brede Pande og hans sammenknebne Læber om den Ydmygelse, han havde lidt. Han førte Meieriforvalterens Hønsehund med sig i en Strikke, thi hans egen begyndte at blive blind. Nede bag Haven ladede han sin Bøsse med et svært Skud Rendekugler, og drev derpaa hen over Stubbene, nedad mod Oddershøi og Hornum, idet han standsede enhver Markarbeider, han mødte, med Spørgsmaal om de ikke havde seet noget til et Dyr idag. Solen brændte hedt denne Formiddag. Ovre imellem Bakkerne fik Hunden Spor, og det varede ikke længe, før Gregers saae en Ræv luske hen imellem de høie Gyvelbuske. Men for Øieblikket gjaldt det et ædlere Vildt, og Ræven gik sin Vei uantastet. Gregers kaldte Hunden fra Sporet, og slog ind i en anden Retning.

Det blev Middag og det blev Aften. Den ulykkelige Skytte havde endnu ikke øinet det mindste, og i hele denne lange Tid pintes han uafbrudt af Tanken om, at den lille Jens Undermaaler, der hidtil havde været en taalmodig Gjenstand for hans Spot og Drillerier, skulde fortrænge ham fra hans Post. Duggen faldt, det var en klar Maaneskinsaften. Gregers gik tilbage til Skoven, og skjulte sig imellem en Busk Brombærranker for Enden af en Sti, som Dyrene pleiede at passere, naar de kom ud fra Skoven. Træerne kastede deres

mørke Skygger hen paa den afmeiede Rugmark foran ham. Uglen peb oppe i Bøgetræerne, men forresten var alt stille og lydløst. Dyrene bleve borte.

Skytten var nær ved at fortvivle. Taarerne kom frem i hans Øine, han forbandede sin ulykkelige Skjæbne.

„Det nytter ikke, at kukkelure her længer," hviskede han endelig. „Jeg maa afsted igjen, hen paa et andet Strøg. Sulten er jeg elendige Mand, som en Hund; ikke har jeg smagt en Smule Mad den hele Dag, andet end den Gryssen Flæsk til Frokost, men det faaer alligevel ikke at hjælpe. Jeg maa over i den lille Vildmose, for der pleie de Satans Tingester at pile ned om Aftenen, for at æde af det bløde Græs."

Han begav sig atter paa Vandring.

Da han kom ned over Engene, saae han et Lys skinne hen over Marken, hvor Jens Undermaaler boede. Gregers standsede, han syntes at overveie noget.

„Hvad om jeg gik ind til den skarnagtige Undermaaler," tænkte han, „og bad ham følge med mig; maaske kunde han af Slumplykke lange til at skyde et Dyr. Hjemme er han vist paa denne Tid, siden jeg seer Lys derinde."

Med denne Beslutning gav han Hunden et Tegn til at lægge sig, og listede derpaa langsomt og forsigtigt hen til Vinduet, for at se om Undermaaleren var tilstede. Gjennem det utildækkede Vindue saae han Jens sidde inde i Stuen, ifærd med at rense sin Bøsse.

„Ih, det Afskum!" hviskede Gregers, „er han nu ikke igjen ilav med Bøssen! Han pønser bestemt paa et nyt Krybskytteri i Nat. Og sikken en deilig Laas han har faaet sig gjort. Nei, nei, for Satan! jeg kan ikke forkleine mig saa dybt, at bede den lille Vantrevning om Hjælp. Jeg maa prøve min Lykke nede i Vildmosen. Se engang, hvor han sidder og dreier paa Bøssen og griner dertil, ret som

om han anede min Nød, og vilde gjøre Nar ad mig. Jeg gider ikke gaa ind til ham!“

Gregers listede sig bort fra Hytten, stille og ubemærket som han var kommen, vinkede ad Hunden, og gik med hurtige og lange Skridt ned til Vildmosen. Han var imidlertid ikke heldigere her, end han havde været paa alle de øvrige Steder. Hjorte og Raadyr syntes at være sporløs forsvundne. Derimod stod Hunden foran en Grævling, som listede om i Maaneskinnet og søgte efter Brombær og Enebær, og som løb henover Veien i nogle faa Skridts Afstand. Jægerlysten vaagnede ved dette indbydende Syn. Gregers lagde Bøssen til Kinden, men sænkede den strax igjen med et dybt Suk.

„Det var da Djævels!“ hviskede han tænderskjærende. „Brokken og Mikkel ere nær ved at løbe ned i Lommerne paa mig, og dog maa jeg lade dem gaa deres Gang; et Skud vilde skræmme Dyrene Fanden i Vold, hvis der forresten er noget Dyr hernede.“

Det begyndte allerede at gry ad Dag ovre i Nordost, da Gregers begav sig paa Hjemveien. Han erindrede sig sit Ord til Fruen. Den fastsatte Tidsfrist var udløben, hvorledes skulde han indfri sit givne Løfte?

Paa Tilbageveien kom han atter forbi Undermaalerens Huus. Nu var der mørkt derinde.

„Hvad om jeg for Løiers Skyld gav ham Lov til at skyde et Dyr, og tilbød ham en halv Species Penge derfor. Jeg behøver jo ikke at betro ham Grunden til denne Nedladenhed.“

Atter nærmede Gregers sig Døren, kæmpende med den sidste Rest af Stolthed.

„Nei den Satan var istand til at faae Nys om hvordan Sagerne stode, saa var jeg fortabt. Men hvad skal jeg syndige Mand gribe til? Nu slog Klokken fire ovre i Vreilev Kirke, om et Par Timer kommer Fruen ned i Kjøkkenet og

spørger efter Dyret, og Gud naade mig saa. — Jo, jeg vil alligevel gaa ind til den lille Gjærdesmutte, og sige til ham, at han maa staa op og gaa en Tur paa Jagt. Derover bliver han da vist sjæleglad. Hører han, at han har Lov til at skyde et Dyr, saa veed han ikke, hvorledes han skal skabe sig, og takker mig tusinde Gange. Aa ja! han skal jo dog være min Svigersøn, lad ham saa have den lille Fornøielse?"

Med disse Ord traadte han hen til Vinduet og bankede paa Ruden. Undermaaleren kom tilsyne indenfor i det blotte Linned, og spurgte hvem det var. Da han saae Skytten, tændte han Lys og lukkede Døren op. Gregers traadte ind.

„Naa, Undermaaler!" udbrød han, medens Jens klædte sig paa, og med al den Fatning, han var istand til at paatage sig. „Saa Du var da gaaet til Ro inat?"

„Det seer I jo, Gregers!" svarede Jens gabende.

„Ja, bi lidt, Du lille Gavtyv; Fanden tro Dig. Lad mig først komme hen og føle, om Sengen ogsaa er varm, at Du ikke narrer mig. Jeg gik og sporede en Smule efter Dig, fordi jeg tænkte, at Du nu maaske havde faaet en ny Laas til din Bøsse."

„Nei, Skovfoged!" svarede Jens. „Jeg har sagt til Karen, at jeg ikke vil have mere med Skytteriet at bestille, det fører kun til Ufred mellem mig og Jer."

„Ja, det kan være fornuftigt nok, Du Lille. Naar man føler med sig selv, at man ikke duer til en Haandtering, gjør man bedst i at fange an paa en anden. Hvad har Du ellers tænkt paa at slaa Dig til?"

„Jeg kjøber mig et Par Dos Vanter og andet Uldtøi, og saa vil jeg drive lidt om som Strømpekræmmer, — hvis det ellers giver noget af sig."

„Tænker Du ogsaa, at Du kan blive din Beslutning tro?"

„Jeg mener ja."

„Jeg mener nei."

„Det vil vise sig.“

„Hvis jeg nu gav Dig Forlov til at gaa paa Jagt imorgen tidlig, hvad vilde Du vel saa sige?“

„Nei ellers Tak.“

„Du troer det er mit Spøg, Jens! men fordi Du kjønt holdt Dig inde inat, alligevel Du sagtens har hørt fortælle, at det lakker ad Dyrenes Brunsttid nu, og at der vrimler af Kronvildt og Raavildt overalt, skal Du til Belønning faae Lov til at gaa lidt over i Skoven og tage din Skyder med Dig. Jeg er ikke altid saa streng, som jeg lader til.“

Jens kastede et overrasket og spørgende Blik paa Gregers; denne nikkede og sagde smilende:

„Hvad siger Du dertil, dit lille Spædelys?“

„Jeg vil heller gaa i Seng igjen, jeg har ikke været rigtig rask i de sidste Dage.“

„Gid Du ske en Ulykke! er Du syg, saa gaaer det jo Dig som mig. Kolden sidder og værker i alle mine Lemmer, og siden det nok er bedst, at vi snakke rent ud af Posen, lille Jens, saa er det alene derfor, jeg kommer ned til Dig. Naadigfruen skikkede Bud over iaftes, at hun vilde have sig et Dyr til imorgen, og jeg er ikke Mand for at stavre hen til Skoven.“

„Jeg ikke heller,“ svarede Jens, for hvem der endelig begyndte at gaa et Lys op.

„Ja, da kommer Du alligevel til at prøve din Lykke, lille Svigersøn!“

„Aa nei, Skovfoged!“ svarede Jens med et polisk Smil. „Jeg har heller ingen Hane paa min Bøsse, siden I tog den sidste fra mig.“

„Ja, nu bliver Du vel reen ellevild af Glæde, naar jeg siger, at Du maa laane min Bøsse.“

„Nei, jeg kan ikke skyde med andre end min egen.“

„Saa skal jeg skikke Dig Hanen op, det første jeg kommer hjem.“

„Jeg har heller ikke Rendekugler og Krudt,“ vedblev Jens.

„Her er mit Krudthorn og min Hagelpung; der er tolv gode Rendekugler i den, flere Skud kan Du da vel ikke skyde feil efter eet Dyr.“

„Ja, men jeg har heller ingen Lyst.“

„Jeg giver Dig en halv Specie, naar Du bringer mig et Dyr.“

„Det er for lidt.“

Gregers' Taalmodighed holdt ikke længer Stand ligeoverfor disse gjentagne Afslag. Aarerne svulmede i hans Pande, han slog i Bordet han sad paa, og raabte:

„Hvad siger Du! vil Du gjøre Nar ad mig?“ Med disse Ord rev han sin laadne Katteskindshue af Hovedet og kastede den hen efter Jens. Tillykke traf han ikke. Undermaaleren forblev uanfægtet af denne Vredesytring. Han svarede i al Sagtmodighed:

„Herregud, Skovfoged! hvorfor bliver I saa hidsig for saa lidt? Jeg har nu eengang ikke Lyst til at drage tilskovs inat, lad mig saa være fri. Nys forleden blev I bøs, fordi jeg vilde skyde Dyr, nu farer I op, fordi jeg ikke vil skyde. Hvad skal jeg arme Menneske gribe til, for at gjøre Jer det tilpas?“

Gregers indsaae at han var gaaet forvidt. Det svage Dagskær, som efterhaanden begyndte at trænge ind gjennem de smaa, solbrændte Ruder, mindede ham tillige om, at man ventede ham paa Herregaarden. Han blev nødt til at ydmyge sig endnu mere. Derfor forandredes pludselig den barske Mine i hans Ansigt til et unaturligt sødt og venligt Smil; han gik hen til Undermaaleren og lagde sin Haand paa hans Skulder.

„Naa, naa, lille Svigerson! tag Dig det ikke saa nær, Du veed jo, at jeg mener Dig det godt, alligevel jeg imellemstunder er lidt ilsindet. Kan Du skaffe mig et Dyr til Middagstid, skal Du faae to Specier. Hvad synes Du?“

„Jeg tør ikke love det,“ svarede Jens.

„Naa, det tør Du ikke,“ raabte Gregers stampende i Gulvet; og idet han atter faldt ud af sin Rolle, foer han hen mod Jens. „Men Guds Død, Grønskolling! hvad bilder Du Dig ind?“

„Med eet Ord,“ svarede den Lille roligt og smilende, „jeg vil have hundrede Specier.“

„Hvad for noget! er Du gal?“

„Nei, jeg er ikke. I behøver heller ikke at betale mig dem strax, Skovfoged; jeg nøies med at tage lille Karen i Pant for Pengene.“

„Naa, det gjør Du? Det var jo ellers rart!“ svarede Gregers rasende.

„Ja, og saa faaer I min og Karens Velsignelse til,“ vedblev Jens og greb hans Haand, „og naar I bliver gammel, vil vi To arbeide for Jer, og klæde Jer godt op, saa at I ikke kommer til at lide Nød i nogen Maade.“

„Ja, Gu' vil Du arbeide for mig,“ sagde Gregers, der dog mod sin Villie følte sig bedre stemt. „Jeg lugter Lunten. Du speculerer paa at faae min Post og blive Skytte paa Gaarden. Ikke sandt, det er saaledes, at Du har isinde at arbeide?“

„Ak nei, Gregers! tænk ikke saa slet om mig. Skal jeg nogensinde blive Skytte, hvad jo rigtignok min kjæreste Lyst staaer til, saa vil jeg først se at faae Karen til at lægge et godt Ord ind for mig, at jeg kan komme i Lære hos Jer, og at I viser mig lidt tilrette i Kunsten, saadan at jeg kan gaa Jer tilhaande, naar I bliver gammel og aflægs.“

„Ja, ja, Undermaaler!“ svarede Gregers og tørrede Øinene

med Bagen af sin Haand, for Jens havde rørt ham; „jeg troer endda nok, at Du mener, hvad Du siger, men det er langtfra saa let at lære Skytteriet, som Du bilder Dig ind, min lille Dreng! Jeg tvivler om, at Du har det rette Haandelag for Kunsten; ialfald maa Du øve Dig længe, meget længe, og lægge ret Vind paa min Lærdom, hvis det skal kunne blive til noget. Jeg gaaer da ind paa den Handel, siden Du beder saa mindelig og ærbødigt derom. Du skal faae Karen, i Guds Navn! Men se nu, Du kommer i Klæderne og gjør Dig færdig, ellers kan Du tro, jeg skal hjælpe Dig. Du maa strax ud, Dyret skal skaffes tilveie inden Middag, om jeg saa skal skære det ud af dine Sidebeen. Der har Du min Toløber, den er godt ladet i begge Løb. Lad mig se, Du omgaaes den forsigtig.“

„Aa nei!“ svarede Jens leende, „skal jeg endelig paa Jagt, saa holder jeg mest af min egen Bøsse, og her er den.“

Med disse Ord gik Jens ind i Alkoven bag Sengen og tog Bøssen frem. „Jeg har rigtignok faaet mig sat en ny Hane paa Laasen, men dennegang skruer I den da ikke af, vel Skovfoged?“

„Jens, Jens! jeg kommer dog til at forunde Dig et Livfuldt Børst! Hid med Bøssen, jeg vil lade den, for at jeg kan være vis paa, at Du ikke times nogen Ulykke, og pas saa vel, hvordan Du bærer den: aldrig heel spændt, og Piben iveiret, naar Du sætter over Digerne. Hører Du? — Hvor er Brødet, saa skal jeg skjære Dig et Stykke Mad; det kan Du stikke til Dig, hvis Du skulde blive sulten underveis. Se der! og hvis Du ikke bringer mig det allerbedste Dyr, der findes paa Restrup Gods, skal jeg skrue Hovedet af Dig, som jeg forleden skruede Hanen af din Bøsse.“

Medens Gregers holdt disse Formaninger, havde Jens gjort sig færdig til at drage ud. Han tog Bøssen under Armen og trykkede Skyttens Haand.

„Det allerbedste Dyr," gjentog Gregers. „Hører Du, Jens Trommestik!"

„Jeg skal gjøre mit Bedste," lovede Jens, „og med Vorherres Hjælp tænker jeg vel, det gaaer. Det gaaer nok, lille Skovfoged!" tilføiede han tillidsfuldt; „idag skal jeg jo arbeide for Karen, saa har jeg Lykken med mig. Gud velsigne Jer for hende."

„Hør, tøv en Kjende!" sagde Gregers. „Har Du ikke et lille Stykke Kridt ved Haanden, saa skrive vi udenfor paa Døren, at Du er taget bort."

„Hvorfor det?" spurgte Jens forundret.

„Aa jo, for at Ingen imidlertid skal vente Dig forgæves. Man kan aldrig vide, hvem der kunde komme."

Undermaaleren hentede et Stykke Kridt. Døren blev stænget; derpaa skrev Gregers med store Bogstaver uden paa Døren:

„Jens er gaaet til Marked!"

Jens kunde ikke begribe Aarsagen til denne Handling, men lod Gregers have sin Villie, tog Afsked og gik. Skytten blev staaende en Tidlang og saae efter ham, derpaa gned han fornøiet sine Hænder, smilede og hviskede:

„Se saa, lille Frue! Send Hun nu kun Bud over til Jens Undermaaler. Jeg troer knap, det vil nytte Hende noget."

Jens valgte en modsat Vei af den, Gregers havde gaaet. Han drog vesterpaa ind i Heden, og kjendte for vel de Strøg, Dyrene pleiede at besøge, til at spilde Tiden med at gjennemlede Egnen omkring Vildmosen. Det var imidlertid blevet fuldkommen lyst. En let blaagraa Røg begyndte hist og her at vise sig over Skorstenene paa de adspredt liggende Bønderhuse. Foran et af disse saae Jens en Mand og en Kone ifærd med at bryde Hør.

„Gudsfred og Gudhjælp!" sagde han. „I skulde vel

ikke have seet noget til et lille Dyr i denne Morgenstund, mens I staa og arbeide herude?"

„Aa jo!" svarede Manden, „for lidt siden saae jeg og Sidsel en Hjort ved vor Naboes Boghvede. Han havde ellers Udseende efter en Spidshjort, og Du kan nok følge Sporet i Duggen, for han gik ganske langsomt."

„Du skulde ikke være saa vovsom af Dig, Jens Undermaaler!" sagde Konen. „Det gaaer bestemt feil engang, naar Gregers Skytte kommer og napper Dig."

„Idag gjør han mig Ingenting, Sidsel Mari! Det er med hans Minde jeg gaaer."

„Ja saa!" sagde Manden. „Vil Du smage paa en lille Taar Kaffe, Jens! vor Motter trakterer idag, siden vi har været saa tidlig oppe."

„Nei, ellers Tak, min Tid er knap. Gud i Vold!"

Jens vandrede nedad mod Boghvedeagren, fandt Hjortens Spor og tabte det igjen, da han kom ind imellem Lyngen; dog skred han trøstig fremad, og stolede paa sin gode Lykke. Solen kom frem over Restrup Skove, Taagen hævede sig nede fra Moserne, en enkelt Lærke steg op i Veiret, slog et Par Triller og tav strax igjen; alene Brokfuglens sørgmodige Fløiten afbrød den Tavshed, som fandt Sted overalt. Pludselig stod Jens stille og udstødte et Raab.

Foran ham slyngede Stien sig mellem to Bakker; gjennem disse kom en ung Bondepige med en Malkebøtte paa Hovedet, strikkende paa en graa Uldstrømpe, medens hun nynnede en gammel Folkesang. Hun var klædt i Egnens almindelige Dragt, havde store, sorte skjelmske Øine, en frisk Hudfarve og en lille, rosenrød Mund.

„Eia lille Karen!" raabte Jens, idet han rakte den unge Pige sin Haand. „Hvor kommer Du fra saa tidlig?"

„Kalder Du det tidlig," sagde Karen, „Klokken gaaer jo til ni. Ellers kommer jeg ovre fra Præstens. Jeg laante

os en Bøtte Melk, siden vor Ko er bleven seen (gold). Men hvad er det, Du tager Dig for idag, Jens? — Herregud! hvis vor Faer nu faaer Dig at se, saa bliver der igjen Ufred og Klammeri mellem Jer."

„Aa nei!" svarede Jens fornøiet, „siig Du ham kun, at Du har mødt mig, jeg troer han siger Tak til, lille Karen! Det er efter hans Befaling, jeg gaaer her. Idag er det en lykkelig Dag, og derfor sendte Vorherre ogsaa Dig herud ad min Vei. Han vidste nok, jeg vilde blive glad ved at faae dit Ansigt at see."

Jens fortalte nu, hvad der havde tildraget sig hjemme i hans Hytte. Karen blev glad derover, hun tog hans Haand og trykkede den mellem begge sine.

„Hvor gaaer Du nu hen?" spurgte hun.

„Jeg lister mig lidt længer vesterpaa. Herremanden derovre er gammel og lader Dyrene være i Fred, formedelst han gider ikke skyde dem, og derfor henter jeg mig nok en lille En nede paa Overdrevet."

„Du skal alligevel tage Dig ivare, Jens, for der er Folk paa Jagt derude."

„Aa nei vel!"

„Jeg mødte en fremmed Jæger for lidt siden."

„Hvem var det?"

„Ja, veed jeg hvem det var, han saae ud som en fornemme Mand, og var saa venlig, Jens. Den Tid vi mødtes, sagde han: Godmorgen, Du smukke, lille Pige. Aa bi lidt! — Jeg har ingen Stunder, svarede jeg, for jeg skal hjem. — Skal Du hjem, sa'e han, saa hils din Kjæreste, og det har jeg nu gjort. Farvel, Jens! og lad mig se Du tager Dig ivare paa Naadigherrens Gods."

„Farvel, lille Karen!" sagde Jens. „Tænk paa mig, jeg kommer med Guds Hjælp snart hjem til Eders, og saa bringer jeg en Hjort med til Brudegave."

De skiltes ad. Karen gik uden at vende sig. Jens blev staaende.

„Aa se dog engang om efter mig, Karen!“ raabte han, da hun var kommen nogle Skridt bort. „Jeg staaer jo og nikker ad Dig!“

„Jeg har ondt ved at vende mig med Bøtten paa Hovedet,“ svarede Karen. Imidlertid vendte hun dog med stor Lethed et venligt og smilende Ansigt om mod sin Elsker, hilste ham med Haanden og gik.

Jens vedblev at følge Stien i den Retning, han engang havde valgt, nedad mod et stort Kær. Lige foran det sprang en Hjort iveiret, løb et Par Skridt, vendte sig og fortsatte sin Flugt i et jevnt Trav ind imellem Rørene, der voxede omkring Kæret. I samme Øieblik Jens saae Hjorten, dukkede han sig ned mod Jorden, og vedblev krybende paa Hænder og Knæ at nærme sig Kæret, skjult af et temmelig høit Dige, der dannede Grændseskjellet mellem Restrup Marker og Naboernes. Han vilde netop krybe over Diget, da han pludselig saae en grøn Kaskjet, besat med en Sølvtresse, bevæge sig paa den modsatte Side. Lidt efter kom et Hoved tilsyne, en Herre rakte Overkroppen forover og vinkede til Jens med en Haandbevægelse, som betydede, at han skulde være forsigtig. Jens nikkede.

Den Fremmede pegede ned til Kæret mod et Punkt, hvor man skjelnede en svag Bevægelse mellem Rørene.

Jens nikkede atter og rakte tre Fingre iveiret op over Diget. Den Fremmede rakte fire.

Dertil rystede Jens paa Hovedet.

Den sidste Deel af dette tavse Sprog skulde betegne Hjortens Alder, hvilken man bedømmer efter Gevirernes Ender eller Takker. Jens havde seet tre Takker, den Fremmede fire. Derpaa fortsatte de to Jægere deres Vei, hver paa sin Side, indtil Jens kom til et Sted, hvor Diget

var gjennembrudt af en Fodsti. Her krøb han ind til den Fremmede.

„Rækker din Bøsse langt?“ spurgte den Fremmede.

„Overmaade langt,“ svarede Jens.

„Det gjør min ogsaa.“

„Hvem af os skal skyde først?“

„Det vil vel Du?

„Aa nei!“ svarede Jens, som bestandig erindrede sig, at han var inde paa fremmed Grund. „Det vilde slet sig skikke. Skyd I kun først, og hvis I feiler, skal jeg nok gjøre mit Bedste.“

Begge Jægerne vedbleve, efter at denne Bestemmelse var tagen, sagte og med største Forsigtighed at nærme sig Kæret. Efterhaanden saae de tydelig Hjortens Hoved bevæge sig mellem Rørene. Pludselig fløi en Brushøne op foran Jens. Den klaprende Lyd Fuglen foraarsagede, idet den hævede sig iveiret, skræmmede Hjorten, den rejste Hovedet og sprang til Siden. Derved fik Skytterne den tydeligere at see.

„Skyd nu!“ hviskede Jens ivrig. „Skyd og gid I times en Ulykke, hvis I feiler.“

Efter disse Ord gav han sig til at blade som en Hind. Hjorten blev skuffet ved denne List, den standsede, hævede sit Hoved og stirrede over mod Diget, hvor Jens laa skjult. Den Ubekjendtes Anlæg og Skud faldt paa samme Tid. Hjorten gjorde et vældigt Spring over Rørene, brød igjennem dem og satte i strakt Løb ind i Heden. Nu reiste Jens sig og skød. Dyret gjorde endnu et Par Spring; derpaa standsede det, vaklede og sank til Jorden.

„Se saa!“ raabte Undermaaleren med et straalende Ansigt, idet han slængte sin Bøsse over Skuldren, „Nu have vi fortjent vor Davre.“

Da de kom til Stedet hvor Hjorten laa, var den allerede død.

„Hvis var Skuddet?“ udbrød den fremmede Jæger.

Jens lagde sig ned paa sine Knæ og begyndte omhyggeligt at undersøge de Steder, hvor Blodsporet tilkjendegav at Haglene havde rammet. Efterat denne Undersøgelse flere Gange var bleven gjentagen, hævede Undermaaleren sit Hoved, og udbrød med et Udtryk af skuffet Forventning:

„Hjorten er Eders.“

„Hvoraf veed Du det?“

„Det seer jeg deraf, at mine tre Rendekugler sidde her tæt samlede i Halsen; Eders Skud har derimod truffet i Hovedet, og ikke rettere jeg kan skjønne, maa I have ladet med Kugle.“

„Det har sin Rigtighed,“ svarede den Fremmede smilende.

„Ja saa maa I ikke blive fortrydelig over, at jeg tager min Kabuds af og kalder Jer for den bedste Skytte i dette Nabolav. — Hillemænd! saa fornem I seer ud, med Jeres hvide Handsker og blanke Støvler, tænkte jeg knap, I skulde træffe med en Kugle paa saa lang en Afstand.“

„Ja, jeg har rigtignok lidt Øvelse i at skyde,“ svarede den Fremmede, „men lad os nu faae en Bid til Frokost ovenpaa den Tur; jeg synes, jeg begynder at blive sulten. Har Du Mad med?“

„Ja, som det er, en Smørrebrød og lidt Surmælksost. Vil I tage tiltakke, saa vær saa god. Jeg skal imidlertid gjøre Hjorten tilrette for Eder.“

Jens tog en Pakke op af sin Trøielomme, viklede Smørrebrødet ud af et blaastribet Tørklæde, og gav det til den Fremmede. Derefter drog han sin Kniv og gav sig ifærd med Hjorten.

„Vi burde dog i det mindste vide hinandens Navne, siden vi nu engang ere blevne Jagtkammerater,“ ytrede den Fremmede, medens han med en Jægers Appetit spiste af Undermaalerens Frokost. — „Hvad hedder Du, min Ven?“

„Jeg hedder Jens Undermaaler.“

„Det var da et morsomt Navn.“

„Aa ja,“ svarede Jens, „det er ogsaa blot et Tilnavn, som Folk saadan har fundet paa, formedelst at jeg var lovlig klein i det, dengang de maalede mig til Sessionen. Nu har jeg dog engang vænnet mig dertil og lader det gaa. Det er altid bedre, at de kalde mig Jens Undermaaler end Jens Strikkepind, som det før hed sig, for det jeg var saa smal. Jeg tænker et Menneske kan være lige god, for det han er lidt tynd i sin Skabning, og man faaer at være fornøiet med det Maal Vorherre har givet En; det er nu min Religion.“

„Det er ogsaa en god Religion den samme,“ ytrede den Fremmede leende. „Men hvilken Haandtering driver Du?“

„Nei tøv nu lidt,“ svarede Jens, idet han tørrede sin Kniv i Lyngen. „Nu vil jeg være Skolemester, og saa skal I svare. Hvad er I for en Kumpan, som saadan kommer her til Restrup, og slikker Morgendug i Lyngen?“

„Jeg er nede sønderfra,“ svarede den Ubekjendte, „og af Profession er jeg Skytte.“

„Ja, det har jeg endda seet Prøver paa. Men hvem hører I til?“

„Jeg er her med det fremmede Herskab, der besøger Nabogaarden dernede.“

„Saa har I faaet bedre Vilkaar end jeg,“ svarede Jens, „for jeg er ikke andet end en ringe Friskytte, og lister mig omkring efter lidt Vildt til Huusbehov, og for at bringe en Skillings Penge ud af det, jeg skyder. Idag er min Stand dog bedre end min Lykke, for Skytten paa Restrup gav mig Lov til at jage; men saa skulde det just træffe sig, at I kom mig i Forkjøbet. Saa nu har jeg gjort Jer Dyret istand og stukket Benene sammen; skal jeg læsse Jer det op paa Ryggen?“

Skytten reiste sig, Jens løftede Dyret op over hans Ryg, og de fulgtes derpaa ad ind over Restrup Marker.

„Jeg troer, jeg putter en Ladning i Bøssen igjen," sagde Jens. „Kanske vi træffe paa noget endnu."

„Det er ikke usandsynligt. Efter hvad jeg hører, har I meget Vildt paa denne Egn."

„Vildt nok," svarede Jens, „men hvad nytter det for en sølle En som mig? Skyder jeg endnu engang et lille Dyr, og Skytten derovre blot lugter Røgen, kommer han strax listende efter mig, tager hvad jeg har skudt, giver mig Grovheder til Tak, og jeg kan endda være glad ved at slippe for den Pris."

„Men jeg begriber ikke, hvorfor Du lader ham tage det Vildt, Du har skudt."

„Begriber I ikke det," svarede Jens med et forunderligt polisk Udtryk. „Aa jo, de Herregaardsfolk have nu deres egen Maade at gaa frem paa mod den Ringe, saa at man vel faaer at lystre dem."

„Hvad er det for en Maade?"

„I skal ret strax faa det at mærke," svarede Jens med paataget Alvor. „Tøv kun lidt! — Men hvad er det, jeg øiner histnede? — Seer I den Pæl deroppe paa Diget, det er Skjæltegnet, og vi befinde os altsaa inde paa Restrup Gods."

„Nu vel! og saa —?"

„Ja, hvad Djævelen er det saa for et Dyr han bærer der paa sin Ryg, min Fa'er? Han har nok bedreven Krybskytteri ovre paa vor Grund, ikke sandt?"

„Krybskytteri!" gjentog den Fremmede og betragtede Jens forbavset. „Er Du gal?"

„Nei, jeg er ikke gal, men jeg er Jæger her paa Godset, og derfor hid med Dyret. Gjorde jeg Ham sin Ret, tog jeg ogsaa Bøssen fra Ham, og lod ham transportere lige ind til Herredsfogden i Aalborg."

„Men Undermaaler! raser Du?" udbrød den Fremmede

med tiltagende Forbavselse. „Troer Du virkelig, jeg vilde lade mig transportere til Aalborg af Dig?“

„Nei Gu' gjør jeg ikke nei, Krybskytte! men derfor har jeg ogsaa isinde at bruge Magt. Jeg behøver blot at kalde paa Hjælp, — een, to, ti Bønder, — Enhver vilde give mig en Haandsrækning, og saa paa en Vogn med lidt Halm i, Hænder og Fødder bundne, — det hele skulde være bestilt i en Snup.“

Her standsede Jens for at trække Veiret efter denne ustandselige Ordstrøm. Derpaa forandredes pludseligt hans nylig saa barske og vredladne Miner, han smilede blidt og godmodigt og sagde:

„Se, det var den ene Maade en Jæger gaaer frem paa. Jeg veed blot ikke, om den anden er saa sikker.“

Med disse Ord lod Undermaaleren sin Bøsse glide ned paa Jorden, greb den Fremmedes Haand i begge sine, og udbrød i en venlig og bedende Tone:

„Kjære Herr Skytte! I er min Overmand baade i Kunst og i Vilkaar, det har jeg mærket tilfulde. Jeg er kun en fattig Karl, der Ingenting eier andet end den lille Pige, som I nys bad at hilse sin Kjæreste herude. Idag har hendes Fader givet sit Jaord til, at vi maa faae hinanden, hvis jeg bragte ham en Hjort hjem til Middag. Men Klokken ringer ovre i Taarnet, og jeg har intet andet Dyr seet, end det, I skød, — vil I give mig det, saa gjør I os to unge Folk saa lykkelige, og mens vi ere allergladest, skal vi tænke paa Jer og bede Vorherre lægge Godt paa Jer Vei derfor, hvorhen I stedes.“

Jens havde bøiet sig ned foran den Fremmede i en halv knælende Stilling, han hævede sine klare Øine op paa ham og vedblev næsten hviskende:

„Saadan en lille Hjort kan I jo træffe hver Dag, siden I skyder saa godt; men hvis jeg ikke bringer en hjem til

Middag, er al min Glæde forspildt i denne Verden. Vær os derfor ikke for streng. Lille Karen sagde om Jer, at I var saa venlig og god; Herre Gud give, at hun maatte spaa sandfærdigt."

Den Fremmede var bevæget, han kastede sin Bøsse over Skuldren og vendte sig til Siden, medens han sagde:

„Tag Hjorten, Jens, og gaa din Vei!"

„Aa nei, aa nei," raabte Jens jublende, idet Taarerne løb ham ned over de brune Kinder. „Først et Ord til farvel, og saa til Tak fra os Begge. Gud velsigne Jer, Hr. Jæger! Vi to sees vel aldrig meer i denne Verden, og I glemmer snart baade mig og lille Karen, men det kan I tro forvist, at vi skal tænke paa Jer saalænge som vi kan."

Med disse Ord greb Undermaaleren paany den Fremmedes Haand og trykkede den gjentagende til sine Læber. Derpaa kastede han Hjorten over Skuldrene, tog Bøssen under Armen og gik tilbage til Herregaarden.

Da han var kommen et godt Stykke bort, vendte han sig om, holdt den hule Haand for Munden og raabte:

„Farvel, og Tak, Jæger!"

Denne Hilsen gjentog han flere Gange, endog efter at den Fremmede var forsvunden bag Kæret, hvor Hjorten blev fældet.

Det var den anden Maade, Jens meente at kunne faae et Stykke Vildt paa.

Næste Dag stod Festen paa Restrup. Kirkeklokkerne ringede, Skolemesteren kom dragende i spids Kjole og fulgt af hele Byens pyntede Ungdom med trykte Sange i Hænderne. Paa begge Sider af Æreporten stod en lang Række af Omegnens Bønder. Forrest blandt disse saae man Gregers, i sin grønne Frakke, med Jægerknapper og et lille Sølvkrudtmaal i et lyserødt Baand, der var bundet i Knaphullet. Ved hans Side stod Undermaaleren med Karen ved Haanden,

begge smilende og lykkelige, og ligesom alle de øvrige iførte deres smukkeste Klæder.

Paa denne Herlighed skinnede Efteraarssolen fra en klar og skyfri Himmel, og forøgede ved sit Lys de rige og pragtfulde Skatteringer i Bøge- og Almetræernes rødgule Løv tilvenstre for Slottet.

Pludselig lød en dæmpet Mumlen igjennem Mængden. „Der kommer han," hørtes fra alle Sider, og den almindelige Opmærksomhed rettedes imod det samme Punkt ude paa Veien.

Man saae Kronprinds Frederik ridende paa en lille bruun Hest og omgiven af sine Kavallerer nærme sig Slottet.

Skolelærerens Sang gik heldig, dens bekjendte Melodi blev gjentaget af alle Tilstedeværende. Just som de sidste Hurraraab, der sluttede denne Velkomsthilsen, vare forstummede, lykkedes det Undermaaleren at bore sine spidse Albuer saa kraftigt ind mellem de Foranstaaende, at han og Karen fik Plads i første Række, hvorfra de tydelig kunde se den høie Gjæst.

Kronprindsen, der senere skulde blive Danmarks folkeligste Konge, var stegen ned af Hesten, da Sangen begyndte; han gik med blottet Hoved gjennem Rækken og hilste til begge Sider. Da han nærmede sig Jens Undermaaler, udstødte denne et Skrig, hans Lemmer skjælvede, og medens Karen forgjæves søgte at faae ham bort, medens hele Mængdens Opmærksomhed hvilede paa ham, rev Jens sig pludselig løs, kastede sin Hue paa Jorden og styrtede hen imod de Kommende.

„Aa, Herregud!" raabte han knælende foran Prindsen, og med en ynkelig Mine strækkende begge Hænder iveiret. „Nu er da vist mit usle Liv reent forspildt; men jeg vidste jo ikke af det at sige, desformedelst talede jeg saa frit, mens jeg igaar tænkte, I kun var en Jæger."

Kronprindsen havde i Begyndelsen betragtet dette Optrin med ligesaa megen Overraskelse som alle de Øvrige. Da han gjenkjendte Jens, smilede han venligt, rakte ham sin Haand for at hæve ham op og sagde:

„Du skal ikke være bange, Jens Undermaaler! Kronprindsen hørte ikke, hvad Du sagde til hans Jæger. Før jeg forlader Restrup, vil jeg hilse paa Dig og lille Karen.“

Derpaa gik han videre. Jens reiste sig og tørrede sine Øine, og det stolteste Par, som denne Dag forlod Herregaarden, var udentvivl Undermaaleren og hans Kjæreste.

INDHOLD.

	Side
Et kongeligt Eventyr	1
Den Stærkeste	27
To Beilere	45
Jeg!	75
Et Pleiebarn	95
Naar Hjertet vaagner	111
Dødsseileren	161
Undermaaleren	183

DET NORDISKE FORLAG

CARIT ETLAR:

MINDER

FORTALTE AF HAM SELV

I BIOGRAFISK RAMME AF HANS HUSTRU

Udgiven i Anledning af Forfatterens firsindstyveaarige Fødselsdag

PRIS: 4 Kr. 50 Øre, indb. 6 Kr. 50 Øre

FANØ FOLK

SØMANDSFORTÆLLING

Med 2 Billeder af *J. Exner*

PRIS: 1 Kr. 50 Øre

»Det er en sund og fornøjelig lille Bog med et ægte dansk Præg over sig, som fremtræder i smagfuld Udstyrelse og med vellykkede Gengivelser af et Par af Exners bekendte Fanøbilleder.«

(Jyllandsposten.)

MINE KÆRESTE DANSKE FORTÆLLINGER

PRIS: 2 Kr. 50 Øre, indb. 4 Kr.

MINE KÆRESTE FORTÆLLINGER FRA FREMMEDE LANDE

PRIS: 2 Kr. 50 Øre, indb. 4 Kr.

»Hans nye — eller om man vil: hans gamle — Bog indeholder i Virkeligheden nogle af hans omfangsrige Produktions ypperste Ting. Dertil har Samlingen den store Interesse, at den er repræsentativ for *Carit Etlar*, idet den meddeler karakteristiske Sider af hans Forfattervirksomhed. — Den foreliggende Samling behøver ingen Anbefaling med paa Vejen. Den er selvskreven overalt blandt Unge og Gamle.«

(»*Dannebrog*« om DANSKE FORTÆLLINGER.)

BJØRNEÆT

NATIONALHISTORISK ROMAN

Omslag og Titelvignet af *Thorolf Holmboe*

PRIS: 5 Kr., indb. 6 Kr. 50 Øre

»Bjørneæt« har de Fortrin, der udmærker hele *Carit Etlars* Produktion, nemlig en livlig vexlende Handling, og er præget af en varm Kærlighed til Fædrelandet, in casu hans Moders Fædreland. Man kan paaskønne de mange virkelig underholdende og livlige Skildringer, Digteren har givet os Alle, men først og fremmest selvfølgelig Ungdommen, i den foreliggende Bog.

Den fortjener og vil sikkert faa mange og interesserede Læsere.«

(»*Morgenbladet*«, Kristiania.)

OMSLAGET TRYKT HOS F. E. BORDING. KØBENHAVN